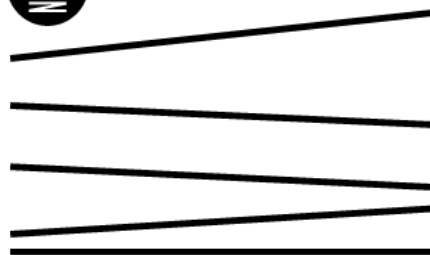

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) Author(s):	Oehlenschläger, Adam.; udg. af F. L. Liebenberg.
Titel Title:	<u>Oehlenschlägers Poetiske Skrifter</u>
Bindbetegnelse Volume Statement:	Vol. 9
Udgivet år og sted Publication time and place:	Kjøbenhavn : Selskabet til Udgivelse af Oehlenschlägers Skrifter, 1857-1862
Fysiske størrelse Physical extent:	32 bd.

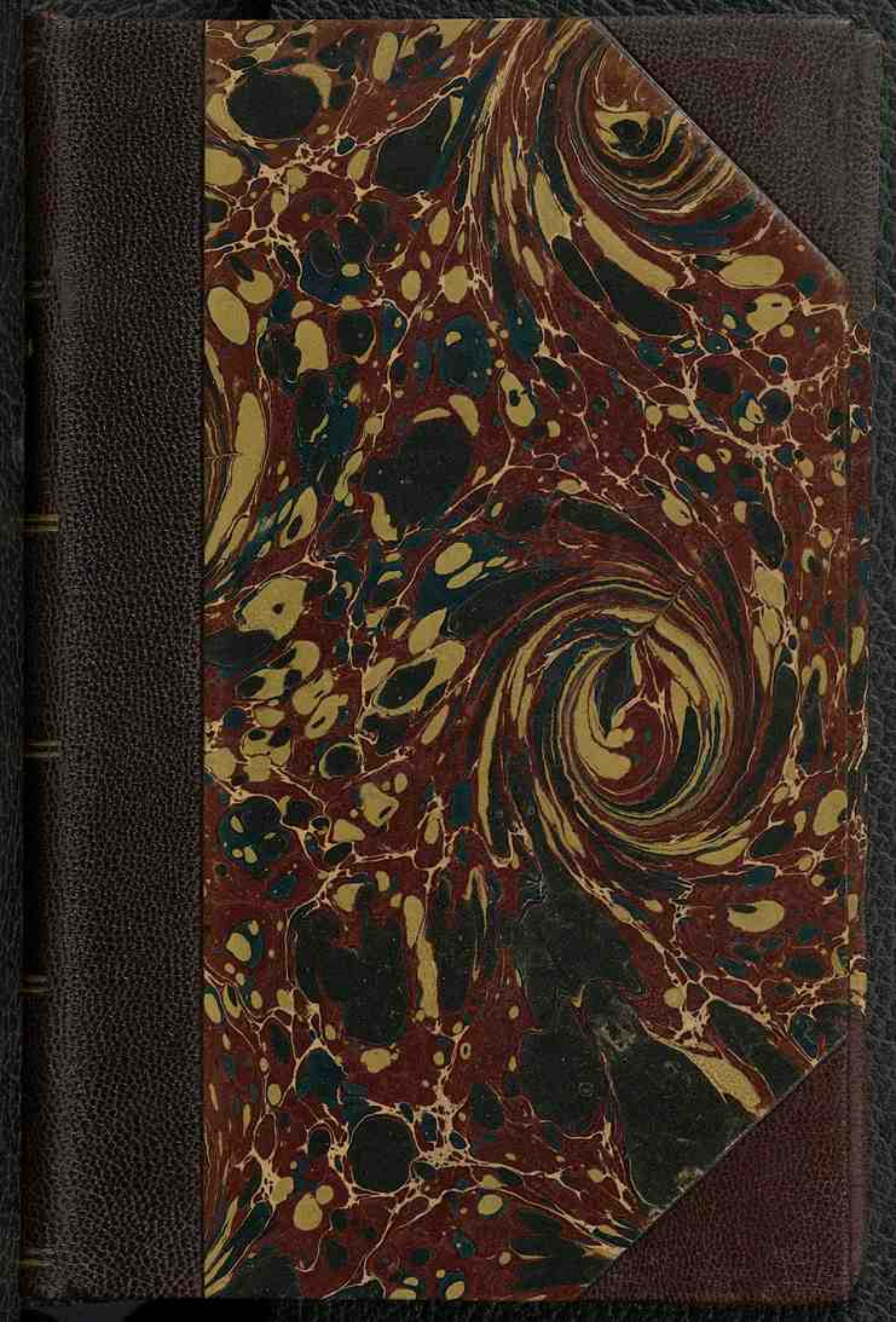
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

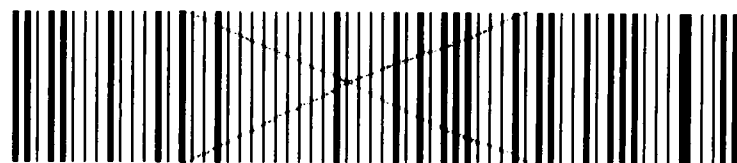
UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

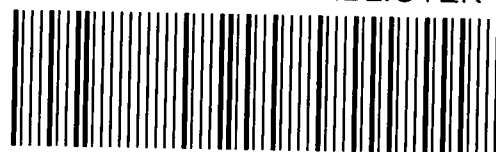

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 52 8°

1 1 52 0 8 05743 X

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130023484545

Lap. 5. Læsning
plac. 1. m. 6

Dehlenschlägers Poetiske Skrifter.

Udgivne af F. V. Viebenberg.

27de Levering.

Kjøbenhavn.

Forlagt af Selskabet til Udgivelse af Dehlenschlägers Skrifter.

Hovedkommissionær: Rudolph Klein.

Nedsat Pris.

Oehlenschlägers poetiske Skrifter,

udgivne af **J. P. Liebenberg.**

Denne fuldstændige Udgave af Oehlenschlägers poetiske Skrifter, gjengivne i deres oprindelige Skikkelse, og ledsagede af oplysende Anmærkninger af stor literærhistorisk Betydning har overalt vundet fortjent Bifald, og sikket sig en varig Plads i den danske Literatur.

For imidlertid at skaffe den en endnu større Udbredelse, og give selv den mindre Bemidlede Leilighed til at komme i Besiddelse af den, saa at den store Digters Værker i Virkeligheden kunne blive Folkets almindelige Eiendom, har Selskabet besluttet sig til at nedsætte Prisen betydeligt.

Hele Samlingen udgjør ialt 33 Bind (omtrent 742 Ark), inddeelte i følgende 7 Afdelinger:

- I. Episke Digte: Heltedigte og Sagaer. (Nordens Gude, Vaulundurs Saga, Helge, Hroars Saga, Hrolf Krake, Ornarodds Saga, Ragnar Lodbrok). 4 Bind. Bogladepris 3 Rdl; nedsat Pris 4 Kr.
- II. Enniske Digte og Romancer. 6 Bind. Bogladepris 4 Rdl 64 B; nedsat Pris 4 Kr.

Oehlenschlägers
Poetiske Skrifter.

Udgivne

af

J. L. Liebenberg.

Tiende Deel.

Kjøbenhavn.

Forlagt af Selskabet til Udgivelse af Oehlenschlägers Skrifter.

Hovedcomissionair: Th. Lind, Store Kjøbmagergade Nr. 6.

1859.

Trykt hos J. H. Schults.

Oehlenschlägers
Tragiske Dramaer.

Udgivne

af

J. L. Liebenberg.

Syvende Deel.

Kjøbenhavn.

Forlagt af Selskabet til Udgivelse af Oehlenschlägers Skrifter.

Hovedcommissionair: L. H. Lind, Store Kjøbmagergade Nr. 6.

1859.

Trykt hos J. H. Schulk.

Indhold.

Tordenskiold.....	Side. 1.
Dronning Margareta	139.

Dramatiske Digte.

Tragiske Dramaer.

Syvende Deel.

Tordenstiold.

Tragisk Drama.

Personerne.

Tordenskiold, dansk Vice-Admiral.
Miss Harriet Richmond, en ung engelsk Dame.
Hendes Tante af samme Navn.
Kammerpræsident von Görz.
Debora, hans Søster.
Hans von Görz, hans Broder.
Luise, hans Niece.
Carl von Spiegelhausen, hans Fætter.
Wessel, Tordenskiolds Broder, dansk Secapitain.
Rudde, ligeledes.
Legonankar, svensk Søofficeer.
Kold, Tordenskiolds Kammertiener.
Frands Lehn.
En Student.
Oberst Stahl, en falsk Spiller.
Von Felsen, ligesaa.
Lisette, Miss Harriets Pige.
En Tiener.
Berten i Reiten.
Chor af Studenter.
Kong Carl den Tolvtes Skygge.

Forste Handling.

Et Bærelse hos Kammerpræsidenten i Hannover.

Tordenskiold. Kold.

Tordenskiold

sidder paa Klædt, Kammertjeneren buxler hans Allongeparuk.

Au, Kold! hun gaaer jo brav.

Kold.

Ja, ikke sandt?

Fortræffligt; om just ei saa strygende,
Som paa et Drlogsskib.

Tordenskiold.

Hvad kan man vel

Forlange meer af sig en selle Bogn,
Der ruller hen paa sine tunge Hiul
Seent paa den slette Bei, endskiøndt den smøres
Med Tære? Svogren siger: „Den, som smører
Kun altid godt, han fører ogsaa godt”.
Godt har jeg smurt, det fik min Pung at føle;
Og dog vi maatte takke Gud, naar vi
Kom fire Miil i Bagten.

Kold.

Men saa havde

Vi ogsaa den Fornøielse: vi saae
Bestandig noget Nyt. Til Orlogs, Herre!
Medbringes Dagligstuen overalt,
Eg Vand og Himmel er den samme Mark.

Tordenskiold.

Man brafer fuldt ei heller blot til Lyst.
Man horer, Kold! du est en prægtig Skipper
Til Lands.

Kold stodt.

Jeg var jer Kammertiener, Herre!
Til Søes saa gierne, som til Lands.

Tordenskiold

vil giøre det godt igien.

Sa ja,

Det negter jeg dig ikke.

Kold.

Buflod eder

Parykken til et Slag med samme No,
Som til et Giestebud.

Tordenskiold.

Der har du Ret.

Kold.

Jeg vovet har mit Skind, saagodt som I —
For Jugenting, thi jeg blev Kammertiener,
Mens I blev Schoutbynacht og Admiral.

Tordenskiold.

Du taler, som den vise Salomon.
Men Noget glemmer du dog, hvad du blev.

Kold.

Og hvad?

Tordensfiold

rækker ham Haanden.

Du avanceerte fra min Tiener
Op til min Ven.

Kold

kysser hans Haand.

Gud lønne jer for det!

Thi det er mig den største Hæderstitel.

Tordensfiold

springer op, og omfavner ham.

Min gamle Skolekammerat, min Landsmand,
Min Umgangsven i mange Herrens Aar!

Kold.

Den Tone passer ei, Herr Admiral!

Tordensfiold.

Ei, Narreri! Du est for ydmyg, Kold!

Kold.

Min Admiral! det er ei Ydmyghed,
Det er af Stolthed.

Tordensfiold.

Saa?

Kold.

Jeg vil ei være

Meer hemmeligt, end jeg er offentligt.

Tordensfiold.

Saa lad da Tienerskabet fare, Kold!

Jeg selv har været Tiener nogentid,

Og skammer mig ei ved at tilstaae det.

Vær Tiener ei, og bliv min Kammerat!

Kold.

Nei!

Tordenskiold.

Dg hvorfor?

Kold.

For jeg vil være Noget.

Gi eders Ben Dagdriver vil jeg være.

Tordenskiold.

Men dog min Ben?

Kold.

Dg eders Kammertiener.

Tordenskiold.

Nu, som du vil.

Kold.

Dg dog en Mand af Ore;

Thi ringeagte stolt en ærlig Gut,

Som er os daglig til mangfoldig Hielp —

Fra Trælletiden kommer denne Hovmod.

Dog det var ikke Trællen, som fortiente

Foragt, men det var Undertrykkeren,

Som gjorde Mænd til Trælle.

Tordenskiold

hidfig.

Nei, min Broer!

For Satan! det var Trællen; hvorfor lod

Den Hund sig undertrykke?

Mildere.

Dog — vel sandt!

Høimodig ogsaa bør den Stærke være.

Men lad os tale nu om andre Ting!

Hvor er Grands Lehn?

Kold.

Gud veed det! Han er vel
Endnu ei staaet op, thi det er aarst.

Tordenskiold.

Den Dreng er reent forbandet med at snue.

Kold.

Alf, lad ham sove! Han har sovet sig
Sin Rigdom til; maaskee han ogsaa faaer
Forstand, i Fald han bliver ved at snorke.

Tordenskiold.

Hvad skal jeg med den Satans Dreng? Hvorfor
Har jeg, som Sneglen, faaet denne Last
Paa Ryggen med?

Kold.

Det var jer egen Skyld.

Leer.

J skulde nok optugte ham, J skal
Vel være Mentor for Frands Telemach.

Tordenskiold.

Ja, du har, tag mig Diavlen, Ret til Ratter.
Jeg — Peder Wessel Tordenskiold — en Mentor!
Det kom af dette Christianshavns Bekendtskab.
Jeg boede hos hans Faer bag Sukkerhuset;
Frands skulde høvles lidt og lære Mores,
Jeg tog ham med — som blinde Passagerer,
Gi nænte jeg at sige Gubben Nei.
Jeg tænkte: Lad den Anegt sig skiotte selv!
Og nu — nu ligger Byrden dog paa mig.

Kold.

Nu, megen Uro gjør han os just ei;
Han sover meest, i Sengen eller vaagen.

Tordenskiold.

Dg Intet træffe vi paa hele Reisen,
Der fængsle kan det Dyr's Opmærksomhed.
Stiv staaer han, som en Klods, et Stykke Træ,
Dg naar jeg spørger, seer han fornemt paa mig
Med et foragteligt og næsviist Blik,
Som om han vilde sige: „Det var Noget
At lægge Mærke til“; saa at jeg tidt
Blier fristet til at slaae ham i Planeten.

Kold leer.

Nei, Mentor! nei, den Maade duer ei.
Læs eders Fenelon, saa lærer I
Hvordan man skal opdrage Telemacher.

Tordenskiold.

Der kommer han, saa Gud!

Den unge Lehn

kommer.

Herr Admiral!

Tillader I mig nu at gaae lidt ud
Paa egen Haand? Her er en Sielendhed
I Byen, som jeg gierne vilde see.

Tordenskiold.

En Sielendhed? Det er en Sielendhed,
At I vil see en Sielendhed.

Lehn.

O jo!

Naar virkelig den er i Sandhed sielden.

Tordenskiold.

Ha ha! Naar eders Wiisdom billiger
Nysgierigheden. Dg hvad vil I see?

Lehn.

Her er en Mand i Byen, hører jeg,
Som foreviser Folk en fielden Slange.
Den har syv Hoveder.

Tordenskiold.

Syv Hoveder?

Leer affides.

Du arme Dævel! gid du havde eet.

Lehn.

Den vilde jeg nu gierne see.

Tordenskiold.

Saa gaa!

For mig ret gierne.

Lehn.

Og det koster Intet.

Rold sagte.

Iblandt hans andre fieldne Egenskaber
Har Herren ogsaa den, at han er guidsk —
Og det forbinder han med Odselhed.

Tordenskiold.

For mig ret gierne. Glem kun ei at komme
Til Spisetiden!

Lehn butter.

Det kan Admiralen

Kun være rolig for.

Gaaer.

Tordenskiold.

En herlig Fyr!

Hvor dog man saadan kan belemre sig!
Dog agter jeg at kaste denne Ballast,
Der hindrer mig Seiladsen, over Bord

Bed første Leilighed. — Men hør nu, Kold!
 Nu vi omtale vil det Bigtigste.
 Du eier min Fortrolighed, du veed,
 Hvad der især har bragt mig til Hannover.

Kold.

Jer Ben Lord Carteret har lovet jer
 En Brud paa firhundredstyve tusind Pund,
 Og deilig, ung og god og vel opdragen,
 I Fald I vilde reise hid.

Tordenskiold.

Ja, rigtig!

Miss Harriet Richmond fra Northumberland,
 Hvis Fader var Minister her en Tid.
 Hun er romantisk, skriver Lorden mig.
 Hvad er romantisk egentlig?

Kold.

Romanst!

Tordenskiold.

Romanst?

Kold.

Hun ynder, hvad i denne Verden
 Er usædvanligt — stort —

Tordenskiold.

Det gjør hun vel i.

Kold.

Nu har hun i Avisen ofte læst
 Om eders Hestegierning.

Tordenskiold.

Er Avisen

Da en Roman? Det har jeg aldrig vidst.

Kold.

Hvad i Romaner kun opdigtet blev,
 Har J gjort virkelig. J ti Mars Tid
 Har J opsvunget eder fra Cadet
 Til Admiral i Kongens Orlogsflaade.

Tordenskiold.

Ja, det er ganske sandt, det har jeg gjort.

Kold.

Og det er hun forelsket i.

Tordenskiold.

Men det

Er jo en jelsom Kiærlighed. Man maa
 Dog kiende sine Folk. Sæt, jeg var Helt
 Banstabt som Attila, og haltedede
 Som Tamerlan, mon da hun elskede mig?

Kold.

Hun hørte vel, J er en smuk ung Mand.

Tordenskiold.

De Tredive forbi — det er ei ung.

Smuk? Der er Maade med. Vel muligt, Kold!

At mine tykke sorte Dienbryn,

At min bronceerte Bænde, frumme Næse

Kun slet behage hende. Muligt hun

Ei heller huer mig.

Kold.

Saa see jer for!

Tordenskiold.

Ja ja! Saa faaer hun ogsaa mig at see;

Saa mærke vi, om Kiærligheden taaler

Et nærmere Befiendtskab.

Kold.

Ganske vist.

Tordenskiold.

Jeg har betænkt, jeg kommer første Gang
Incognito til hende, som min Ven,
Som Captain Ployart, fra Lord Carteret,
Og bringer Brev fra ham om Tordenskiold.

Kold.

Den Plan er vel udtænkt.

Tordenskiold.

I Kiøbenhavn;

Ihi var det der ei skeet, saa havde jeg
Gi her et Brev at forevise hende
Fra Lorden, hendes Ven. — Behager jeg
Den skønne Jomfru, er hun mig tilpas.
Saa gaae vi videre. Hvis ei, saa buffer
Herr Captain Ployart meget underdanig,
Og reiser til Grev Lovendahl i Dresden,
Den Mand, hvem jeg min første Lykke skylder.
Tafnemligheden driver mig til ham.

Kold.

Heel fløgt betænkt.

Tordenskiold.

Familien er her

Endnu ei oppe. Jeg vil gaae i Gaugen;
Ihi jeg har ingen Ro paa mig. Maaskee
Miss Harriet snart blier klar forinden Borde,
Og jeg kan praie hende først.

Kold.

Vil I

Gi hilse først paa Berten? Præsidenten

Er meget artig. Husk, I er hans Giest!
I talte kun i Aftes tilde med ham;
Og han har lovet, han vil præsentere
Familien for jer i Morgenstunden.

Tordenskiold.

I Morgenstunden? troer du, Præsidenter
Nu alt har Morgenstund?

Kold.

Jeg har dog seet

De unge Folk.

Tordenskiold.

Men Søstren staaer paa Grund,
Og før den gamle Skude bliver flod
Buxert i Havn, jeg kommen er tilbage.
Maaskee jeg møder Frøkenen i Haugen;
Det er en deilig lustig Sommerdag.
Du har dog flittig buklet mig Parykken?

Kold.

Ja vist! Nu seer I ud som Julius Cæsar.
I kommer, seer og vinder; det er jo
Jer gamle Bane.

Tordenskiold.

Ja, min Broer! med Mænd —
Men Handen staaer i disse Fruentimmer.

De gaae.

Et Bærelse med aabne Flaider i Baggrunden, hvor man seer
et grønt Spillebord.

Oberst Stahl. Von felsen.

De fegte med Floretter.

Felsen

lader Floretten synke.

Det trætter.

Stahl.

Det er Bane, fiære Ven!

Felsen.

Jeg har for meget Blod. Stafaandetheden
Forhindrer mig —

Stahl smiler.

Saa hvil et Dieblif,

Dg hør imidlertid min Forelæsning!

J er af Fødsel Cavalleer — velan,

Det skaffer Udgang jer i store Kredse;

Der spørges ikke, hvad J duer til,

Men hvo J er. En Adelsmand? Alt nok!

En Spiller? Lige meget. Pharao

Er ofte Siælen i en stor Salon.

Saa vær og bliv en Spiller — med Forstand,

Koldblodighed! Hold Bank med gode Benner!

J vinder meer, end Greven ved sit Grevskab,

End Handelsmanden ved sit Chinassib.

Det kan J sikkert stole paa. Forjag

Al Følsomhed, barnagtig Phantasie;

Thi den kun trives slet ved Spillebordet,

Dg endnu mindre Spilleren ved den.

Bort med Medlidenheden! Mennesker

Maa I betragte nu som blotte Kort,
 Og i det høieste som Herreblade,
 Som Lærninger, der ryktes og der kastes
 Til eders Fordeel.

Felsen.

Og naar Lykken ei
 Vil smile?

Stahl.

Hold kun Bank, saa smiler den.
 I har jo alt en flækkelig Formue,
 Jeg ogsaa. Vi forene vore Kræfter,
 Forenet virke vi med større Kraft.
 Imellemstunder, naar en Tøsje kommer
 Til Torvs, faaer Kræm'ren Penge; stundom kommer
 Man Lykken lidt til Hielp, thi, fiære Ben!
 Samvittigheden og Medlidenheden —
 Det er to Allen kun af samme Stykke,
 Bastarder af den samme Taagekæmpe;
 Men Spillerhiertet, der skal slaae saa roligt
 Og sikkert, som et astronomisk Uhr,
 Sympathiserer ei med Ammestuen.

Felsen.

Jeg haaber, at I blier tilfreds med mig.

Stahl.

En forulykket Dfficeer kan aldrig
 Et bedre Haandværk ove. Jeg har tient
 I Svenskens Hær, jeg drev det til Major,
 Og ved min Afsked kaldte man mig Oberst.
 Men uden Gage gif jeg, uden Lon.
 Velan, min Broer! her lønner jeg mig selv.

Felsen.

Vartpenge kan J aldrig ønske bedre.

Stahl.

Hvad J kun øve maa foruden Kortspil,
Er Sværdet; J maa føre Klingen godt.
Paa Kaardespidsen sidder eders Ket,
Med Kaarden hæver J den mindste Tvivl,
Og stopper Munden paa hver næsviis Spørger
Med Kaarden. Kom, endnu en lille Prøve!

De fegte; Stahl giver ham et Stød.

Felsen

hviler igien.

J loffer hid en Dansk, den unge Lehn?

Stahl.

En dum, uvidende, naragtig Dreng,
Men — som jeg sikkert veed — uhyre rig;
Hvem Faderen har givet Tordenskiold
Paa Reisen med. Han skal opdrage ham.
Jeg leer kun sielden, men her maa jeg lee;
Det forekommer mig, som om man gav
En Bjørn det Hverv at plukke sig Charpie,
Som om man hængte Luntten over Krudt,
For vel at vogte det for Ildbrand.

Felsen.

Hvo er den Tordenskiold?

Stahl.

En norsk Matros,

Der vovet har sin Trøie, for at vorde
Dansk Admiral.

Felsen.

Det kunde Mangen giort,
Der ei var avanceert til Lieutenant.

Stahl.

Den smukke nøgne Dame Fru Fortuna,
Som staaer paa Kuglen med det ene Been,
Med Haar i Panden, men med Nakken skaldet,
Har ogsaa hjulpet ham. Han var en Spiller,
Saagodt som vi, og han har været heldig.
Dumdristighed og Dristighed foreent —
Der har J Gaaden løst; og mellem Blinde
Seer man fortræffligt med et enkelt Die.

Felsen.

Saa Drengen er saa rig?

Stahl.

Saa rig, at godt
Han lettes kan for en Snees tusind Daler.
Det vil ei fiendes paa ham.

Felsen.

Stille, Kiære!

Der kommer Noen.

Stahl.

Rigtig! det er ham,
At see en Slange med syv Hoveder.

Lehn

kommer, og spørger studs:

Na, med Forlov at spørge, er det her,
Hvor man kan see den Slange?

Stahl.

Ja, min Herre!

J vender eder netop til den Rette.

Lehn.

Det koster Ingenting?

Stahl.

Elet Ingenting,

Kun Høflighed. Det er mig selv, som eier
Det fieldne Dyr.

Lehn.

Maa jeg udbede mig

Min Herres Navn?

Stahl.

Jeg hedder Oberst Stahl.

Lehn bukker.

Herr Oberst — om Forladelse! jeg tænkte,
Det var en Giogler, en Bajats, som eied
En Samling af deslige rare Dyr,
Og lod dem see for Penge.

Stahl.

Dog I veed,

Alt Slangen vises her for Ingenting?

Lehn.

Ja, men jeg tænkte, det var for at lokke
Folk til at see det hele Compagnie.

Man foreviser tidt et enkelt Dyr

Bed Døren gratis, for at pirre Lusten.

Bajatsen staaer med Meel i Ansigtet,

Med store Knapper i den hvide Vest,

Med graa trekantet Hat, og æder Blaar.

Jeg holder meget af deslige Kunster.

De Abefatte more mig, de see

Saa floger ud, saa undersundige.

Og jeg har floet en Løve selv i Manken,
Som derfor ei har sønderrevet mig.

Stahl.

Det seer jeg. Gratulerer!

Lehn.

Mange Tak!

Stahl.

For Resten jeg beklager, at jeg ikke
Kan more Herren, som jeg gierne vilde;
Jeg har, som sagt, ei meer end denne Snog,
Og ikke den engang, thi jeg har laant
Den ud, og faaer den hjem i Aften først.

Lehn.

Tillader I mig da i Morgen?

Stahl.

Gierne!

Og hvis jeg ellers kan bidrage til
At more Herren lidt, mens han er her,
Saa gjør jeg det med Glæde. Vi har ei
Comodier om Somren, det er slemt;
Men her er ogsaa anden Morsskab.

Von Felsen har imidlertid med nogle Andre sat sig ved
Spillebordet derinde, og Spillet er begyndt.

Lehn.

Hvad

Gjør disse Herrer der?

Stahl.

De spille Kort.

Lehn.

Om Formiddagen?

Stahl.

Formiddagen er
Den værste Tid at kiedes i; om Aftenen
Kan man dog gaae i Selskab, men hvordan
Skal morsomt man tilbringe Formiddagen?

Lehn.

Ja, det er ganske sandt; det har jeg mærket.
Hvad spille de derinde?

Stahl.

Pharao.

Lehn.

Han drukned i det røde Hav.

Stahl.

Her kan

Man druknes i det sorte, som det røde;
Men den, der slipper over lyffelig,
Han staaer i et forjætted Land.

Lehn.

Hvad spille

. De om derinde? Det er vel om Penge?

Stahl.

Ja, ganske vist! om randede Ducater.

Lehn.

Det er et morsomt Spil, og det er slemt,
Jeg har slet ingen hos mig, ellers spillede
Jeg gierne med.

Stahl.

Det siger Jugenting.

Jeg fiender Herren, og jeg laaner ham
Paa Gæsbord og mod hans Underskrift

Saa mange Penge, som han vil; thi fiender
 I ikke mig, saa fiender jeg dog jer.

Lehn.

Ja, hvis det kan gaae an —

Stahl.

Det gaaer fortræffligt.

Lehn.

Kan jeg da faae en Plads ved Spillebordet?

Stahl.

Den allerbedste Plads.

I det han forer ham ind, raaber han til de Andre:

Op, mine Herrer!

Og rykker sammen for en Cavalleer,
 Der bryde vil en Landse med Fortuna.

De gaae ind.

En Sal hos Præsidenten.

Herr von Görz. Carl von Spiegelhausen. Luise.

Præsidenten.

Er Admiralen gaaet ud?

Luise.

Jeg troer det.

Præsidenten.

Han har ei hilst paa mig endnu.

Spiegelhausen.

Han tager

Det ei saa noie just med Complimenter,
 Og lader ikke til at have levet
 Særdeles meget i den store Verden.

Luise.

For Resten er det en beleven Mand.

Præsidenten.

Hvor er min Søster?

Luise.

Af, nu kommer strax

Le vieux bon temps, som Byen kalder hende.

Hun holder sikkert os paa fransk Maneer

En Forelæsning over Admiralen.

Spiegelhausen.

Den gamle Dame taler som en Bog,

Fortrolig med Racine, med Corneille;

Tartuffe, Le Misanthrope — dem kan hun næsten

Par coeur. Hvad angaaer Livsphilosophien,

Saa kan man aldrig høre noget Bedre.

Jeg meget vundet har i hendes Skole;

Og mangen ung og flygtig Pige havde

Vel ogsaa godt af sliig en Forelæsning,

I Fald hun vilde lægge den paa Hierte.

Luise.

Godt, Socrates paa tre og tyve Aar!

Dit Bud skal efterkommes.

Præsidenten

smilende.

Stille, stille!

Tante Desbora

kommer i gammeldags Costume, hun nærmer sig langsom gravitetisk,
og siger først, naar hun staaer midt imellem dem:

Mine Børn! vi er her nu forsamlet tilhobe —

Luiſe.

Til et Krigsraad maaskee?

Debora.

Baade Sværdet og Raabe
Har Deel i dette Raad, baade Gammel og Ung.

Til Spiegelhausen.

Min Søn! tag mig en Stol, thi mig Aldren gjør tung.

Sætter ſig.

Vor Slægt, ſom Alle veed, er den ædleſte, beſte;
Hvert et Menneſke vel er ſom Chriſten min Næſte,
Men der Forſkiel er dog, og med Liden og Stor
En guddommelig Magt har beſolket vor Jord.
Hvert Dyr er vel et Dyr, og kun Dumbheden negter,
At til Dyrenes Slægt bør ei regnes Inſecter;
Men Inſecten kan ei, ſkiøndt den flyver i Tiørn,
Evinge Flugt over Fjeld, ſom en adelig Drn.
Gi paa Træet en Rod ſig forvandler til Toppe;
Den nytter i ſit Ekiul, men var den førſt deroppe,
Da viſnede den ſnart; i det luſtige Bad
Af den tørrede Trevl voxer ſielden et Blad.
Saadan Forſynet ſelv Alt i Eſranferne paſſer,
Og Naturen er ſtrengt vel forſynet med Klaſſer.
Det er Viisdom og Bliſt for en flog Politif
Ufold meer, tænker jeg, end for blot Botanif.
Og hvad Dyd, hvad Natur ſelv et Menneſke lærer,
Er et Bud af Natur, ſom den aldrig undværer.
Mellem Menneſker da der Forſkiel være maa.
Nogle ſtore blev født, nogle fødtes kun ſmaae.
Naar nu Almuen, Børn! vil ſig driftigt indtrænge
Til den udkaarne Flok, bør det ei vare længe,
Gør et bydende Bliſ, et foragtende Smil

Græk Forbovenhed traf med sin dræbende Piil.
 Dog — Fornuften er steds i Forholdene Mægler,
 Og Undtagelse fandt selv de strengeste Regler;
 Stundom hæver sig dog et fortrinligt Talent,
 Hvormed Adelen selv er i Nøden betient,
 Og vi taale ham da i vor Kreds, og vi skaane
 Elig en Roturier — vi bør ei ham forhaane.

Luise smilende.

Var det Tordenskiold meent?

Debora.

Han os gieser i Dag.

Han var simpel Matros, men i heldige Slag
 Han opsvang sig til Helt; vi Matrosen maae glemme.
 Admiralen maaskee har dog Baadsmandens Stemme;
 Men det flæder ham godt, det har noget Piquant.
 Han har Danmark tient, og til Gavn, det er sandt.
 Os Lord Carteret skrev; han er her efter Freden.
 Derfor beder jeg nu, at ei Giestefriheden
 Overtrædes, at smukt og at artigt Enhver
 Vel sig vogter med ham for den Fornemmes Air.
 Thi det vide vi, Børn: er han Helt, og har Modet —
 Det gier Ahner ham ei, og det gier ham ei Blodet.

Præsidenten.

Lys! der kommer han nok. Jeg ham modtage vil.

Debora.

Nei, min Broder! det mig fremfor Hver hører til.
 Jeg er Damen, er ældst, og i mig vil han finde
 Jo for Fremtiden her en bevaagen Vertinde.
 Lad mig stemme ham kun! Imponeres han maa.
 Han er god af Natur, men forfærdelig raa.

Tordenskiold kommer, og hilser Familien meget venligt.

Debora

neier dybt for ham, bestandig meget gravitetisk.

Min Herr Vice-Admiral! det ret meget os glæder,
Da I rejser omkring nu til fremmede Steder,
For at lære, hvad ei man kan faae af Natur;
Jeg mener nemlig her: comme il faut, Politur,
Og den Slebenhed, som blandt fornemme Personer
Blot erhverves, men ei mellem Bomber, Kanoner —
Det fornøier os ret, I Hannover udsaae
Til en Høiskole for hvad I sigtede paa.
Gi det skifter sig just, at sig selv man berømmer;
Men Enhver, som med Smag, med Opmærksomhed dømmes,
Vil tilstaae mig, at her I erhverver en Skat,
Som erobres ei kan med en Tordensfregat.
Thi den Anstand, den Grace, som I ei kan undvære,
Da I Adelsmand blev, og som først I maae lære,
See, den lærer I her; og jeg byder mig til,
At som Hovmester jeg eder optugte vil.

Tordenskiold

bukker med lunefuldt Ironie.

Med Erkiendtlighed varmt jeg, min naadige Frue!
Eder takker. Men dog skal I Hunden ei skue
Just paa Haarene strax. Tag Usødet for Naat!
Er jeg sleben just ei, dog jeg bider ret godt.
Complimenter forstaaer jeg vel daarligt at dreie,
Og min Courtoisie kunde trænge til Pleie;
Jeg var god dog nok til i min mørkeblaa Kiol
At staae dagligen nær ved Kong Frederiks Stol.
Jeg var god nok til ham. I til Takke maa tage!
Jeg for gammel er alt, hvis man vil mig opdrage;

At dresseres som Hund er ei efter mit Sind,
 Og mit Vær er for stivt til at garves til Skind.
 Jeg har troet, hvis jeg kan paa Lord Carteret stole,
 At jeg kom til et Hof, ei som Dreng til en Skole;
 Og hvis her jeg kun staaer for at dadles for Feil —
 Lettet Ankeret er, og jeg heiser mit Seil.

Debora neier dybt for ham, og gaaer, Spiegelhausen følger hende,
 efter ligeledes at have gjort Admiralen sin Compliment.

Præsidenten

smilende.

Jeg mærker, Admiral! I er en Helt,
 Der ei blot Kaarden bruge kan, men Tungen.
 I — som sædvanlig — vundet har et Slag,
 Saasnart I kom, og det med største Vethed.
 I Munden bandt paa denne gamle Dame,
 Betalte hende med sin egen Mynt.
 Tilgiv! Det er en god, en ædel Pige.

Tordenskiold.

En Pige?

Præsidenten.

Hun er ugift, hvad man kalder
 En gammel Jomfru; og i dette Navn,
 Jeg tænker, ligger strax Undskyldningen
 For hendes Udfærd. Hendes Klædedragt
 Har, som I seer, endnu det gamle Snit,
 Og saa har hendes Gølelser og Tanter;
 Men vær forvisset om, hun agter høit
 Jer Tapperhed og eders Character.
 Jeg her er Berten — byder jer af Hjerttet
 Velkommen. Jeg er stolt af, Admiral!
 At I har valgt mit Hus til Opholdssted.

Alt skal jeg gjøre for at more jer
 Den Tid, som J tilbringer her. Min Søster
 Er eengang nu min Søster; hende kan
 Jeg ikke fjerne bort. Men hvis der stod
 Et gammelt Træ ved eders Kammervindue,
 Som skilte jer ved Solen nogle Timer,
 Od J dog Træet ståe, forlangte vist
 Af Berten ei, han skulde fappe det.
 Betragt min Søster som en saadan Stamme
 Fra gammel Tid, og dobbelt vil jeg takke
 Den siældne Tordenskiold for sit Besøg.

Tordenskiold.

Min ædle Herre! denne Venlighed
 Ydmyger og forvirrer mig. Jeg føler,
 Jeg burde taalt — Tilgiv! Det er min Feil
 Jeg er lidt kort for Hovedet.

Præsidenten.

Ei meer

Om denne Sag! J har alt været ude?

Tordenskiold.

Ja, jeg stod tidligt op, for tidligt op —
 Og træffer Ingen — det var alt for tidligt.
 Jeg vilde hilst paa jer — det var for tidligt;
 Jeg vilde gjort i Byen et Besøg —
 For tidligt!

Præsidenten.

Denne Raskhed er elskværdig.

En Sømand ei kan Hurtighed undvære;
 Thi han forholder sig til sene Landmand,
 Som lette Fugl til et firbenet Dyr.
 J spiser dog hos mig?

Tordenskiold.

Jeg takker skyldigst.

Præsidenten.

Jeg sammenbudet har et lille Selskab
Af Stadens ædlest, dens bedste Kreds,
Som Alle meget længe efter Vren
At hilse jer og drikke Heltens Skaal.

Tordenskiold.

Der vises mig for stor Opmærksomhed.

Præsidenten.

God Morgen, Admiral! — Luise! kom.

Præsenterer Luise for ham.

Min lille Niece hilser eder venligst.

Luise.

Min Herre! ja, jeg er min Dufels Niece;
Men Tanten, som I saae, var ei min Tante,
Cousinen der gif bort, ei min Cousin;
Men jeg er — Tordenskiolds Beundrerinde.

Reier dybt, og gaaer.

Præsidenten.

En lille Spøgefugl. — A revoir
Til Spisetid!

Tordenskiold.

Naar spises der? Dog ei
Før Klokken tolv?

Præsidenten.

Vi spise Klokken tre,
Paa engelsk Viis. Alting er færdigt her.
Jeg raader eder at forsyne jer
Først med en dygtig Frokost, som skal komme.

Tordenskiold.

Nei, mange Tak! jeg spiser aldrig Frokost.
 En Sufferthvask, et Glas Brændeviin,
 Det nød jeg alt ved Solens Dpgang.

Præsidenten.

Nu

Geneer jer ei, og vær, som I var hjemme!

Gaaer.

Kold kommer med Lehn ind ad en anden Dør.

Kold.

Jo, det var smukke Løier, Admiral!
 Det kommer af at lade slige Herrer
 Gaae ud paa egen Haand.

Tordenskiold.

Hvad er der skeet?

Kold.

Frands Lehn er loffet i et Spillehuus.

Tordenskiold.

Hvad siger det? Han har jo ei Ducater.
 Han sine Lommepenge faaer af mig,
 Og ei en Skilling meer.

Kold.

Men han har tabt

Sit Uhr, sin skønne Brystnaal og sin Ring,
 Og fiden paa Credit —

Tordenskiold

hidfig.

For Diævlen, Herre —

Lehn

koldt drillende.

Jeg tabte fem og tyve tusind Daler
Paa Gresbord.

Tordenskiold.

Paa Gresbord? Hvordan?

Nu, saa gid Satan havde sliq en Gre!
Er J da reent forbandet?

Lehn.

Nei, det er jeg

Slet ikke.

Tordenskiold.

Fem og tyve tusind Daler!

Lehn.

Jeg min Forskrivning givet har for Summen.

Tordenskiold.

Hvo er den Kieltring, som har narret jer?

Lehn.

Det er slet ingen Kieltring, Admiral!

Det er en Oberst.

Tordenskiold.

Oberst?

Lehn.

Oberst Stahl.

Tordenskiold.

Nu, var han Staal og Flint, jeg træffer ham!

Lehn.

Han holder Bank, det er en Svenske, troer jeg.

Tordenskiold

med Lune.

Det havde jeg dog ikke tænkt, at jeg

Var kommen ned til Tydskland, til Hannover,
 For end at slaaes med Svensken.

Rold.

Han har tient
 I Svenskens Hær, men han er tydsk af Fødsel.
 Man veed ei ret, hvorfra han er; han kalder
 Sig Oberst Stahl.

Tordenskiold.

Lehn! han skal give jer
 Forfkrivningen tilbage, eller jeg
 Skal knække ham hans Hals.

Lehn.

Jeg takker jer.

Tordenskiold.

Og hvis I tiere gaaer i Spillehus,
 Saa knækker ogsaa Halsen jeg paa jer.

Lehn.

Jeg takker skyldigst.

Tordenskiold.

Og med første Post
 Jeg sender eder hjem igien.

Lehn.

Jeg takker.

Tordenskiold.

Thi jeg vil ikke passe meer paa jer.

Lehn.

Deri fortænter Ingen Admiralen.

Tordenskiold.

Gaa nu ad Helved til!

Lehn.

Ja, meget gierne.

Bufter, og gaaer.

Kold.

Det var en slem Historie.

Tordenskiold.

Alt stormer

Ind paa mig her. Jeg mærker, at jeg er
 Ei længer i mit Element, og Lykken —
 Den svigter mig. Jeg gif at hilse paa
 Den smukke Miss; men det var da for tidligt.

Kold.

Saa slaa jer lidt til Ro!

Tordenskiold.

Det kan jeg ikke.

Jeg reiser bort igien i Morgen, Kold!

Kold.

Og vil ei hilse paa den smukke Miss?

Tordenskiold.

For Ganden, Kold! hun er ei ung og smuk.
 Lord Carteret har holdt mig her for Nar.
 Jeg gif lidt ud i Haugen, og der vandred
 En gammel Jomfru, ret en Grippenille,
 Som løb for Sundheds Skyld en Morgentour;
 Og tænkt dig, Kold! det var Miss Harriet.
 Jeg spurgte Fleer, og fik det samme Svar.

Kold.

Tag ikke fejl, min Herre! Der er to.

Tordenskiold.

Hvordan?

Kold.

Hun har en Fæster, hører jeg;
 Som løber Toure. Hendes egen Ungdom

Er selv saa frisk og sund, at ei den trænger
Til sig en Tour.

Tordenskiold

glad.

Hvad? det var Gasteren?

Kold.

Ja, ganske vist.

Tordenskiold.

Saa er jeg glad igien.

Jeg veed ei rigtigt, Kold! hvordan det er;
Men den Idee om min romanske Miss
Har slaaet Rødde i mit Hjertes Grund.
Mig tyffes, at jeg er forelsket alt,
Endskiøndt jeg aldrig saa det smukke Barn.
Lord Carteret har ei bedraget mig —
Det glæder mig; jeg elsker denne Mand,
Og meget havde det naturligtvis
Forbittret mig, hvis jeg var frænklet af ham.
Nu, saa er Alting godt.

Kold

betænkelig.

Men Spilleren!

Tordenskiold

lystig.

Hvad Spilleren? — Peer, som i Dynekilen
Og som ved Marstrand kappede Svenskens Flaade,
Troer du, han skulde frygte for Klørknegt?

De gaae.

Anden Handling.

Børrelse hos Miss Harriet Richmond.

Spiegelhausen. Tante Harriet.

Tante Harriet.

God Morgen, Charles!

Spiegelhausen.

Naadige Veninde!

Jeg kommer fra min Onkel som et Bud,
At invitere jer i Dag til Middag;
Jer og Niesen.

Tante Harriet.

Hvad betyder dog

Det seltsomme Gesandtskab? Ved Neveuen,
Ei ved sin Tiener? Paa den samme Dag?

Spiegelhausen.

En overordenlig Begivenhed
Udfræver overordenlige Midler.

Vi faaet har en Giest i Aftes jilde,
Og ham til Ure feires denne Fest.

Tante Harriet.

En Giest? Jeg smægter af Nyægierrighed —

Spiegelhausen.

Ja, giet engang!

Tante Harriet.

Det er mig reent umuligt.

Spiegelhausen.

Saa vil jeg sige det, men paa det Vilkaar,
At ei min Hemmelighed bliver røbet
For Niesen.

Tante Harriet.

Skal hun ikke med derhen?

Spiegelhausen.

Jo, Kloffen tre; men nu er den først ti.

Tante Harriet.

Den Mellemtid er jer af Bigtighed?

Spiegelhausen.

Af største Bigtighed; thi den bestemmer
Min Fremtids Lykke.

Tante Harriet.

Charles! I er dog

Et seljomt Menneske. Man mærker, at
I er en bel esprit, en homme de lettres,
Og ikke ganske fri, uagtet al
Den sikke Tact og fine Verdenskundskab,
For lidt Extravagance. Men tal kun I!
Jeg er ret oplagt til at høre jer;
Jeg er i godt Humeur — jeg gaaer en Tour
Om Morgnen, og mig synes alt, den hjælper.

Spiegelhausen.

Sardeles! Morgenlusten skienker eder
Sin Glands og Friskhed.

Tante Harriet.

Af, I er en Smigrer!

Men Fruentimret er saa svagt, at skøndt
Hun veed, at Manden smigrer — det behager.
Han vil behage — det er altid Noget.
Men nu til eders hemmelige Giest!
Steengiesten dog vel ei i Don Juan?

Spiegelhausen.

Nei — det er eders Nieces Ideal.

Tante Harriet.

Umuligt! Tordenskiold?

Spiegelhausen.

I nævner ham.

Tante Harriet.

Nu har jeg aldrig hørt! Han i Hannover?

Spiegelhausen.

Ja, I har Ret, det er den selsomste
Begivenhed, men sørgelig for mig,
Hvis ikke pludselig jeg faaer min Skiebne
Bestemt. Troer I, hun elsker mig?

Tante Harriet.

Gud veed!

Ihi hun er fuld af Særhed, Egenfind.
Men Tordenskiold — ja, ham beundrer hun
Som Helt, som fieldent Menneske. Men aldrig
Hun saae ham. Og nu er han i Hannover!
Siig, Charles! er han smuk?

Spiegelhausen.

Paa ingen Maade.

Et Ansigt, daglig udsat mangt et Aar

Før Regn og Blæst, før Sol og Nattefuld,
Af det —

Tante Harriet.

Er alt Forgylldningen forgaaet?

Spiegelhausen.

Man kunde sige tværtimod, det er
Før meget nu forgylدت: rødmosset, bruunt
Et Arr i Hagen, stærke Dienbryn —

Tante Harriet.

Belskabt?

Spiegelhausen.

Før stærk og før for en Adonis.

Tante Harriet.

Ung?

Spiegelhausen.

Meer Neptun og Golus med Skæg,
End Bacchus og Apol.

Tante Harriet.

Hvis det er saa,

Da staaer jeg inde jer for Ingenting.

Spiegelhausen.

Hvordan?

Tante Harriet.

J kiender Harriets vilde Smag.

Men er han gift maaskee?

Spiegelhausen.

Det veed jeg ikke.

Maaskee. O, gid han var! Det lettede —

Den Tanke letter.

Tante Harriet.

Charles! J har Ret,

Endnu i Dag det alt afgjøres maa;
 Og for min Niece veed, at Tordenskiold
 Er her, maa hun bestemme sig for eder.

Spiegelhausen.

Hun har befalt mig sidste Gang: jeg skal
 Beskrive Kiærligheden i en Sang.
 Hun meente, Kiærlighed udtog sig slet
 I blotte Prosa.

Tante Harriet.

Har I føiet hende?

Spiegelhausen

tager et Papir op afommen.

I dette Vers har jeg forsøgt at skildre
 Mit Hiertes Tilstand.

Tante Harriet.

Er det godt?

Spiegelhausen.

Det kan

Jeg ikke selv bedømme. Hun har lovet
 At svare mig paa Vers igien.

Tante Harriet.

Hun bliver

Alt meer phantastisk. Ung og smuk og rig —
 Saa flæder Alting godt. Hun lader sig
 Ei sige mere. — Ven! jeg ønsker jer
 Af Hiertet Lykke. Præsidentens Huns
 Det bedste Huns maa kaldes i Hannover,
 Og gierne ønsked jeg besvogret mig
 Med en saa gammel ædel Slægt. Men prøv
 Nu eders Lykke selv! Der kommer hun.
 Jeg gaaer; jeg vil ei være Vidne til,

J fald J faaer en Kurv. Min Tante=Magt
 Er længst forbi; hun har affastet Aaget —
 Det sidste. Prøv nu, Charles! om J mægter
 At smedde denne Fugl i Amors Lænker.

Hun gaaer.

Miss Harriet

kommer ind ad en anden Dor.

God Morgen, Charles!

Spiegelhausen.

Huldeste Veninde!

God Morgen.

Miss Harriet.

Hvad forskaffer os saa tidligt

Alt den Fornøielse?

Spiegelhausen.

En Reisende.

Min Onkel sender mig. En Mand af Stand
 Er kommen her, og reiser snart igien;
 Min Onkel maa som Kammerpræsident
 Beverte ham — han havde Brev til ham,
 Han boer hos os. Vi ønske Gildet prydet
 Med vore britiske Veninders hulde
 Nærværelse. Tør vi vel haabe, Harriet!
 J kommer Klokken tre?

Miss Harriet.

Ja, ganske vist.

Hvad hedder han?

Spiegelhausen.

Jeg husker ei hans Navn,

Det flinger saa barbarisk, udenlandsk.

Miss Harriet.

Jeg kommer gjerne; men min Tante tør
Jeg ikke love for, hun har besluttet
For Fremtiden at holde streng Diæt,
Hun vover neppe vel at gaae til Gilde.

Spiegelhausen.

Jo, hun har lovet det for ganske vist.
Men, bedste Miss! før vi til Middag samles,
Lad Alt bestemt da være mellem os.

Miss Harriet.

Jeg holder, hvad jeg lover. Naar I bringer
Et Vers med eders Følelser og Tanker,
Paa Vers jeg svarer eder strax igien.

Spiegelhausen.

Hvis Digtet hielpes kan — det er forfattet.

Miss Harriet.

Kan I det udenad, saa siig mig det!

Spiegelhausen.

Det er umuligt. Mine Følelser —

Miss Harriet.

Har I det skrevet hos jer?

Spiegelhausen.

Det er her.

Miss Harriet.

Tillader I mig da, jeg læser det?

Spiegelhausen.

Ja, gjerne!

Miss Harriet.

Hvis jeg gjør en Feil — tilgiv!

Det er just ikke let at læse strax
Correct fra Bladet, skiondt det skrevet er

Paa fint Velinpapir med gyldent Snit
Særdeles elegant og tydeligt.

Spiegelhausen.

J roser Skriften; denne Bre kan
Du skriver dele med mig. Digtet selv —

Miss Harriet.

Maa tale for sig selv. Nu, lad os høre!
Jeg er alt ganske skamfuld, thi jeg veed
Det forud alt, at J flatterer mig.

Hun læser:

Oi, Hyrdinde! min Barm holder længer i Lænker
De Følelser, som, af! mig min Glæde kun skienker,
Men tillige min Sorg; thi af Rærligheds Rod
Sig udfolder en Frugt, som saa fælden er god.
Hvis den modnes i Sol, hvad ligner da dens Rødme?
Da den skienker vor Siæl — o, den sødeste Sødme;
Den beruser vor Aand, og paa Rærligheds Bud
Føler Mennesket sig i Naturen en Gud.
Hvor man skuer, er Vaar, Rosens Torn har ei Pile,
Maanen græder ei meer, de veemodige Smile
Sig forvandle til Lyst, lystigt bølger hvert Hav,
Og selv Munterhed leer paa Bedrøvelsens Grav.
Men, Cupido! hvis, af! i Melpomenes Skygge
Dine Ferskener hang, hvor Uglerne kun bygge —
Da de modnes ei meer, Maanen stirrer da stivt,
Og den qvægende Saft sig forvandler til Gift.
Vælg, Hyrdinde! nu selv. Viis mig hen i den Have,
Hvor mig Skiebne bestemt har sin vigtige Gave.
Skienk mig Liv i et Smil, send mig Død i et Ord;
Men den Tvivl blot forjag, som i Hjertet mig boer!

Fløyer ham det høfligt tilbage, og siger:

Det var fortræffelige Antitheser,
 Et brillant poetisk Broderie,
 Hvori jeg grant erkiender Lærlingen
 Af Tante Debora; fort, fiære Charles!
 Det var paa Franssk. Nu svarer jeg paa Engelsk,
 Som I mig selv har kaldt, som Hyrdepige.

Med Kiærlighed det er en egen Sag —
 Af, hvad man ofte kalder Kiærlighed!
 Tidt er den blot et flygtigt Selvbedrag,
 En lille Feber, der gjør kold og heed.
 Men den helbredeß let, som Alle veed,
 Naar man sig paa Helbredelsen beflitter,
 Og taer lidt China, skiondt den er lidt bitter.

Man bragte tidligt til et Hof mig hen,
 Et blot Naturens Barn, en britisk Mø;
 Tidt ønskede jeg tilbage mig igien,
 Og aldrig glemte jeg min Friheds-D,
 Og aldrig glemte jeg den stolte Sø,
 Og raske Gutter, som fra fjerne Kyst
 Tilbagevendte til en Moders Bryst.

Saa fik jeg Havet, fik jeg Landet fiær,
 Hvor rige Bonde dybt i Kornet gaaer,
 Og hvor fra Riddertiden gamle Træer
 Ved brune Borg for Porten plantet staaer.
 Der leged jeg min Ungdoms første Vaar.
 Jeg qvad den gamle Sang om Kæmpen bold,
 Og fiær for Alting blev mig Hedenold.

Derfor jeg elsker ikke denne Tid,
 Den er mig alt for listig, alt for fin,
 Forsængelighed med Hjertet fører Strid,
 Man elsker Guldet kun i lufte Skrin;
 Man deler vel med Bennen et Glas Viin,
 Men raske Dyder man med Faren skyer,
 Og Storhed falder man et Eventyr.

Men hvor jeg seer endnu et Glimt af Kraft,
 Beundrer jeg, og fletter jeg min Krands.
 Ei Frugten er endnu reent uden Saft,
 Og Stierne har endnu ei tabt sin Glans.
 Og sunfler den just ikke hertillands,
 Det er det samme — jeg min Stjerne seer,
 Fra Firmamentet ned den til mig leer.

Jeg har for eder fastet intet Garn,
 Thi quæl mig ei med Rærlighedens Bøn!
 Jeg er Førgangenhedens, Drømmens Barn,
 Og I er Tidens, Virkeligheds Søn.
 En saadan Pagt kan aldrig vorde skøn.
 Jeg hader Stivhed, Smaalighedens Muur,
 Og flager, som en Fugl, i min Natur.

Om jeg min Mage finder, vides ei;
 Men Gensomheden volder mig ei Skræk.
 Jeg flager modig dog min Klippevei,
 Og skuer i min Morgenrøde Kæf,
 Og drikker af min Kære Digterbæk.
 Saa er jeg lykkelig, saa er jeg fri,
 Om ikke virkeligt — i Phantasie.

Hum neier, og gaaer.

Spiegelhausen.

Det var et Tordenflag; dog kunde jeg
Mig vente slikt af hendes Egenfind.

Tante Harriet

stikker Hovedet ind ad Døren.

Nu, Ven! hvorledes gik det?

Spiegelhausen.

Miserabelt!

Tante Harriet.

En Kurb?

Spiegelhausen.

Saa kaldes det i Billedsproget.

Jeg veed ei selv, hvorfra det dumme Navn
Har sin Oprindelse.

Tante Harriet.

Det kan vi siden

Studere sammen i vor Gensomhed.

Kom ind til mig, og lad mig trøste jer!

Spiegelhausen.

Jeg er forstemt, min Naadige! særdeles
Forstemt, og jeg vil hurtig gaae herfra,
For ei at falde jer besværlig med
Mit onde Lune.

Tante Harriet.

Fald mig kun besværlig!

Det morer mig at trøste. Unge Folk,
Som have Lykken med sig, bryde sig
Kun lidt om ældre; men i Sorgens Time
Tyer man taknemlig til Erfarenheden.

Spiegelhausen.

Min Naadige! jeg har ei megen Tro

Til Doctorne, saavel i Siælesyge,
 Som Legemsygdом; der er kun to Læger,
 Der hielpes stundom i en saadan Nød:
 Det er Naturen selv, og det er Tiden.

Buffer, og gaaer.

Tante Harriet

sukker.

Af, Gud! Naturen visner selv med Tiden.

Gaaer.

Tordenskiold kommer med Lisette.

Tordenskiold.

Men var det ei Herr Carl von Spiegelhausen,
 Som gik os der forbi?

Lisette.

Jo, ganske rigtig.

Tordenskiold.

Han havde Hastværk, han fik neppe Tid
 At hilse mig igien; han undgik mig.
 Har han besøgt din Frøken?

Lisette.

Det er muligt.

Maaskee den ældste.

Tordenskiold.

Vil du melde mig

Nu hos den yngste?

Lisette.

Gierne. Deres Navn?

Tordenskiold.

Søcaptain Ployart, kommen hid fra Danmark
 Med Brev til Frøken fra Lord Carteret.

Giver hende et Brev.

Lisette.

Da er I sikkert hiertelig velkommen.
Behag at sidde ned! Miss Harriet kommer
Paa Diebliffet vist.

Tordenskiold.

Jeg takker dig.

Lisette gaaer.

Tordenskiold.

Ha, det var vel, at ei han kiendte mig,
Han kunde robet mit Incognito.
Men — lad mig fatte mig! Mig synes fast,
Jeg trækker Beiret som en Candidat,
Der skal til Attestats. Ja, giøre Cour —
Maaskee — til et elskværdigt Fruentimmer,
Og dog forstille sig — det holder haardt.

Miss Harriet kommer glad med det aabne Brev i Haand,
fulgt af Lisette.

Miss Harriet.

Hvor er han dog, Lisette?

Lisette.

See, der staaer han!

Miss Harriet

hilser venligt.

Min Herre! Herr Captain! I bringer mig
Fra Danmark — fra Lord Carteret et Brev —

Tordenskiold

bukker dybt.

Ja, naadige Frøken!

Miss Harriet.

O, jeg takker eder,

Skøndt Brevet kun er kort. Han skriver mig,

At egentlig J være skal hans Brev,
 Og at J bedre kan fortælle mig
 Alt mundtligt, hvad jeg gierne vide vil,
 End han kan skrive det.

Lisette gaaer.

Tordenskiold.

Det er naturligt,
 J fald J Noget vide vil om Danmark;
 Jeg kommer lige just derfra. Men, Miss!
 Undskyld min Dristighed — hvad kan vi takke
 For slig Opmærksomhed? Thi det er sjældent,
 At udenlandske Piger — unge, smukke —
 Bekymre meget sig om fremmed Land,
 Og mindst om mindre Stat i fjerne Nord.

Miss Harriet.

Er det forunderligt, at jeg bekymrer
 Mig om mit Fædreland?

Tordenskiold.

Og er J ei

En Engelskenderinde?

Miss Harriet.

Ganske vist!

For tyve Somre siden bragt til Verden
 Paa Kysten af Northumberland.

Tordenskiold.

Og dog?

Miss Harriet.

Jeg skal dog ei fortælle Captain Ployart,
 At min Provinds med samt Ostangeln
 Befolket blev i gammel Tid af Danske,
 Og at vi altsaa stamme ned fra dem?

Tordenskiold.

Det er en Gæve for det lille Danmark,
At være Moder til det store England.

Miss Harriet.

Men hvilket Barn, om nok saa stort, forsmaaede
Sin ædle Moder? Sæt, at I det bragte
Til Admiral — at eders Fader var
En ærlig Borger — mon I glemte ham?

Tordenskiold

bevæget.

Nei, sandelig — jeg glemmer aldrig ham.
Og eders Følelser — jeg deler dem!
Jeg er en Normand, Frøken! men min Slægt
Er dog til Trondhiem kommen op fra Holland;
Og neppe saae jeg Digerne dernede,
Den flade Græsgang, for jeg glemte Fjeldet
Et Dieblif, og varme Taarer væded
Den Jord, som glemmer mine Fædres Aske.

Miss Harriet.

Ja, seer I vel? Saa gaaer det ogsaa mig.
Fra lille Barn alt sang jeg disse Viser,
Som endnu prise Dansernes Bedrifter.
Vel var de grumme tidt; og naar Kong Alfred
Bed Harpen sang i Dansens Leir, saa holdt jeg
Med Alfred. Men han var blandt Angelsager
Selv en Undtagelse.

Tordenskiold.

I er bevandret,

Min Frøken! i Historien.

Miss Harriet.

Nei, Herre!

Paa ingen Maade; kun det Vigtigste
 Det Skønne, Herlige, det fængslede mig.

Tordenskiold.

Historien er skøn. Jeg har som Dreng
 I Trondhiem læst min Snorre Sturleson,
 Som alle Bønder der; men siden fik jeg
 Saamange Ting at passe, maatte hævles
 Lidt af og lære Sprog, naar jeg var fri
 For Tienesten; saa læste jeg kun lidt
 Historier. Den sidste, som mig hued
 Særdeles godt, var om Gort Adeler,
 En norsk Matros, som svang sig i Venedig
 Til Admiral ved sjelden Tapperhed
 Mod Tyrkerne.

Miss Harriet.

Men det har Tordenskiold
 Giort i sit Fædreland imod de Svenske,
 Og Fædrelandet høstede Frugten af
 Hans Heltedaa.

Tordenskiold.

Ja, det var lykkeligt
 For ham.

Miss Harriet.

Og Fædrelandet. — See, min Herre!
 Jeg sige skal, hvoraf det kommer sig,
 At denne Mand særdeles huer mig.
 Af, seer I, jeg er voxet op med ham;
 At sige med hans Krigsbedrifter. Jeg
 Var lille, men jeg læste dog min Shakespear,
 Og det var meer, end Noget kunde sagt
 Om mange Store; Shakespear var foragtet,

Dg han er saa endnu af Gammel-England,
 Som danne vil sig taabeligt paa Fransk,
 Dg foretrækker svagt en lunkn Cato
 Af Addison for Hamlet og Kong Lear.

Tordenskiold.

Jeg kiender ei de Helte, som J nævner.

Miss Harriet.

Shakspeare har i sin Henrik Fjerde tegnet
 En Helt, som ligner Bessel: Harry Percy,
 En Søn af Jarlen i Northumberland —
 Min Landsmand — kaldet Hotspor, thi hans Ild
 Fremspored ham til Heltedaad, og gav ham
 Elskværdighed, som selv elskværdig blev,
 Naar han forløb sig.

Tordenskiold.

Altsaa — Tordenskiold

Har stundom dog forløbet sig.

Miss Harriet

smilende.

Ja, ja!

Hans Hestighed ham bragte tidt i Fare,
 Hvor Lykken —

Tordenskiold.

Bedre var, end hans Forstand.

Miss Harriet.

Det vil jeg ikke sige. Tordenskiold
 Har god Forstand; men, kiære Herr Captain!
 Forstanden langsomt gaaer, som Elephanten,
 Dg Heltemodet flyver, som en Drn;
 Tidt giver sig den stærke Fugl ei Tid
 At oppebie sene Følgesvend.

Saa meget er nu baade vist og sandt,
 At uden dette Træk, den Character
 Var Tordenskiold mig ikke nær saa kjær.

Tordenskiold.

Hvorfor?

Miss Harriet.

Et Uhr kan være meget godt
 Og nyttigt; men det er og blier et Uhr —
 Jeg kan ei elske det. Naturen har
 Særdeles viist tildeelt de store Mænd
 En eller anden lille Svaghed. Den —
 Den ene gjør os Hverdagsmennesker
 Det muligt, at forenes nærmere
 Med dem. Thi blot Beundring, Urespygt
 Frembringer aldrig Kierlighed og Venskab;
 Nei, Ven bør overbære med sin Ven.
 I Solen kan man ei bestandig staae,
 Et venligt Arnested behøver Skygge.

Tordenskiold

rørt.

Det var fortræffligt sagt: Et Arnested
 Behøver Skygge! Helten trænger ogsaa
 Til Arnestedet; thi det salte Hav,
 Det er en deilig Mark for Grens Rug,
 Men det er ingen Hytte høiest kun
 En Grav, som reiser selv sit Monument
 For Kampens Søn, naar Stormen taarner Bolgen.
 Men Fred er ogsaa god; og hvorfor springe
 Med dragen Klinge lige ned i Graven?
 En Børneskold kan ogsaa lege først
 Med Fadersværdet i den sikkre Balg,

Dg flappe ham med lille spæde Haand
Paa brunen Kind, som før kun Blæsten kyssed.

Miss Harriet.

Gud give Tordenskiold den Fred og Glæde,
Som han saa fuldeligt, saa vel fortjener!
I er hans Ven?

Tordenskiold.

Ja — hans Fortrolige.

I Dynefilen selv var jeg med ham;
Jeg fulgte ham paa alle Tog. Vi ere
Fra Trondhiem begge, og jeg kiendte ham
Fra lille Dreng.

Miss Harriet.

O, det var herligt! Nu,

Saa skal I ogsaa see min Tegnebog.

Jeg viser den just ikke til Enhver;

Thi de urimelige Mennesker —

De lee mig ud, og spørge: „Hvor har det
Nu kunnet more dig, at tegne ham,

Den Fremmede, saa tidt, i alle Forhold?“

Ubillige Spørgsmaal! Naar en Botanist,

Som lægger sig særdeles efter Planter,

Har Bogen fuld af Blade, Bærter, Svampe,

Det finder man fornuftigt, hensigtsmæssigt,

Til Videnskabens Tarv; men naar et Hierte,

Naar Tanken følger Manden paa hans Bei,

Naar Mennesket interesserer sig

Med Kraft for Mennesket, og gjør sig hans

Bedrifter fattelige, præger dem

Dybt i Hukommelsen, i Følelsen,

For at bekæmpe Sindssespoterne,

Der myrde meer, end mangel tyrkisk Sultan:
 Forglemmelsen og Utafnemligheden —
 Det kaldes Daarsskab og Barnagtighed.

Tordenskiold.

J tegner altsaa?

Miss Harriet.

Til min egen Morsskab

Og mine Venners.

Tordenskiold.

Tor jeg haabe, Miss!

Som gammel Kammerat af Tordenskiold,
 At J betragte vil mig som en Ven?

Miss Harriet

henter en Mappe med Tegninger, og sætter et lille Bord frem.

Det seer J, da jeg viser tillidsfuld
 Jer mine Skizzer, i det Haab, at J
 Udfylder Manglen med jer Phantasie,
 Og skaaner for Critik et svagt Forsøg.
 Først har jeg, som J veed, jo aldrig seet ham —
 Kun tænkt mig ham — omtrent som eder.

Tordenskiold.

Nu,

Der har J ikke taget meget feil;
 Thi vi er Søskendbørn paa Moders Side,
 Og ligne virkelig hinanden noget.

Miss Harriet

lukker Mappen op, og tager smilende en Tegning frem.

Der staaer han første Gang som — Skrædderdreng
 Paa Trondhiems Gade, trykker Mesteren,
 For hvem han bære maa en Klædebylt,
 En Sneeboldt dybt i Naffen.

Tordenskiold.

Ha! ha! ha!

Saa har J ogsaa hørt det? — Det er ganske
Fortræffligt!

Miss Harriet.

J den skarpe Winterfuld
Barhovedet og i en lille Trøie.

Tordenskiold.

Ja, saadan var det just. Hvor veed J det?
Og J foragter ikke Tordenskiold,
For han var Skrædderdreng?

Miss Harriet.

Nei, tværtimod!

Jeg finder denne Skiebne's Ironie
Særdeles findrig — yndig — elskelig.
Hvad mindst han var, det satte man ham til;
Men alt til Skrædderdrengen sendte Thor
Jo Krudt og Kugler i den hvide Sne,
Og han forstod med den at kaste Bomber.

Tager et andet Stykke frem.

Men Ironien gik endnu et Skridt,
Og for at hæves blot langt mere høit,
Sank han for Verdens Fordom end et Trin.
Der staaer han som en Tjener.

Tordenskiold.

Gud velsigne

Den ædle Doctor Jespersen, vor Konges
Confessionarius; hvis Peder Bessel
Gi kommen var i Kiøbenhavn til ham,
Maaskee gik han i Trondhiem end som Skrædder.

Men Jespersen lod heller ikke Anegten
Ret længe stikke der i Liberiet.

Miss Harriet.

Jeg veed det: Riolen med en broget Tresse
Forsvandt for Trøien blaa, en fantet Hat
For lettere Kabus.

Viser ham et andet Billede.

Der staaer Matrosen.

Tordensfiold.

Dg saadan foer han Jorden om, han saae
Guinea, tvende Gange foer han til
Ostindien.

Miss Harriet.

Dg lærte Sømandskab,

Krøb i det høie Lougværk, som en Kat,
Hang over Raaen i det bælne Mørke,
At binde Seilet i den stærke Storm.

Dg som en Murer vorder Architect,
Saa lærte Tordensfiold Matrosens Pligt,
Bed at erhverve sig hans Egenskaber.

Tager et andet Billede frem.

Her er Cadetten.

Tordensfiold

rørt.

O, du gode Gud!

Hvor blev han glad, da Kongen hæved ham
Fra slet og ret Matros til Søcadet;
Da han fik Uniform, den lille Kaarde
Bed Eiden. Miss! han blev ei gladere,
Da han blev Admiral.

Miss Harriet

som før.

Her Lieutenanten

Staaer paa den lille Snæv.

Tordenskiold.

Ja, paa min Siæl!

Paa Ormen. Ja, den Orm, den liden Orm,
Den nytted Peder Wessel meer, end Ormen
Siin Lange nytted Olaf Trygvesson.

Miss Harriet.

Men her er Lovendals Gallei.

Tordenskiold.

Hvor Fanden

Har J dog saadan lært at bygge Skibe?
Ja, det er ganske rigtigt.

Miss Harriet.

En Copie. —

Men nu maa J forlade mig, at jeg
Gi følger ham paa alle Heltetog.
Et Skib af Røgen skiult er ingen Gienstand
For Malerkunsten, naar det kommer tidt.
Til Takke tag med den Caricatur!

Tordenskiold.

En latterlig Person med tyk Baryk,
Med tynde Been og stive Kioleskiøder,
Med Chapeaubas i Armen, strækker ud
Stivt alle Fingre paa den venstre Haand,
Og aabner Munden, som han havde faaet
Et Been i Halsen?

Miss Harriet.

Det er Sø-Fiskalen,

Der flager over ham, og som vil have
Ham degraderet strax, fordi han bruger
For meget Krudt.

Tordenskiold

kysser henrykt hendes Haand.

O, Gud velsigne jer!

J er en herlig Pige. Ganden tae mig,
Om nogentid jeg saae en saadan Pige!

Miss Harriet.

Men Kongen agter ei Fiskalens Klage;
Han hæver Tordenskiold i Adelsstand.
See, her er Vaabnet: Lynild i det Blaa,
En Drn med spillede Binger, Guldkanoner,
Og Norges Love for den raske Normand.

Tordenskiold.

Jeg bad ham ei derom. Gud veed, det var
Hans egen Raade.

Miss Harriet.

Kiender J det Billed?

Tordenskiold.

En Præst, en Officeer, en Bonde — Evenske!
Jeg kiender dem. Dem hentede Tordenskiold
Hans Majestæt, der sad ved Tasselet,
Da Kongen gierne vilde vide, hvad
J Everrig der yttret blev af Stænderne.
Han bragte dem, før Kongen havde spist.

Miss Harriet.

Der staaer han med sin Raaber paa et Skib,
Og spørger Grib derhenne paa det andet,
Om de skal gieste Evensken.

Tordenskiold.

Ja — det var

J Dynekilen.

Miss Harriet.

Det blev for Kong Carl

Et kostbart Giestebud. — Men seer J her?

Der gaaer han om i Marstrand som en Fisker,

Dg sælger Torst, og speider Leiligheden.

Tordenskiold.

Et dristigt Indfald!

Miss Harriet.

Det var mere dristigt,

Da han i Fæstningen alene gif,

Dg skændte bandende paa Commandanten,

Fordi han endnu ei var draget ud.

J Fald man havde smækket Porten til?

Tordenskiold.

Hvor Dævlén veed J Alting dog saa nøie?

Miss Harriet.

Hans ædle Liv har svævet tidt i Fare.

Viser ham det sidste Billede.

Paa dette Billed her er Faren størst.

Omringt paa Kysten staaer han af de Svenske,

En Ryttersflof omringer ham, hans Folf

Er alt i Baaden, Officieren fordrer

Hans Kaarde; ha — „men ikke denne Gang!“

Han svarer, hugger Svensken over Armen,

J Havet springer, leer ad alle Rugler,

Dg kommer frelst i Baaden til sit Land.

Tordenskiold

Kysjer heftigt hendes Haand.

Min ædle Miss!

Miss Harriet.

Nu er der ingen fleer.

Tordenskiold

staaer op.

Saa maa jeg ogsaa vise jer et Billed,

Et Mummespil, ret som det forrige.

Lord Carteret, en Ven af Tordenskiold,

Fortalt har om en herlig britisk Pige,

Som aldrig havde seet, men yndte Gutten;

En deilig Mø, med Hjerte, med Forstand.

Da Kampen nu var endt, og Freden smilte,

Da Tordenskiold var smykket med Kongens Naade,

Med Folkets Gudest — see, da tænkte han:

Hvad er det Alt dog uden Elskovs Lyst?

Dit Hjerte, som kun mødte Fiendens Kugler,

Skal det ei smeltes, aldrig banke ved

En deilig Piges Barm? Ha, jeg vil see

Min Engælenderinde! — Derpaa drog han

Til Fastland, til Hannover. Og formummet,

— Som Fiskeren i Marstrand — staaer han her

Som Captain Ployart. Speide vilde han

Sin Skiebne, see, om dette Drømmebilled,

Der længe fyldte Hjertet ham med Haab,

Vel kunde vorde virkeligt. Det er det;

Thi Harriet Richmond overgaaer hans Drøm.

Knæler, og griber hendes Haand.

Her knæler han for dine Fødder, Harriet!

Han, som tilforn kun knælte for sin Gud

Og Frederik den Fjerde. Harriet!
Hvis jeg skal vinde dig, da maa det skee
Rask med at løbe Storm. Jeg duer ei
Til langsom Smægten, og til gradeviis
At nærme Maalet mig. Jeg aabner dig
Min Favn, og vil du være min — saa kom!
Hvis ei — giv mig et Bink, og jeg gaaer bort —
Du seer mig aldrig meer.

Miss Harriet
synker i hans Arme.

Min elskte Ben!

Min Tordenskiold! saa tag din Harriet.
Troer du mig mere stærk, end hele Sverrig?

Tredie Handling.

En Sal hos Kammerpræsidenten.

Carl von Spiegelhausen. Von fessen.

Spiegelhausen.

Jeg føler mig et omstøbt Menneske,
En Invalid, der i en Træfning misted
Sin høire Arm. Ja, Rudolf! sikkert stod
Det Maal for Dine mig at vinde Harriet.
I hendes Bægring saae jeg Pigefnibskhed,
Blot for at stramme Knuden fastere.
Jeg i Hannover gjaaldt hos unge Damer
Dog for en vakker Mand; min Slægt er af
Uldgammel Adels, Kammerpræsidenten,
Min Onkel, en af Stadens første Herrer.
Jeg har erhvervet mig en Dannelsse,
Som end er sielden i det tyske Rige.
Alt, hvad der mangled mig, var Penge. Penge
Har Harriet nok af; naar hun først var min,
Da blev den hele Gield en ringe Sag.
Nu voxer Dvergen til en hæslig Kæmpe,
Som truer mig; nu blier hver Creditor,

Der før kun var et lustigt Giøglebilled,
 En Steen, der hænger over mig, og knuser,
 Saasnart den løsner sig. Og al den Rød
 Mig forarsages af en Eventyrer,
 Som intet fiender end til fine Sæder;
 En Jagthund, som blev løst af Kobbelet
 I Farens Stund, og siden ikke bundet.
 Han kommer her, betaler Høfligheder
 Med plump Uartighed, han glemmer, hvad
 Han er en gammel fornem Dame skyldig,
 Bertinden i det Huus, hvor han er Giest,
 Og svarer grovt paa venlige Formaning.
 Saa vinder han et uersarent Barn,
 Et egensindigt, vildt phantastisk Hierte.
 Ha, Rudolf! jeg kan ikke sige dig,
 Hvor al min Harm vender sig mod ham.
 Alt sig forener, som den sorte Plet
 I Skiven — blot i denne Tordenskiold.
 Hans Navn er mig alt vederstyggeligt,
 Og seer jeg ham, da foger Blodet mig
 I alle Aarer.

Felsen.

Hevnen kan vel køles.

Endnu er han ei Harriets Mand. Det gielder
 Kun om, at dygtigt han forløber sig,
 Og gjør sig latterlig, foragtelig;
 Det gielder kun at bringe ham i Fare.

Spiegelhausen.

I Fare han? Det forekommer mig,
 Som om du drukne vil en Aal i Vand.

Felsen.

Nu nu! Hvert Dyr har dog sit Element.
 Der gives Fiske — Silden, for Exempel,
 Den vevre Svømmer i et Sølvharnisk,
 Der deer, saasnart den kastes op i Græs.
 Jeg veed dog Noget, som kan drille ham,
 Kan giøre Skaar i denne Fæst, der feires;
 Og muligt render han sig selv derved
 En Quiv i Livet.

Spiegelhausen.

Troer du det? Hvordan?

Felsen.

Jeg lider heller ikke denne Danske,
 Og det skal glæde mig, hvis vi kan sætte
 En Dæmning imod disse taabelige
 Forgudelser, især af Qvinderne,
 Som af Henrykkelse nu neppe vide,
 Hvor de skal hen, og skabe sig saa sært,
 Som Bonden, da han saae en Ubefat.

Spiegelhausen.

Saa sig mig da, hvori bestaaer dit Haab?

Felsen.

Har du ei seet den Dreng, der følger ham,
 Som Lammet Klokkesaaret?

Spiegelhausen.

Herr Frands Lehn?

Felsen.

Han har i Morges tabt til Oberst Stahl
 Den Summa: fem og tyve tusind Daler.

Spiegelhausen.

Na, det er aldrig muligt!

Felsen.

Han er rig,
 Og derfor tog vel Tordenskiold ham med,
 Som Malfeko; men nu vil Andre malke
 Den samme Ko, og det forbittrer Helten.
 Spiegelhausen.

Ha, det var herligt! Det er just mit Gvern,
 Til Middag at indbyde Standspersoner;
 Thi Gallataffelet skal være stort,
 Og vi har ogsaa Narre her i Huset.
 Luise, Ben! min Dufels Diesteen,
 Har faaet pludselig en Sang forfattet,
 Som synges skal, mens hun befrandser ham.

Felsen.

Hun gierne være vil Gopie af Harriet.
 For syntes mig ret godt om denne Pige,
 Men saadant Gias gjør hende væmmelig.

Spiegelhausen.

Nu, bedste Ben! nu vil jeg sende strax
 Et Brev til Oberst Stahl, saa kommer han.
 Og seer ham Tordenskiold, saa tro du mig,
 At det vil ikke vare længe, før
 Det træffer op til Torden. Harmonien
 Vil ende sig med hæslig Dissonants.

Felsen.

Det var det just, jeg vilde foreslaae.
 Slig Sæd maa sikkert bære gode Frugter.

Spiegelhausen.

Godt! Følg med mig, saa vil jeg skrive Brevet.
 Maaskee du er saa god og bringer det?

J sliĝ en Hurlumhei fan Formerne
Saa strengt ei følges.

Felsen.

Nei, det gaaer i Dag
A la Campagne, som man falder det.
Giv mig fun Brevet, jeg besørger Alt.
En Sag af saadan Bigtighed betvoer
Man ikke til en Tiener. Oberst Stahl
Maa komme vist. Jeg lover, han skal komme!

De gaae.

Tante Debora kommer med sin Broder, Hans von Görz,
der er i Jagtflæder.

Debora.

Det glæder mig at see dig her, min Broder!
En Evighed det er jo siden, da
Du sidst os gjorde den Fornøielse.
Hvad kan vi nu tilskrive vel den Ære —

Hans.

Du møder mig i Døren strax med Vinter,
Min gode Debora?

Debora.

Paa ingen Maade.

Jeg ønskede fun at vide —

Hans.

Du skal faae det
Alt vide; thi du veed, jeg er oprigtig,
Og at mig Ærligheden gaaer for Alt.
Altsaa — for din Skyld er jeg ikke kommen.

Debora.

Ufigelig galant og hierteligt.

Hans.

Galant vel ei; men hierteligt — o, jo!
 Det er af Hjertet talt, og skøndt lidt diærvt,
 Det er just Følelsen for dig, min Søster!
 Der gjør mig diærv, thi det gjør tidt mig ondt,
 At jeg kan ikke komme her for din Skyld.

Debora.

At, jeg beklager —

Hans.

Vi er Søskende;
 Men saa forskiellige, som Mennesker
 Vel findes kan paa denne Jord. Jeg elsker
 Det Fædrelandske; du est kun forgabet
 I hvad der fremmed er og udenlandsk.
 Et slikt Forræderi mod Fødelandet
 Og mod Naturen kan jeg ikke taale;
 Og derfor seer du mig saa sjelden her.

Debora.

Du er en Særling, mon cher frère! Taal,
 At jeg betaler dig din Urlighed
 Med samme Mynt. For dine sidste Penge
 Du købte dig den gamle Borg paa Fjeldet;
 Der klined du, som Evalen, dig da Neden
 I de forladte Haller, købte Bægre,
 Hvoraf de gamle Riddre fordum havde
 Bernset sig. Til Heste saa, til Hunde
 Blev Resten anvendt. Nu du gaaer paa Jagt,
 Et Spøgelse — fast som den vilde Jæger,
 Der hører meer ei vort Marhundred til —
 Og drømmer kun om den forsvundne Tid.

Hans.

Dg deri gjør jeg vel, den Drøm er smuk;
 Imens I puddre jer i Dalen her,
 Dg snakke Fransk. Jeg siger dig det, Søster!
 Det var det feigeste Forræderi
 Mod Fædrelandet, mod Nationens Ære,
 Da Adelen i Tydskland ret begyndte
 Med Praten paa Fransøjsk. Aldrig smeded
 Sig før et Folk i værre Slavelænker.
 Thi underkaster jeg min Smag en Fremmed,
 Saa underkastes ogsaa min Forstand,
 Dg selv jeg gjør mig til en tøstet Pøbling.

Debora.

Man dannes ved at lære kun af Andre.

Hans.

Nei! ved at modnes ret kun indenfra.
 Jeg giver ikke fire Skilling for
 Den Dannelse, som med en Form af Blit
 Du trykke kan paa hver en Marvebudding.
 I med jer Dannelse! — I Riddertiden,
 Da Minnesangren qvad for Hohenstaufen,
 Da var der Dannelse. Da Luther skrev
 Paa Wartburg, da Melancton, da Erasmus,
 Da Reuchlin leved, var der Dannelse.
 Men Trediveaarskrigen — denne Hai
 Har Alting opslugt. Ja, den Drk af Sand
 I Tidshistorien, langt mere gold
 Dg blomsterløs end Ryneburgerheden,
 Har slettet Alting ud. Versailles Ludvig
 Blev Landsdespot ved den westphalske Fred.
 Nu snakker I Fransøjsk, puddre jer,

Nu Ridderstøvlen veg for Silkestrømpen;
 Og aldrig Adelen var meer hovmodig,
 End da den ganske havde givet Slip
 Paa Diervohed og paa Nationalitet.

Deborā.

Men, Herregud! hvad vil da Heltetiden,
 Blot i en gammel Jæger travesteert,
 Her i Hannover?

Hans.

Jeg har sagt, jeg kommer
 Gi her for din Skyld; men min Broder Frig
 Vil jeg besøge, Kammerpræsidenten.
 Det er en Mand, som Gære gjør sin Slægt,
 Hvem alle Tider kunde være tiemt med.
 Desuden veed jeg, Tordenskiold er kommen.
 Ham vil jeg see. I Norden er endnu
 Der Kæmper; der har franske Skræddere
 Og Haarfriseurer eller Gouvernanter
 Saa meget ei rumsteert. Der staaer endnu
 Paa Markerne de gamle Kæmpehøie;
 Der findes end i Hobetal i Juren
 Stridsøyerne fra Hedenold; der skeer
 Dog Gæt og Andet. Bandet taaler ei
 Saa stor Forandring, som det faste Land.
 Jeg trykke vil den holde Vikings Haand,
 Saa rider jeg tilbage til mit Fjeld.

Deborā.

Og naar nu denne Tordenskiold fornærmet
 Din Søster har, hvad da?

Hans.

Hvad har han gjort?

Debora.

Jeg foreholdt ham i en venlig Tale
Hans Mangel paa Cultur og Conduite,
Jeg tilbød ham, at ville danne ham;
Og han — han svarede mig ubehøvlet:
Alt han var ikke længer Skoledreng.

Hans.

O, Gud velsigne ham! saa maa jeg kysse
Ham til paa Munden, dersom det er saa.

Debora.

Nei, det er ikke til at holde ud.

Hans.

En Times Tid kan du dog sagtens holde
Din Broder ud, som du har ikke seet
I flere Aar. Jeg mener det ei ilde;
Jeg føler, at du est mit Riød og Blod,
Min stakkels Debora! og jeg har sand
Medlidenhed med dig.

Debora.

Min Broder! jeg
Frabeder mig al Condolence.

Hans.

Nu,

Giv mig din Haand, og lad det være glemt.
Vi vil ei disputere meer, min Søster!
Om Politif. Du forestaaer et Huus
Saa godt som Noget, det er Hovedsagen;
Bedømme Helten, det er Mandens Sag.

Debora.

Jeg vil ei heller meer bedømme dig.

Sagte.

Desværre! du er under al Critik.

Hun gaaer.

Præsidenten kommer med Luise.

Præsidenten.

Min fiære Hans! velkommen.

Kysser ham.

Hans.

Broder Frijs!

Gud signe dig. Lad mig ret see paa dig.

Den Samme! smuk og munter! Jeg begriber

Ei, hvordan du det holder ud, min Broder!

I denne Daarefiiste. Men jeg agter

Din Flid, din Iver og din Driftighed.

Og var i Berden ingen dygtig Mand

At finde meer, saa gif den reent til Grunde.

Præsidenten

leer.

Altsaa — du agter mig, fordi jeg er
Forvalter for en Daarefiiste?

Hans.

Frijs!

Det er en vigtig Post. Forvalteren

Maa have god Forstand for hele Kisten.

Og Præsident for Kamret eller Kisten,

Det kommer ud paa eet.

Præsidenten.

Jeg kiender dig,

Du mener mig det godt. Men, fiære Hans!

Vær dog lidt tolerant. Troer du da ikke,

Man ogsaa spotter dig, fordi du lever

Kun i Forgangenhedens Ridderborg?
 Men jeg — jeg finder, du gjør vel deri.
 Thi der maa være Folk med Aand og Siæl
 For Alt i Verden; og mens Tidens Børn
 I Tiden lever, og udfylde den,
 Saa agter jeg Undtagelsen, der skuer
 Tilbage tro, og med sin Rærlighed
 For hvad i gammel Tid var Stort og Smukt,
 I Flugten standser os Grindringen.

Hans.

Du er for billig, Fredrik! Billigheden
 Kan ogsaa gaae for vidt. Du søger at
 Besmykke, hvad der skeer; det gaaer ei an.
 Der Forskiel gøres maa paa Godt og Ondt.
 Vor Søster Debora, hun er dog reent
 Forbandet; jeg gad høre, hvordan du
 Udstylde vil den hvide Kafadue.

Præsidenten.

Man hænger Kafaduen i et Buur,
 Bespijer den, og gier den daglig Vand,
 Man morer sig ved Ord, som den har lært;
 Og skulde Broderen ei ynde meer
 Sin egen Søster, signed hun end lidt
 Slig Kafadue, naar hun forestod
 Hans Huus med Orden og Deconomie,
 Og har en Dannelsse, som Tiden hylder?

Hans.

Ja, Tiden! det er just Ulykken, Broer! —
 Hvem er den Frøken der?

Luiſe

kysſer hans Haand.

Min Onkel kiender

Ei meer Luiſe, ſom han dog har ſtaaet
Selv Fadder til?

Hans.

Nei, diſſe Pigebørn

Er allergaleſt til ſnelt at forandres.

Med dem ei løber Tiden ſelv omkaps.

Du var jo ikke ſtørr' end ſaa, da ſidſt

Jeg ſaae dig — og nu er du alt en Dame!

Præſidenten.

Du veed, min Broder! vi har ſieldne Gieſter
Foruden dig — den vakkre Tordenskiold —

Hans.

Jeg veed det.

Præſidenten.

Og han ſpiſer her til Middag.

Hans

ſeer ud af Scenen.

Hvo kommer der?

Præſidenten.

Det er Miſs Harriet Richmond.

Hans.

Det var paa Engeliſk. Som jeg mærker, ſtaaer jeg
I Noahs Ark imellem alle Dyr.

Kom ind et Diebliſt alene med mig

Førſt paa dit Kammer! Du har ſagtens dog
Et Qvarteers Tid at ſkiente mig?

Præſidenten.

Det har jeg;

Men saa maa du ei heller være sær,
 Og kommer du at hilse Tordenskiold,
 Saa maa du ogsaa hylde ham.

Hans.

Det skal jeg.

Præsidenten og hans Broder gaae.

Miss Harriet kommer, Luise gaaer hende i Møde.

Luise.

Min bedste Harriet! hvor det glæder mig
 At høre denne Tidende. Du er
 Forlovet alt med Tordenskiold.

Miss Harriet

smilende.

Du vil

Vist Gæssene paa Capitolium
 Forraade Gallierne med ivrig Snaddren
 Om det Usømmelige ved at give
 Sin Haand, sit Hjerte bort i første Stævne.
 Men, lige godt, Luise! lad dem det.
 Han Fæstningen har vundet, jeg er hans.
 Lad de forsigtige, de floge Finker
 Kun narre Fuglesængerer en Stund;
 Lad ham taalmodig løbe med sin Riimstang,
 Indtil de sætte sig og flæbe fast.
 Jeg havde lidt fun før at tale med dem,
 Og mindre nu. Jeg reiser bort i Morgen
 Med Tordenskiold, og kommer ei tilbage.
 Den Gæste jeg mister her, er dig;
 Det vilde jeg saa nødig, gode Pige!
 Derfor jeg gjør det Forslag dig, Luise!
 At følge med.

Luiſe.

At følge dig?

Miss Harriet.

Til Sachſen,

Berlin, til England, endelig til Danmark.

Det herligt er, at ſee ſig om i Verden,

Jeg miſter ei Veninden for en Ven,

Dg, naar du vil, du vende kan tilbage.

Luiſe.

At nei, min Harriet! nei, det gaaer ei an.

Det vil bedrove mig ſærdeles, Harriet!

At du forlader mig; men reise bort,

Det kan jeg ikke.

Miss Harriet.

Koſter det ſaa meget,

At rive dig fra Tante Debora?

Luiſe.

Nei — men at rives fra min Onkel Friſ.

Han er nu bleven vant til mig i Huſet.

Han overbærer gierne med ſin Søſter;

Men, ærlig talt, han trænger ogsaa til

Et Menneſte med jævn og ſund Fornuft,

En munter, blid Natur, et venligt Hierte,

Der ei forſtrues af Spidsſindigheder,

Forchærdes ei af Egenſindighed.

Min Fætter Carl kan ei huſvare ham;

Dg naar han kommer fra Forretninger,

Saa trænger han dog til at vederqvæges.

Miss Harriet.

Luiſe! gode Siæl! du har din Onkel

Særdeles fiær.

Luise.

Jeg mistet har min Fader
Og Moder som et lille Barn, jeg har
Gi Søskende, jeg stod i Verden ene,
Han blev mig Alt.

Miss Harriet.
Alt?

Luise.

Ja — en anden Fader.
Nu er min Glæde kun at lyde ham,
Alt tiene ham, at see af Diet ham
Hans Dnske, før det kom; opmuntre ham
Med venligt Spøg, naar han er lidt forstemt,
Og hjælpe ham i Huset med at bringe
Den Tone frem, som han saa gierne vil:
Den muntre, sjindrige, der ikke næres
Af Særhed eller smaalig Videnskab.

Miss Harriet.

Han overbærer alt for meget med
Din Fætter Carl. Tro mig, han duer ei!
Han er ei blot en Nar. Der gives Narre,
Selv gode, selv elskværdige; men han —
Nei, Narrefappen er ham kun en Raabe
For koldest Egenmytteri; tro du mig!
Og derfor har jeg ogsaa hevnet mig.
Men godt og vel, at snart vi rejse bort;
Thi meget skulde jeg vist tage fejl,
I Fald han ikke hevner sig igien.

Luise.

Det kan vel være.

Miss Harriet.
Men du bliver dog?

Luise.

Hos Onkel!

Miss Harriet.
Onkel er ei længer ung,
Men sandelig, han bærer Aldren godt,
Og mangen Springsyr maatte ønske sig,
At han saa ud, som han.

Luise

tager hendes Haand.

Min Harriet!

Jeg kunde blive vred paa dig, hvis ei
Du reiste bort saa snart; men nu er Tid
Til Onsvøb ei, og hvad vort Hjerte føler,
Bør det betro til Vennskab — sidste Gang.
Nei, Harriet! jeg tænker ei paa Eligt;
Og dig, en fin, en ælddannet Pige,
Behøver jeg vel ei at sige det:
Naar Qvindehertet er af god Natur,
Det nøies gjerne med blot at beundre
En herlig, aandeligbegavet Mand,
Lyksaligt nok, fordi det er ham nær.
Thi evig ung, o Harriet! er vor Siæl,
Udødelig, men Fødselen tilfældig;
Tidt træffer ind det ene Hjertes Mai
Først i det andets kraftige September,
Men begge blomstre dog —

Miss Harriet.

Og Rosenknoppen

Kan med Reseda blande Duft endnu.
 Veninde! jeg forstaaer dig.

Luise

kysjer hende.

Lad det være
 Dig et Beviis paa mit oprigtige Venskab.
 Reis, og vær lykkelig! — Du elskte jo
 Tilforn kun en Idee. Det hændte sig,
 At den blev virkelig; var det ei skeet,
 Saa sværmed du endnu i Phantasien
 Ret vel tilfreds. Men jeg har meget meer.

Præsidenten kommer med Tante Debora og med sin Broder Hans.

Debora.

Det gaaer ei an, min Broer!

Præsidenten.

Jo fortræffligt, min Søster!

Debora.

En fremmed Admiral fra Nabo-Vennekyster,
 Som gieste vil vor Stad, som os gjør et Besøg,
 Om hans Artighed end blev mislykket Forsøg,
 Behandles bør med Agt. Jeg nys hørte desuden,
 Ham personlig Kong George har til England indbuden;
 Han talte med vor Helt paa Reisen tre Qvarteer
 Midt paa Veien i Stov — kan man ønske sig meer?
 Med en Mand, hvem vor Drot viser saadan en Ære,
 Privatømfindtlighed bør fiærligt overbære.
 Han desuden er jo nu forlovet med den,
 Som i Huset hos os fandt saa mangen en Ven.
 Min Harriet! tør jeg vel gratulere?

Miss Harriet.

Jeg takker!

Præsidenten gjør det sagte, medens Debora taler.

Debora.

Lidt ubændig, lidt — diærv, men oprigtig og vaffer.
Jeg gierne slaaer en Streg over hvad der er skeet;
Dg for at vise blot ei her Neutralitet,
Jeg paastaar det med Gynd, og Medhold ogsaa venter:
Afsambleen i Dag aabnes ei for Studenter.

Miss Harriet.

Beninde! siig mig dog —

Debora.

Min Broder er lidt sær,
Som vi Alle jo veed. God for sig er Enhver,
Men der Forskiel er paa. En Student uden Dadel
Er et agtbart Subject; men er han ei af Adel,
Indlades han ei kan i fornem Afsamblee.

Præsidenten

smilende, men bestemt.

Om han indlades kan, det faaer du nu at see.

Debora.

Ja, naar du taler saa, da maa jeg sagten tie.

Præsidenten.

Aldrig ædlere Folf kunde Festen indvie.

Hans.

Men, Broder! siig mig dog —

Miss Harriet.

Herr Præsident!

Jeg svæver i en saadan Uvisshed —

Præsidenten.

Hvoraf jeg strax udbringe skal min Harriet.
 Thi — kort og godt — i Sideværrelset
 Sig Selskabet forsamler, hilser der
 Den bolde Tordenskiold. Luise havde
 Bestilt os nogle Musicanter, vilde,
 Man skulde synge først en lille Sang,
 Før vi til Bordet gaae. Det var ret smukt;
 Men, gode Pige! nu du forekommes,
 Og paa en Maade, tænker jeg, som ei
 Mishager dig. Studenterne fra Halle
 Hidvandret er, at hilse Tordenskiold.
 De staae i Haugen, og der kommer alt
 En Deputation at tale med mig.

En Student med følge kommer.

Studenten.

Herr Kammerpræsident! tillader I
 En Flok Studenter, kommen hid fra Halle,
 At hilse Helten Tordenskiold med Sang
 I Salen her og Haugen?

Præsidenten.

Megen Ære!

Jeg venter Alle her i Salen.

Studenten.

Nei,

Vi er for mange. Hvis jer synes, komme
 De bedste Sangere; de Andre staae
 I Haugen tæt herved og synge Chor
 Ind ad det aabne Vindue.

Præsidenten.

Det var herligt!

Og hvis J ei forsmaaer et ringe Maaltid,
 Skal det i Haugepavillonen strax
 Beredes eder.

Studenten

bukker.

Nei, Herr Præsident!

Vi takke. Vi har alt for længe siden
 Til Middag spist.

Præsidenten.

Men et Glas ædel Rhinskvinn,
 Det kommer J dog med paa Heltens Sundhed?

Studenten.

Ja, med Fornøielse, Herr Præsident!

Præsidenten giver en Tiener et Bink. Fløidorene til Side-
 værelset aabnes. Musicanterne komme, spillende en Marsch,
 og stille sig hen ved Bæggen. Præsidenten, Tante Debora,
 Broder Hans og Miss Harriet gaae ind, men Studenterne
 ud, for at hente de Andre. Derpaa kommer Præsidenten
 tilbage med Tordenskiold ved Haanden, og Selskabet følger.
 Der bliver fremsat en prægtig Lænestol, hvori Tordenskiold,
 efter at have vægret sig, maa sætte sig, midt i Kredsen.
 Naar Studenterne komme, springer han atter op, og bukker
 dybt flere Gange, men tvinges atter til at tage Plads i
 Lænestolen. Derpaa synge

Studenterne:

Du Helt, som i det fjerne Norden
 Har høstet Roes paa Østresalt,
 Som mødte med dit Skiold den Torden,
 Der hen ad Søens Bover gialdt!
 Germanien dit Værd paaskionner,
 Studenten kan din Kraft forstaae.
 En Hilsen af Minervas Søner
 Matrosen aldrig vil forsmaae.

Vort Maal er eet, vort Hverv det samme:
 Soldat, Matrosen og Student
 Begeistres af den Guddomsflamme,
 Pallas=Athene selv har tændt.
 For Intet ei Pallas=Athene
 Med Hielmen staaer, med Landseskæft;
 Thi hun alene kan forene
 Høi Videnskab med Heltekraft.

Høiskolen kan en Fæstning kaldes,
 Saagodt som nogen Borg paa Fjeld.
 Den kun af Dumbhed overfaldes,
 Den virker Fædrelandets Held.
 Og Helten virker, som den Lærde,
 Mod Barbariets skumle Bold;
 Thi snart med Bog og snart med Sværde
 Forjage vi den lede Trold.

Befkommen her blandt tyske Gutter,
 Du Tappre! fra det danske Bælt.
 Vi stamme ned fra Martin Luther,
 Og vi forstaaer os paa en Helt.
 En Krands vi bunde, dig til Ære,
 Paa Wartburg af en Egeblof;
 Og hvis du den vil venligt bære,
 Da hædrer du en Unglingsflof.

Normanden har imidlertid givet Krandsen til Luise, som sætter
 den paa Tordenfkiolds Hoved. Gientaget Hurra, og
 Gangfare med Instrumenterne.

Tordenfkiold

springer op, dybt bevæget.

Jeg skulde tale — men jeg kan det ei;

Jeg skulde takke — men den Graad, som fielden
 Mit Die fylder, qvæler her min Røst.
 Der er ei Ord for slige Følelser.
 Men det er vist, at sligt et Dieblif
 Betaler Farer og Anstrengelser.
 Tak, Brødre! ja, Matrosen og Soldaten
 Det er Studentens Broder — det er vist.
 Og Held den Tid — den kommer nok engang —
 Hvor det erkiendes grant!

Til Tjeneren.

Et Bæger Viin!

Han faaer det.

Det kommer jeg — beruust af Vren alt —
 En dansk Matros for sorte Kammerater!

Almindeligt Hurra.

Marschen spilles igien, og Alle gaae ud i Haugen, uden Carl
 von Spiegelhausen.

Spiegelhausen.

Naar Bomben steget er saa høit til Veirs,
 Som den kan komme, daler den, og springer.
 Nu dygtig Viin, Ven Tordenstjold! Champagne,
 Madera, selv Tokaier, om du vil.
 De bedste Vine: Rikærlighed og Smiger —
 Af dem est du jo næsten drukken alt.
 Saa efter Maaltidet igien i Haugen!
 Der præsenterer jeg dig Oberst Stahl —
 Og vi vil see, hvorledes den Desert
 Befommer dig.

Gaaer.

Fjerde Handling.

En afsides Plads i Præsidentens Lygstokke.

Carl von Spiegelhausen. Von fessen.

Spiegelhausen.

Nu har vi Spillet gaaende. Beruust
Han er vel ikke just; endskiøndt, Gud veed,
Jeg stræbte nok, men det er skræffeligt,
Hvad sliig en Ulf fra Danmark taaler Viin.
Han drak det som sød Mælk, og han beholdt
Sin hele Fatning. Virkningen deraf
Var blot, at han blev mere hiertelig
Og mindre stolt. Han reiste sig og drak
Vertindens Skaal, han holdt en lille Tale
Til Tante Debora, hvorved hun reent
Forglemte Grovheden i Formiddags,
Stod op og neied, saa det var en Ynf.
Den gamle Unfel har naturligviis
Paa Diebliffet druffet Duus med ham.
Han vinder Alles Hierter, den Barbar;
Men dit og mit — det vil han neppe vinde.

Felsen.

Nei, sikkerlig! Løise selv er ganske
Forgabet i ham; men hvad venter man
Sig meer af disse taabelige Piger,
Hvem Aaldet af en Nøglebøsse skrækker,
Og dog forgabe sig i Tapperhed?

Spiegelhausen.

En Viniedandser, som fra Taarn til Taarn
Sin Snor udspænder, har, naar han er flog,
En Hielpelinie, som holde kan,
I Fald den anden brister.

Felsen.

Hvordan det?

Spiegelhausen.

Maaskee behøve vi ei Oberst Stahl.
Til ham i Nød jeg tager kun min Tilflugt;
Han er en Spiller, maadeligt hans Rygte.
Men, Rudolf! men her er en ægte Svensk
I Byen, en Captain, en Søcaptain,
Som kæmpet har engang mod Tordenskiold;
Ham har jeg faaet hid, han hilser ham
I Hangen her i denne Skyggegang.
Og meget skulde jeg vist tage fejl,
Om Krigen mellem Danmark og Sverrig
Gi bryder ud paa ny, saa ei vi trænge
Til Hielp af Vinietropperne til Lands.

De gaae tilside.

Tordenskiold kommer med Hans von Görz.

Hans.

Mig fattes ei det Bitterste, det kan jeg
Forsikre dig. Troer du, en gammel Ridder

Ei drikke kan saa godt, som nogen Bifing?
 Vel er jeg noget ældre, gode Ven!
 End du; jeg kunde være Fader til dig.

Tordenskiold.

Du kunde være Dævlén! Lad os høre,
 Hvor gammel er du?

Hans.

Ja, hvor gammel er jeg?

Du skal der regnes, og med Regninger
 Det gaaer kun slet, naar man har druffet ægte
 Johannisberger. Men, min tappre Ven!
 Jeg vil ei heller være Fader til dig,
 Jeg være vil din Broder, derfor har
 Jeg druffet Duns med dig.

Tordenskiold

seer ud af Scenen.

Der kommer Herr

Bon Spiegelhausen, Kammerpræsidentens
 Neveu.

Hans.

Ja vist, han er i Slægt med ham,
 Omtrent som Røgen er i Slægt med Flammen.
 Jeg beder dig, giv dig ei af med ham.
 Jeg kiendte ham som halv opløben Dreng,
 Og han er neppe bleven bedre siden.
 Hufommelse han har, som Papegøien,
 Til Ord at lære udenad. Den Lærdom
 Og Siælekræft vurderes meest i vor Tid.
 Dog mangler ham ei heller List, som Ræven,
 Til Sand at faste Folk i Dinene.
 Han var som Barn en grumme artig Bog;

Dorst, uden Følelser og Phantasie,
 Sad han og lærte Lectier paa sin Skammel,
 Tirader af Moral og Sædelære;
 Og naar Spectakelmagerne fik Riis,
 Græd han — andægtig ærbar — men af Glæde.

Tordenskiold,

der adspredt har seet ud af Scenen, og ikke hørt efter.
 Hvo er den Fremmede, han bringer der?

Spiegelhausen

kommer.

Tilgiv, Herr Admiral! Her er en Fremmed,
 Som reiser strax igien, men som udbeder
 Sig kun et Dieblif den Ære — Kyffe —
 At hilse paa en Helt, hvem alt han fiender
 Fra ældre Tid.

Tordenskiold.

Jeg er til Tieneste.

Hans.

Du arme Dævel! jeg beflager dig.
 Begynder alt din Nød? Ha, Tordenskiold!
 Jeg fiender mine Landsmænd. Skal du nu
 Dig lade see for Reisende, som ønske
 Sig Timer, for at see og tale med
 Den store Mand — ja, saa Gud naade dig!
 Der komme fir og tyve vist hver Dag,
 Og Døgnet har kun fir og tyve Timer.

Spiegelhausen.

Den Mand, som ønsker det, er ingen Tydsker,
 Det er en Skandinav.

Tordenskiold.

Særdeles gierne!

Hans.

Men gjør nu Pinen kort, og lad mig vide,
 Naar jeg alene træffer dig igien;
 Thi jeg har endnu meget, jeg maa spørge
 Dig om, og som du maa forklare mig.

Tordenskiold.

Det skal jeg.

Spiegelhausen.

Maaskee Dnfel taer til Takke
 Med mig saa længe?

Hans

med lunefuldt Foragt.

Nei, min Dreng! det var
 At sætte Bonden paa en Herremand.

Gaaer.

Spiegelhausen

med en Compliment.

Herr Admiral! her er den Fremmede.

Gaaer.

En svensk Søofficer

kommer, og hilser ærbødigt.

Fortryd ei paa, Herr Admiral! en Svenske,
 Som gjorde jert Bekjendtskab ved Kanoner,
 Fregat imod Fregat, halvtredie Time,
 Paa Landet møder eder her som Ven.
 Jeg har alt druffet eders Skaal paa Havet.

Tordenskiold

trykker og ryster hans Haand.

Gi, kære Nabo! skal vi træffes her?
 Med Glæde rækkes eder Vennehaand,

Nu er jo Kampen endt. Velkommen, Broder!
 Hvert Navn?

Den Svenske.

Mit Navn er Captain Leyonankar.

Tordenfkiold.

Ja, det var eder, som jeg sloges med
 Ved Bergen, til jeg havde reent skudt op
 Mit Krudt?

Leyonankar.

Ja, rigtig! Admiralen vilde,
 Jeg skulde laane noget ham af mit.
 Tilgiv mit Afslag! Det var, som jeg sagde:
 Jeg havde nok kun til mit eget Brug.

Tordenfkiold

leer.

Ja, ja! Jeg maatte finde mig deri.

Leyonankar.

Da først I havde kæmpet, som en Løve.
 Vi skiltes ad som redelige Mænd,
 Der slog for vore Konger, for vort Land,
 Men uden Had; vi agtede hinanden.
 Jeg drak jer Skaal, og I drak ogsaa min.

Tordenfkiold.

Jeg bad jer hilse mine gode Venner
 I Gothenborg.

Leyonankar.

Jeg eder mine Venner

I Kiøbenhavn.

Tordenfkiold.

Da var det halvt i Spøg.

Leyonankar.

Nu kan vi gjøre det for ramme Alvor.
Og derfor har jeg taget mig den Frihed,
At komme hid i dette fremmede Huus,
At see og hilse jer et Dieblif.
Tilgiv! Jeg reiser strax igien.

Tordenskiold.

I Morgen?

Leyonankar.

Ja, ganske tidligt. — Men naar Admiralen
Tilbagevender til sit Hædreland,
Tør jeg da haabe vel, at I besøger
Mig paa min Gaard i Skaane, hvor jeg boer?
Jeg lover, I skal blive vel tilfreds
Med eders Naboe; og vi skal drikke
Den Skaal, vi drak paa Skibet, meget bedre
Paa fredelige Landjord.

Tordenskiold.

Hiertens gierne!

Gid Freden altid os forene maa.

Leyonankar.

Vi er jo dog eet Folk, een Moders Børn.

Tordenskiold.

Bort Sprog er næsten eet.

Leyonankar.

Som Mol og Dur

Af samme Melodie.

Tordenskiold.

Jeg taler Svensk

Saa godt, som Danskt.

Leyonankar.

Det skønne Dresund

Forener vore Kyster; skal kun Splid
Adskille?

Tordenskiold

lægger sin Haand paa hans Skulder.

Vi vil ei bedrøves over

En Kamp, som gav os begge Leilighed
Til smukt at vise vore Heltekræfter.

Leyonankar.

Vi kæmped, som Einheriar i Balhal,
Nu drikke vi, som de ved Odins Bord.

De forrige Bedrifter, Eventyr —

Den fordums Riv — som gyldne Brister findes
I Græsset kun. Nu skal Grindringen
Med dem blot spille Skaktavl.

Tordenskiold.

Bolde Evenste!

Maaskee jeg kommer hjem, før Noget troer;
Maaskee besøger jeg til Vinter Everrig
I Kane, naar de skaanske Bønderkoner
Med Lærred gaae til Kiøbenhavn, naar kun
En lille Revne skiller Danemark
Fra Everrig, som Høsten springer over, naar
Den faaer et Bidstefuert. Da kommer jeg
Til Malmø, til Landskrona, drifter Skaaler
Med vore Benner. Og som Lutheraner
Jeg blande skal i Lund min stærke Røst
Med eders, i den gamle hellige Kirke.
Thi alt i Kiøbenhavn, i Holmens Kirke,
Jeg forte Sangen an som Escadet.

Leyonankar.

Nu, det er vel! Saa vil de skaanske Qvinder
Gi meer jer holde for en Bussemand
Dg skræffe de uartige Børn dermed:
„Hvis du ei tiger, kommer Tordenskiold!“

Rækker ham Haand.

Gud signe Tordenskiold!

Tordenskiold

kysjer ham.

Dg Leyonankar!

De gaae Arm i Arm.

Spiegelhausen

kommer frem.

Det var en deilig Riv, jeg der fik nypet.
Nu til Bligtankeret, det andet Toug!
Dg brister det — men det vil ikke briste;
Thi Dyffen staaer mig bi. Der kommer Stahl.
Han har alt faaet sat paa Tordenskiold.
Maaskee han haaber, Admiralen strax
Vil honorere Spillervejelen.

Tordenskiold kommer tilbage med Oberst Stahl.

Stahl.

Tilgiv, Herr Admiral! at selv jeg vover
At gjøre mig bekendt med eder, skøndt
Jeg ei er eder forestilt.

Spiegelhausen.

Elig Dadel

Med Rette træffer mig.

Stahl.

Paa ingen Maade,

Min bedste Herr von Spiegelhausen! Blandt

Saa mange Gieste — Admiralen var
 Jo aldrig ledig. — Men da dog jeg seer
 En Fremmed, som ei var ved Taffelet,
 Afslægge sit Besøg, saa vover jeg
 At haabe samme Godhed, som min Landsmand.

Tordenskiold.

J er en Svensk, min Herre?

Stahl.

Jeg har tient
 Den svenske Konge; men er tydsk af Fødsel.

Tordenskiold.

En Sømand?

Stahl.

Nei! jeg førte som Major
 En Bataillon. Jeg tog ved Krigen's Ende
 Som Oberst Afsked; nu er jeg civil.

Tordenskiold.

Ei meer i Uniform?

Stahl.

Er Kampen endt,
 Saa lægger man sin Rustning.

Tordenskiold.

Eder's Navn?

Stahl.

Von Stahl!

Tordenskiold

opfarende.

Von Stahl? Hvad? J er Oberst Stahl?

Stahl rolig.

J kiender mig?

Tordenskiold

fatter sig, og rhyker Panden.

Kun lidt af Renomee.

Dog — der er meget Staal i denne Verden,
 Af høist forskjellig Værd, forskjellig Priis;
 Maa jeg den Frihed tage mig og spørge:
 Er det Herr Obersten, som ogsaa dyrker
 Naturhistorien? som har en Samling
 Af fældne Dyr i eders Cabinet,
 Den J, af Kiærlighed til Videnskaben,
 Og for at være Ungdommen til Nytte,
 Tid foreviser gratis?

Stahl.

Det er mig.

Spiegelhausen

sagte, i det han sniger sig bort.

Nu ei tilstede, men ei langt herfra!

Tordenskiold.

Det glæder mig usigeligt, at jeg
 Har truffet jer. J deler sikkerligt —
 En Mand med ægte Kundskab, Videnskab —
 Min Harm og min Foragt mod en Bedrager,
 Som, for at lokke Løsser i sin Fælde,
 Paadutter den uskyldige Natur
 Vanskabninger, som den har aldrig havt.
 Skøndt Himlen veed, der er Vanskabninger
 I Verden nok, især af de moralske.

Stahl.

Maa jeg den Frihed tage mig og spørge:
 Hvad mener Admiralen?

Tordenskiold.

Slangen er

Et lumpent Dyr, den kryber paa sin Bug,
 Den snoer sig smidglumsk i sine Bugter,
 Den Eva har forført i Paradiis,
 Og al vor Brøst og Bræk, den kom fra Slangen.
 Den fattes ikke Hoved; dog den havde
 Dengang kun eet. Med Tiden Kunsten stiger,
 Og nu — nu siger man, at i Hannover
 Der er en Snog, som gieffer Folk med syv.

Stahl leer.

Ja, nu forstaaer jeg Admiralen. Ja,
 Det er en Sieldenhed. Jeg har sliig Slange
 I Spiritus. Vil I besøge mig,
 Saa skal I see den. Af, Naturen er
 Forunderlig, selv i Undtagelser;
 Et Dyr faaer tidt for mange Hoveder,
 Og Mennesket har sielden eet engang.

Spodsk.

Selv Helte kunne gierne mangle Hoved;
 Hvad vil det sige, naar de blot har Hierte?

Tordenskiold

rynker sine Bryn dybere.

Der er en hellig Genfold, paa Latin
 Jeg troer benævnt: sancta simplicitas,
 Som Snedigheden ofte kalder dum;
 Der er en vis Forstand, som kaldes sund,
 Naturlig simpel Menneskeforstand,
 Men den sit Navn med Rette neppe bærer,
 Thi Jngenting er mere sieldent just,
 End denne Uedelsteen i Møddingen.

Det er ved den blot, at man skielner Dagen
 Fra Natten, Sort fra Hvidt, og Varmt fra Koldt,
 En ærlig Mand fra Ridingen, og Bligt
 Fra Nederdrægtigheden.

Spidsfindighed forsvarer, hvad den vil;
 Men denne simple Menneskeforstand
 Bedaares ei og blændes ei af Skaller,
 Selv i en Oberst kan den see Klørknegt,
 Den nævner Barnet ved sit rette Navn,
 Og kalder Skurken ligefrem en Skurk.

Stahl

drager forbittret sin Kaarde, saa at Skeden følger med.
 I taler her som en gemeen Matros;
 Jeg fordrer Satisfaction.

Tordenskiold

tager Kaarden fra ham.

Den skal

Du faae, min Broer! som du fortjener den.
 Men først endnu en lille Sørgetale
 Ved din Begravelse — den borgerlige!
 Du kalder mig Matros — jeg er Matros;
 Det er en Hæderstitel. Hvis du var
 Gemeen Soldat, og var en ærlig Karl,
 Jeg skulde slaaes med dig, som du forlanger;
 Men see, du er en Epitsbub, du er Tyv,
 Ja værre! Tyven selv er mere ærlig
 Og mere tapper: thi han lyver dog
 Gi for sig selv; han veed, han stæler; vover
 At blive pidsket, brændemærket, hængt.
 Men dit Filurerie dig skaffer Fordeel,
 Ja største Fordeel, uden mindste Fare;

Du blander dig i ærligt Compagnie,
 Og med subtile Talemaader blænder
 Du Verdens Dom og din Samvittighed.
 Derfor — tag her den Satisfaction,
 Du har fortient: Her brækker jeg din Kaarde;
 Han brækker den.

Jeg slaaer med Stumpen dig om Drerne.
 Han slaaer ham, og faster ham til Jorden.
 Din Krop i Støvet faster jeg, som du
 Har fastet selv din Ære. — Regt det nu,
 At Tordenskiold dig gav Satisfaction!

Gaaer.

Stahl

springer op.

Jeg er beskæmmet — dødelig beskæmmet!

Spiegelhausen

kommer.

Jeg Alt har seet, Herr Oberst! Følg mig hjem!
 Erstatning maa han give jer i Morgen.

Stahl.

Han kommer ikke levende fra Stedet.

De gaae.

Et Sted i Høngen uden for Pavillonen.

Man hører af og til Dandsemusik.

Miss Harriet. Tante Debora. Præsidenten. Luise.

Debora

munter og ivrig.

Hvor er min Admiral? Ei nok, ham bindes Krands,

Men han er ung endnu — ma foi, han maa dandse.
 Jeg selv er nu for stiv, tog mig latterligt ud;
 Men en Engelskdands maa han os dog med sin Brud
 Opføre til Balet. Hvis et Stykke jeg kiendte,
 Som han ynder især — Jeg vil selv strax ham hente.

Miss Harriet

sagte til Præsidenten.

Hun er omflabt jo reent.

Præsidenten.

Ja, der seer man, hvor let
 Man erobrer en Siæl, naar man adbær' sig ret.
 Et Glas Tokaier kan den hele Stoltthed smelte:
 Hendes Hierte nu slaaer kun for Seir og for Helte.
 Hendes Skaal høit han drak, hele Lanten han vandt;
 Og selv Følelsen for hendes Ahner forsvandt,
 Da hun mærked: Enhver vilde Helten behage.
 Rykke, Medgang og Glands imponere den Svage.

Debora,

som har seet sig om.

Men hvor er han?

Præsidenten.

Han gif med vor Broder lidt bort.

Debora.

Ha, den Særling! han gjør kun Familien Tort.
 Han misunder os vel den uskyldige Glæde,
 At i Selskabet er Admiralen tilstede?
 Han bortslæber ham glubsk paa sin eensomme Wei,
 Og opsluger ham heel, som den graadige Hai.
 Alexander maa sig i Diogenes finde;
 Hvis i Tønden vi see — sidde begge derinde!

En Tiener kommer.

Debora.

Au, hvad mangler igien?

Tieneren.

Araf, Sukker, Citron.

Debora.

Ha, du er mig dog ret en naragtig Person.

Beed du ei, hvor det staaer? hvor Citroner, hvor Sukker —

Tieneren.

Ja, hvad hjælper det til, naar dog Frokenen sukker?

Hun følger ham hurtigt, utaalmodigrytende paa Hovedet.

Præsidenten.

Min bedste Harriet! vil J virkelig

J Overmorgen bort?

Miss Harriet.

Ja! Tordenskiold

Har megen Lyst dertil. Han længe efter

At komme til Grev Lovendahl i Dresden.

Præsidenten.

Og Brylluppet skal staae hos ham?

Miss Harriet.

Maaskee.

Præsidenten

smilende.

En flog, fornuftig Brud, som strax sig fører

J fiære Brudgoms Villie. Det var ret,

Min Harriet! Bliv saaledes ved, og sikkert

Jert Egteskab vil worde lykkelig.

Miss Harriet.

Maaskee det er det sidste Dieblif,

Herr Kammerpræsident! jeg taler ene
 Med jer og med Luise. Saa modtag
 Min inderligste Tak for al den Godhed,
 I viste mig. O, hvor mit Hierte ønsker
 At yttre sin Taknemlighed i Daad!
 Og jeg vil tage Mod til mig og handle,
 Det har jeg lært af Tordenskiold. Jeg saae
 Ham aldrig før i Dag, og Rummet skilte
 Ham milevidt fra mig; dog blev han min.
 Jeg kender To, som ikke Rummet skiller,
 De troe, at Tiden skiller dem, og tie.
 De see hinanden daglig mangt et Aar,
 Og blive fremmede dog for hinanden.
 Den skønne Tid gaaer hen, og Følelsen
 Sig finder venligt i sin Elavelænke.
 O, lad os bryde den! Hvad ei de To
 Udtale tør, det vover her en Tredie.

Sun tager en Blomsterkøst af sin Barm.

Seer denne lille Blomsterkøst: Reseden
 Og Rosen! Passe de ei for hinanden?
 Og bluss'er ikke Rosens Purpur sødt
 I dette friske Grønne, som vil holde
 Sig længe grønt, og som i liflig Duft
 Vel kappes kan med Rosen?

Præsidenten.

Min Luise!

Luise.

Min faderlige Ven!

Miss Harriet.

Nei, ingen Fader!

Præsidenten
griber raske Luises Haand.

Min Brud!

Luise
i hans Arme.

Min elskte Ven!
Miss Harriet
begeistret.

O, Tordenfkiold!

Hvor vil det glæde dig, naar du erfarer,
At Harriet kan ogsaa hjælpe dem,
Hun elsker, med en raske og dristig Bistand.

Præsidenten
kysser hendes Haand.

Ha, skal en Pige lære mig at handle?
Jeg næsten skammer mig.

Miss Harriet.
O, skam jer ei

For en ungdommelig Undseelighed,
Som mangen Ungling savner, og som gjør
Den Mand, der føler fint, til Ungling atter.

Præsidenten.

Luise! Frygt kun for at misforstaae dig
Bandt mig min Tunge. Nu er Gaaden løst;
Lad være denne dristige Heltinde!

Miss Harriet.

Jeg lægger eders Hænder i hinanden.

Hun gjør det.

Og følger mig nu hen til Kildevældet,
Som, mig til Munde, falder Harriets Kilde.
Der faster jeg min Urtefost i Bandet;

Der holder den sig længe blomstrende.
 Luise tidt skal binde sig en Koft,
 Og lade den i Bækkens Bover flyde.
 Og naar da Harriets Kilde græder, Kiære!
 Det er kun Glædestaarer.

Louise.

O, min Harriet!

Gid aldrig Sorg afpresse dine Taarer.

De gaae.

Et Brev.

Tordenskiold. Carl von Spiegelhausen. Von Felsen.

Tordenskiold

til von Felsen.

Jeg har alt svart: jeg skylder ingen Skurk
 Satisfaction.

Spiegelhausen.

Herr Admiral! tillader

J os, at vi med al den Urefrygt,
 Der skyldes eders Rang og eders Daad,
 Fremsette Sagen i det Lys, hvori
 Vi see den? Vi er begge Slægtninge,
 Veed I, af Kammerpræsident von Görk;
 Han selv er eders Bert, og I vil neppe
 Bedrøve, frænke, mindre skade ham.

Tordenskiold.

Nei, paa min Ure! nei, det vil jeg ikke.
 Det er en Mand, som vundet har mit Hjerte,

Han høit har hædret mig, jeg skylder ham
Taknemlighed.

Spiegelhausen.

Dg Oberst Stahl er nær
Beslægtet med ham.

Felsen sagte.

Du kan lyve godt.

Tordenskiold.

Det gjør mig ondt for Kammerpræsidenten.

Spiegelhausen.

J ønske da for Præsidentens Skyld,
At Oberst Stahl var ingen Skurk?

Tordenskiold.

Hvad kan

Mit Ønske hjælpe?

Spiegelhausen.

Til at høre mig

Taalmodigt ud, naar jeg beviser eder,
At denne Mand er ingen lav Bedrager.
Forsvares kan det ei: han er en Spiller,
Dg Spillesygen er en hæslig Last;
Dog det vedkommer hans Moralitet,
Dg ingen borgerlig Forbrydelse.
Han er en Spiller — men en ærlig Spiller.

Tordenskiold.

Jo, jo! det maa man sige, han er ærlig.
Forst loffer han en Tøsse med en Løgn,
At see en Slange, han vil forevise,
Med flere Hoveder.

Spiegelhausen.

Han loffed Ingen;

Det var et Rygte, som Herr Lehn erfoer.
 Nysgierrigheden drev ham selv derhen,
 Og der blev Ingen sendt, at hente ham.

Tordenskiold.

Hvi spreder Stahl da Løgnen ud i Byen
 Om Slangen med syv Hoveder?

Felsen.

Hvad kan
 Han for, at Byen overdriber Smaating?
 Men det er ingen Løgn.

Tordenskiold.

Hvor er da Slangen?

Felsen

tager en lille Glaske op af Lommen.

Her er den. Jeg, en Ben af Obersten,
 Der bragte hans Cartel, beviser jer,
 At han er ingen Løgner. Her er Slangen,
 Et lille Monstrum med syv Hoveder.

Tordenskiold

tager og betragter den.

Det er den hele frygtelige Snog,
 Som vækker slig Allarm?

Felsen.

Hvad kan den for det?

Den saa uskyldig er, som Oberst Stahl.

Tordenskiold

giver ham Glasken tilbage.

Og Lehn er heller ei bedraget der
 For sine Penge?

Felsen.

Nei, Herr Admiral!

Jeg var tilfældigviis tilstede ved det,
 Og kan bevidne, det gik ærligt til.
 Desuden er der heller ingen Klager;
 Han er tilfreds, som tabte Bengene.

Spiegelhausen

giver Tordenskiold en Seddel.

Her er et Brev fra Lehn.

Tordenskiold.

Han er jo reist?

Spiegelhausen.

Ja, han er reist. Han siger, I har viist ham
 Ud Helved til.

Tordenskiold.

Ja, det er ganske sandt.

Jeg takker Gud, hvis jeg blev af med ham.
 Dog var det ei min Mening, at han skulde
 Paa egen Haand forlade mig. Men binde
 Med Seilgarn Drengen fast til Raskelovnen,
 Det kan jeg ei; og hvis han løber bort,
 Saa maa han tage Skade selv for Hiemgiæld.

Spiegelhausen.

Behag og læs hans Brev!

Tordenskiold

læser:

„Jeg her bevidner,

At fem og tyve tusind Daler jeg
 Har tabt i ærligt Spil til Oberst Stahl.
 Frands Lehn.“

Felsen.

Hvad vil I meer? Det er bevist,
 At Stahl er ingen Løgner og Bedrager.

Tordenskiold

sagte.

Den dumme Dævel! taabelig hovmodig
 Han lyver heller i sin egen Pung,
 End tilstaaer, man har taget ham ved Næsen.

Felsen.

Herr Admiral! hvad skal jeg svare Stahl?

Tordenskiold,

efter at have betænkt sig et Dieblis.

Belan — jeg skylder ham Satisfaction.

Jeg ei bevise kan, han er en Skurk,

Dg møder ham i Morgen paa Pistoler.

Spiegelhausen og Felsen see forbausede paa hinanden.

Spiegelhausen.

Det jer tilkommer selv at vælge Baabnet,

Da I er fordret ud; men, Admiral!

Tillad mig end et Ord i Sagen, ei

Til Officeren, men til Mennesket,

Men til den ædle Tordenskiold, hvis Høimod

Hver agter værdig til hans Tapperhed.

Herr Oberst Stahl — det er en fattig Mand,

Afskediget, ulønnet efter Krigen,

Med stor Familie, nedtrykt i Gæld.

Han saae: den unge Lehn har Penge nok,

Men Jugenting i sin Personlighed,

Som just indtager for ham; han betænkte

Sig ikke længe, vandt — det er hans Brøde,

Dg derfor vil I myrde ham?

Tordenskiold.

Jeg myrde?

Spiegelhausen.

Ja! den, der skyder Proppen af en Glaske
 Med Terzerol, som J ved Bordet før;
 Som selv tilstaaet har, at tidt for Spøg
 Han Slippen skød af Trøien paa Matrosen,
 Naar han i Merset dvæled ham for længe —
 Den træffer vist i en Duel sin Mand
 Ved første Skud. Det kan ei kaldes Kamp,
 Hvor Sagens Udfald forud er bestemt.

Tordenskiold

utaalmodig.

Nu da, for Diæblen, lad det være Klinger!

Spiegelhausen.

Dermed J giver Stahl en lille Rift,
 Og Alt er glemt; og denne Draabe Blod
 Bortvasker hurtig Pletten af hans Ære.
 Men ikke blot af hans; thi Præsidenten,
 Som sagt, er ham en nær Paarørende.
 Erfared andre Hoffer denne Skam,
 At her i Præsidentens eget Huus
 Hans Frænde pryglet var, i Støvet kastet
 Som Falskner af en fremmed Adelsmand,
 Der gif, og agted den Fornærmede
 Saa haant, at ei engang han skienkte ham
 En Tvekamp til Erstatning — Admiral!
 Som Stahl, da Præsidenten var beskæmmet.

Tordenskiold.

Det skal han ei. Jeg slaaes med Stahl paa Raarder.
 Men kan J ikke laane mig en større?
 Jeg har kun denne lille Stadssetingst.

Spiegelhausen

leer.

Den træffer dybt nok. Som jeg siger eder,
 Det er jo blot paa Skromt, blot for at redde
 Den arme Diævel reent fra Undergang.

Tordenskiold.

Nu, lad saa være!

Felsen bukker.

Jeg skal bringe Svaret
 Til Obersten. Jeg er hans Secondant.

Gaaer.

Spiegelhausen.

Og hvis I ei forsmaaer, Herr Admiral!
 Saa er jeg eders.

Tordenskiold.

Godt! Jeg takker skyldigst.

Spiegelhausen.

Og for at undgaae stor Vidtløstighed,
 Ophævelser og Afsked, Dameklynk,
 Saa kunne vi nu strax i Aften føre
 Til Reiten; der er et fortræffligt Bertshuus
 Paa Grændsen mellem det Hannoverske
 Og Hildesheimske. Thi Duellen tør
 Gi føres inden Landets egne Grændser.
 Men det er kun en smuk Spadserefart,
 Et Par Miils Dei. Jeg har alt Bognen forspændt;
 Vi sove der i Nat. I Morgen tidlig
 Paa Engen møder Etahl og Kloffen syv.

Tordenskiold.

Jeg er tilfreds.

Kalder.

Kold!

Kold

kommer ud af Sovestuen, og siger sagte:

Jeg har hørt det Alt.

Tordenskiold.

Du følger mig og Herr von Spiegelhausen

I Aften ud til Reiten. Læg i Bogen

Min Kappe, min Kabus! Den spidse Hat

Er mig i Bogen til Uleilighed.

Ekynd dig! Jeg gaaer kun bort et Dieblif.

Kold.

Pistolerne — skal de ei tages med?

Spiegelhausen.

Nei, her er ingen Røvere paa Veien.

Kold sagte.

Men kun i Bogen.

Tordenskiold.

Gjør, hvad jeg har sagt!

Jeg kommer strax. Jeg gaaer et Dieblif

Kun til min Harriet.

Spiegelhausen

urolig.

Vil I sige hende,

Hvad der skal skee?

Tordenskiold.

Nei, nei! paa ingen Maade.

Jeg vil ei ængste hende. Kun et Kys

Jeg hente vil til Afsked hos min Pige.

Gaaer.

Spiegelhausen

sagte.

Jeg haaber, dette Kys — det bliver det sidste.

Følger ham.

Kold.

De Mordere! de alt omspærnde ham.
 Hvorledes skal jeg redde ham? Jeg kan
 Ei redde ham; thi sagde jeg ham Grunden
 Til min Bestyrrelse, min Frygt, saa jog
 Han mig for evig fra sit Nafn bort.
 Han vil ei være sig det selv bekiendt;
 Han veed det ikke, vil ei vide det,
 Dog er det saa. Hvorledes fik de Skurker
 Den Hemlighed opdaget? Har Frands Lehn
 Maaskee til Afsted sagt dem det? Det er
 Som i den gamle Sang, hvor Tronni Hagne,
 Den Ridning, lærte lumsk den Plet at kiende,
 Hvor Spydet kunde giennembores Siegfried
 Imellem Skulderbladene. — Han kan
 Ei fegte. Sablen bruger han fortræffligt,
 Og med Pistoler er han største Mester;
 Men Kaarden fører han kun maadeligt.
 Det lumste fine Spil med Spidserne,
 Hvortil ei hører Styrke, Dristighed,
 Men smidig Lethed og det kolde Blod —
 Det ligger langt fra hans Natur. Han brugte
 Det ei som Sømand. Jeg forstaaer det bedre,
 Langt bedre vist, end han. O, gid jeg turde,
 Gid, Tordenskiold! jeg turde fegte for dig. —
 Men selv jeg tager med min gode Klinge.
 Jeg vil dog see at faae ham til at bruge
 Min stærke Kaarde. Mens mit Hierte slaaer,
 Jeg staaer dig bi, min ædle, gode Herre!
 Du hædred mig og kaldte mig din Ven —
 Ja, ja! i Verden har du ingen bedre.

Gaaer.

Miss Harriets Bærelse.

Hun sover i Forgrunden paa en Sopha.

Tordenskiold kommer med Lissette.

Lissette

sagte til ham.

Herr Admiral! ja, Frøkenen er her.
Men lad det ei forundre jer, at hun
Er falden lidt i Søvn der paa sin Sopha.
I Morges var hun oppe Klokken fem
Med Tanten. Hele Dagen har hun været
I Sindsbevægelse, Urolighed.
Nu skal jeg vække hende.

Tordenskiold.

Lad det være!

Gaa du! Jeg bliver kun et Dieblif;
Men jeg forstyrrer ikke hendes Ro.

Lissette gaaer.

Tordenskiold.

Sover hun, den hulde Glut?
O, hvor sødt! — I Guds Navn, nu, saa lad hende sove!
Hun forlades af sin Gut,
Som sit Liv mod en Riding maa vove.
Hun er tapper, hun er fiæk;
Men en Mø er en Mø, som dog let blier forfærdet,
Dg det voldte hende Skræk,
Hvis hun saae mig at gribe til Sværdet.
Sov, min Harriet! drøm kun, drøm!
Du er fiælen, blid og sm.
Gi din Elskovs første Dag
Skal forstyrres af Angest og Nag.

Kun een Dag har jeg dig kiendt,
 Og jeg vandt dig med Lyst, uden Længsel og Sukke.
 Himlen har vor Flamme tændt,
 Ingen Diævel den atter skal slukke.
 Hvis den ogsaa sluktes her —
 Nu, hvad var det saa meer? Om end Døden os fierner,
 Ruen atter flammer der,
 Hvor de blinke, de kraftige Stierner.
 Livet er en Morgenstund,
 Døden selv er kun et Blund.
 Harriet! nei — en evig Nat
 Følger ikke paa Dagen saa brat.

Før jeg kun Bellona saae
 Svøbt i Damp, i en Storm, paa mit Hav, i en Torden;
 Dine Himmelsøine blaae,
 De har lært mig, at glædes ved Torden.
 Nu gjør Blomsten mig saa varm,
 Som den skumflædte Bølge med Kommen, Forsvinden,
 Og nu svulmer mig din Barm
 Mere stolt, end et Bramseil i Vinden.
 Denne Rose, dette Kys
 Rover jeg til Afsked. — Tys!

Han tager Rosen af hendes Bryst, og kysjer hende.

Naar jeg næste Gang dig seer,
 Ingen Niding adskiller os meer.

Han gaaer.

Femte Handling.

Bertshuset i Keiten.

Et mørkt Værelse, svagt oplyst af en Lampe paa et lille Bord. Tordenskiold ligger sovende paa en Loibænk.

Kold

Kommer sagte ind, tager Lampen af Bordet, holder den over ham, og siger:

Han sover trygt paa Bertens Canapee
 I sine Klæder og med Støvler paa.
 Jeg vil ei aabne Vindvestskodderne,
 Han lider ikke Dagen, hvor han sover.
 Jeg vil ei slukke Lampen; vi har Tid
 Endnu. Han vaagner snart vist af sig selv.

Sætter Lampen paa Bordet, og gaaer.

En sagte Musik lyder, som udtrykker Tordenskiolds Drem. Drommebilledet bliver til Syn. Lampen begynder at brænde med et stærkt, blaat Skær. I en Straale deraf seer man Kong Carl den Tolvtes Skygge; Ansigtet dobbelt; han er i den Dragt, han levende bar, nærmer sig Tordenskiolds Leie, og siger med hoi Røst:

Du, som der sover, kiender du mig ikke?
 Hæv endnu vaagen ei dit Dielaag,

See mig med Siælens, Phantasiens Blikke
 I Morgendrommen, i den mørke Krog.
 Den Mand, du seer, som du, var flink og tapper,
 Dit Navn hos hans i Krøniken skal staae.
 See! kiender du ei disse Kobberknapper,
 Stridshandsken guul, og denne Kiortel blaa?

Heel lige, Tordenskiold! vi var hinanden,
 Jeg kongefødt, du kun af ringe Stand.
 Som Helte kæmped vi paa Ufgrundsbranden,
 Paa Havet du, jeg paa det faste Land;
 Hvor Skoven bruser, og hvor Stormen tuder,
 Du paa din Kiøl, jeg paa mit snelle Hørs.
 Og derfor elsked os Valhallas Guder,
 Endskiøndt vi høied Kne for Christi Kors.

For Kamp var Lyst, den var kun Modets Prøve,
 Blidt Hjertet slog, det banked uden Had;
 Vi kæmped blot for Heltetraft at øve,
 For Gren, for det grønne Laurbærblad.
 Med ringe Magt vi drog til større Stævne,
 Og slog den Stærkere saa tidt paa Flugt;
 Og Narva, Elisow skal man altid nævne
 Med Marstrand og med Dyneslens Bugt.

Lægger sin Haand paa hans Pande, og vender Ansigtet bort.

Men nu du seer den sidste Morgenrøde,
 Og som Kong Carl den Tolvte dig det gaaer.
 Som han, du ei i Slaget skulde bløde,
 En Ridning giver dig dit Banesaar.

Hist slutter jeg dig fast i Broderarme,
 Et Kys jeg trykker paa din Heltemund.
 Og føle skal man denne Brodervarme
 Engang ved Kiølen og ved Dresund.

Drømmebilledet forsvinder. Lampen brænder naturligt igien.

Tordenskiold falder. Kold kommer.

Tordenskiold

staaer op.

God Morgen! Hvad er Klokken?

Kold.

Den er sex.

Vi har endnu god Tid. J drikker dog
 En varm Kop Kaffe?

Tordenskiold.

Jor at føie dig.

Hvordan er Veiret?

Kold.

Deiligt Sommerveir,

Lidt koldt endnu.

Han aabner Vinduesskodderne, og slukker Lampen.

Tordenskiold.

Ha, hvilken herlig Morgen!

Saa gaa, hent Kaffeen.

Kold sagte.

Han læse vil

Sin Morgenbøn. Det aldrig han forsømmer.

Gaaer.

Tordenskiold

knæler med foldede Hænder.

Forsvunden er den mørke Nat,
 Nu lyser over Mark og Krat

Den røde Morgensue.
Den blege Stiernehær forsvandt,
Og Duggen staaer som Diamant
Mod blaalig Himmelbue.
Efoven,
Boven,
Mark og Enge,
Harpestærnge
Til Guds Ære,
Høit hans Lovsang ham frembære.

I Aftes qvad i Skyggedal
Den veemodsfulde Nattergal
Om Graven og om Døden;
Men Maanen svandt med blege Horn,
Nu synger Lærken i sit Korn
Saa frisk i Morgenrøden.
Mægtigt,
Prægtigt
Lyder Røsten.
Haabet, Trøsten
Den os bringer
Tro, paa sine Fuglevinger.

Og slaaer engang min sidste Stund,
Skal dog til sidste Time fund
Min Siæl Guds Godhed love.
Jeg stiger af mit mørke Skjul,
Som af sin Rede flække Fugl,
Høit over alle Skove.

Modigt,
 Frodigt,
 Uden Smerte
 Lad mit Hierte,
 Jesu Christe!
 Kraftigt end i Døden, briste.

Han reiser sig.

Kold kommer med Kaffeen.

Kold.

Her er en herlig Drif. Det maa man sige,
 At Verten laver en fortræfflig Kaffe.

Tordenskiold.

Du har alt smagt den?

Kold.

Jeg har været oppe
 For tvende Timer siden. Jeg har næsten
 Slet ikke sovet.

Tordenskiold.

Ikke sovet, Kold?

Da har jeg sovet godt. Hvorfor ei det?

Kold.

Og ikke drømt?

Tordenskiold.

Jo — jeg har havt en Drøm,
 Men ei som den, hist paa Augustenborg
 Om Slangen.

Studser.

Slangen! Ha, besynderligt!

Nu kom den dog.

Gnider sig for Panden.

Bort, bort med alle Griller!

Nei, Kold! min Drøm var glædelig.

Kold.

Hvad var det?

Tordenskiold.

Mig tyktes først, jeg hørte skionne Toner,
 Som naar fra Frue Kirke Nystaarsmorgen
 Der blæses i Basunerne fra Taarnet;
 Som naar, i Holmens, Organisten tidt
 Paa Orglet ganske sagte præludeerte,
 Mens til Fropræken Lysene blev tændt,
 Og der endnu var kommen Haa i Kirken.
 Men Tonen sig forvandlede til et Billed,
 Og Carl den Tolvte stod livagtig for mig
 I egen unge, mægtige Person.
 Han hilste mig særdeles broderligt;
 Han gjorde mig den Ære, syntes mig,
 At sammenligne mig med sig. Han lagde
 Paa Panden mig sin Haand — men den var kold.
 Og hvad tilsidst han talte, kunde jeg
 Ei meer forstaae — han vendte bort sit Ansigt.

Kold.

Saa Carl den Tolvte selv har været her?

Sagte.

Som en Herold, for at indbyde dig
 Til Evigheden.

Tordenskiold

drikker.

Det var herlig Kaffe.

Den muntre Sindet op. Det var ret godt,
 At du bestilte den, min gamle Dreng!
 Thi man maa være lystig. — Hvad er det?
 Hvad vil de Taarer sige? Har vi ei

Saa mangen Gang paa Skibet rustet os
 Tilforn til farlig Kamp, med kolde Blod,
 Som Intet var i Veien? Skal en Mark
 Med Græs og Blomster synes mere fæl,
 End Havet med sin Graade, med sin Storm?
 Og vi, hvem Tyvepundinger ei traf,
 Vi skulde frygte for en Kaardespids?

Kold sagte.

Ha, jeg maa fatte mig, betvinge mig,
 Og ei mistroste ham; thi Kampen er
 Dog uundgaaelig. Hans Heltemod
 Ei roffes maa; jeg har jo ene det
 At støtte Haabet til.

Hoit.

Min gode Herre!

Den lille Kaarde staaer mig kun for Hovdet.
 Tag min! Thi jeg er vis derpaa, at Stahl
 Medbringer een langt mere stærk og lang,
 Og til en ærlig Tvekamp hører dog,
 At Kæmperne maae føre lige Baaben.

Viser ham Kaarden.

Tordenskiold.

Den hører ikke til min Uniform,
 Den passer heller ei i mit Gehæng.
 Det vilde være latterligt, i Fald
 Jeg kom med dette Stegespid i Haand,
 Som Holger Danske med sin Dyrendal.

Kold.

Man vover ei sit Liv for Stadsens Skyld.

Tordenskiold.

Bon Spiegelhausen har forsikret mig,

Alt Stahl i Grunden er en Kryster, Kold!
 Og at han takker Gud, i Fald han slipper
 Fra dette Gilde med en lille Rist.

Kold.

Det er vel muligt; men I kiender dog
 Ei Spiegelhausen ret. I flige Ting
 Maa man kun troe og stole paa sig selv.

Tordenskiold

opdager et Silhouette paa Bæggen.

Hvad er det for et Billed, som der hænger?
 Ved Gud! det er min Harriets Silhouette.
 Hvorledes kommer det i dette Huus?
 Kald Verten! Er han oppe?

Kold.

Han er her.

Bringer Verten.

Tordenskiold.

Min gode Mand! sig mig engang, hvo er
 Den unge Dame der?

Verten.

Miss Harriet Richmond.

Tordenskiold.

Ha, sagde jeg det ikke nok? Min Harriet
 Har, uden at jeg vidste, aned det,
 Hængt i mit Sovestue hele Natten.
 Saa har jeg dog endnu den Fryd at see dig,
 Før jeg til Kampen gaaer?

Tager Billedet af Bæggen, og kysser det.

O, søde Pige!

Stirrer paa det.

Men hvorfor er du dog saa sort, saa sort?

Berten.

Det er et Silhouette, min ædle Herre!

Tordenskiold.

Hvorledes kommer dette Billed, Bert!

I eders Stue?

Berten.

Skulde jeg ei have

Belgiørererindens Billed i mit Huus?

Jeg takker hendes Godhed ene for

Min Velstand. Hun har boet en Sommer her,

Thi Huset ligger smukt. Jeg var i Trang,

Paa Nippet til at gaae fra Gaard og Ager;

Hun hialp mig i min Nød. Og tidt hun kommer

End mangen Sommer ud til os, og glæder

Sig i min Børneskole ved alt det Held,

Som vi kun hende takke for.

Tordenskiold

kysser Billedet.

Min Harriet!

Spiegelhausen

kommer.

Herr Admiral! en glædelig Godmorgen.

J har dog sovet vel?

Tordenskiold.

Særdeles vel.

Spiegelhausen.

Det er for tidligt, J er færdig alt.

Jeg tænker, Stahl sig sniger bort fra Gildet,

Saa snart han mærker, det er rigtig Alvor.

Men lige meget! J har handlet som

En ædel Cavalleer, og Husets Ære

Derved er reddet. Vil I gaae med mig
Lidt ud imens saa længe? Her er smukt.

Tordenskiold.

Ret gierne!

Til Berten.

Hør, min gode Ven! vil I
Bevise mig den Godhed, høiest paa
En Times Tid at laane mig det Billed?

Berten forundret.

Det Billed? Admiral! forstaaer jeg ret —
Miss Harriets Billed?

Tordenskiold.

Ja; hun er min Brud.

Berten.

I er Miss Harriets Brudgom?

Tordenskiold.

Ja, min Ven!

Berten.

Med Glæde, ædle Herre! Tag det kun!
Jeg ønsker jer til Lykke.

Tordenskiold.

Tak, min Ven!

Som Amulet det dække skal mit Bryst.
Farvel saa længe! Kold! du følger med.

Kold.

Ja, Admiral! jeg viger ei et Skridt.

Tordenskiold

viser Spiegelhausen Billedet.

Det ligner; ikke sandt?

Spiegelhausen
med undertrykt Harmes.

Særdeles godt!

Tordenskiold

seer rørt paa det, og kysser det.

Jeg lider ifkun ei, det er saa sort.

Spiegelhausen.

Det er en Skygge.

Kold sagte.

Saa er Jordens Glæde.

De gaae.

Ravnholdt i Siælland.

Et Bærelse med Tordenskiolds laurbærfrandsede Billed.
Under Billedet en Piedestal med en stor Pocal af flebet Glas.

Capitain Wessel. Capitain Budde.

Budde.

Tilgiv mig, kiære Broer! jeg kommer tidligt,
Og bringer Budskab dig fra Kiøbenhavn
Her paa din skønne Herregaard i Siælland.

Giver ham en Avis.

See! Freden er alt proclameert.

Wessel.

Den var

Naturligviis alt sluttet, førend Kongen
Min Broder Orlov gav til denne Reise.

Budde.

Nu hører atter Hertugdømmet Slesvig
Til Danemark; hans svenske Majestæt
Grafskriver sig al Toldfrihed i Sundet,

Dg for de Stæder, som erobredeß,
 Gaaer Danemark sex hundred tusind Daler.

Wessel.

Det takker man tildeels min Broder for.

Budde.

Ja, det erkiendes offentligt, og selv
 Hans Avindsmænd tør ikke negte det.

Wessel.

Den danske Sømagt altid var en Hval,
 Som kæmpekræftig slog med stærken Hale,
 Og mange Helte drog fra Kongedybet.
 Et viist, erfarent Admiralitet
 Har ledet Tingen; Gabel overvandt
 Den svenske Flaade ved Colbergerheide,
 Men Stormen havde drevet den paa Grund,
 Og Stormen skylder han sin halve Krands.
 Den Aand, som blæste Liv i Alting, Budde!
 Det var min Broder, det var Tordenskiold.
 Som Skjoldemærket i et opreist Banner,
 Der muntret vifter i den friske Luft,
 Opildner Hærens Mod, og styrker det —
 Saa styrked Navnet Tordenskiold de danske
 Matroser, og det havde samme Kraft
 Til Søes, som Carl den Tolvtes Navn til Lands.
 Han var den letbevægelige Snildhed,
 Den vittige, den raske Dristighed,
 Der bragte disse tunge Krigsmaskiner
 I let Bevægelse. Ja, som en Pibe
 Gaaer undertiden Bjørnen til at dandse,
 Bevæged Peters-Piben Elephanter.
 Han gav Kanonen Binger, saa den misted

Jerntyngden, blev en Drn for Jupiters
Dødsvangre Lyn. Og Viisdom selv han tvang,
Den værdige Matrone, til at sætte
Sig uden Sadel paa Forvovenheden.

Budde.

Der har du skildret ham med stærke Træk.

Wessel.

Jeg føler ogsaa dybt, hvad jeg ham skylder.

Jeg var den Eldre, jeg har altid læst
Langt meer, end han; selv i Besindigheden

Var jeg hans Overmand, og Tapperhed

Kan Ingen lære. Men hvad er det Alt?

En enkelt Tapperhed, en enkelt Kraft?

Geniet er det Heles Tapperhed.

Han eied blot ei selv en Arm, et Hierte;

Men, som en Troldmand, han forstod at gjøre

Hver Arm i Flokken og hver Aand til sin,

Og hvor han kom, der fulgte Lykken ham.

Budde.

Men siig mig, gode Wessel! det mig tykkes,

Som om du næsten med en graadqaalt Røst

Forkynder denne Roes. Hvi est du rørt?

Dog jeg forstaaer det nok — du elsker ham,

Naturligviis du længes efter ham.

Wessel.

Ja, ja! jeg længes efter ham. Han steg

Som en Raket mod Himlen, knalded høit,

Og kasted skionne Stierner. Han har spillet

Sin raske korte Rolle, Fred er sluttet,

Han bytted Havet med det faste Land,

Nu daler han maaskee — nu slukkes han.

Budde.

Ei, kiære Ven! lad flige Griller fare.

Wessel.

Sit Anker har den Driftige forladt;
I Ankeret ham fulgte Haabets Billed.

Budde.

Dg hvorfor skulde Haabet svigte nu?
Nu lønnes han med Ære, Kiærlighed.
Vi drikke vil hans Skaal. Der staaer Vocalen.

Wessel.

Af slebent Glas. Den gav ham Lovendahl.

Budde.

Med Baabnet riflet paa den ene Side;
Med Lovendahls Galei for fulde Seil
Skiont paa den anden. O, hvor ofte drak
Han ei af den ved alle muntre Gilder
Tafnemlig, kiærlig, sin Belgiorers Skaal.

Wessel.

Ja, Peder er tafnemlig, og sin Konge,
Sin Frederik den Fierde meer han elsker,
End mangan Søn sin Fader.

Budde.

Husser du,

Da han i Havet duffed efter Daasen,
Som Kongen havde givet ham, og som
Ham usforvarende faldt over Borde?
Det nærvæd havde kostet ham hans Liv.
Dg Kongen har ham ikke mindre kiær.

Wessel.

Men Kongen sølte, hvad jeg føler, Budde!
Ugierne gav han Orlov ham til Reisen.

Han frygted for hans Hestighed og Raskhed
 Imellem Fremmede. „Vi kunde byde
 Ham her at blive,” sagde goden Konge;
 „Det vil vi ei, men meget gierne saae
 Vi, at han ikke reiste.”

Budde.

Dog han reiste.

Misunderne har ogsaa virket, troer jeg,
 Til at fordrive ham — Grev Kallenberg.
 Men har du hørt det skionne Vers, hvormed
 Kong Fredrik parodieerte Kallenberg?

Wessel.

Nei, Ricære! Siig!

Budde.

Den kolde Diplomat

Har aldrig kunnet lide Tordenskiold.
 Han, der Begreber brugte blot som Tal,
 Hvem hver Beslutning var et Regnestykke,
 Et Facit, sammensat af lutter Brøf,
 Forstod ei Helstens Driftighed. En Dru
 Var ham for hoi, for snar; han agted kun
 Minervas Fugl i en tyfthovdet Ugle,
 Om Dagen blind, skarpsynet først i Mørke.
 Men Kongen tugted ham.

Wessel.

Hvordan? hvordan?

Budde.

Han havde gjort et Vers om Tordenskiold:

„Courage sans conduite —

„C'est un homme sans suite.”

Men Kongen gjorde Verset saadan om:

„Un homme sans courage,
„C'est un pauvre personnage.“

Wesfel.

O, Gud velsigne Frederik den Fjerde!
Det Vers har atter gjort mig oprømt. Ja,
Nu vil jeg lade mine Griller fare,
Vil ei, som gammel Rierling, frygte Barsler.

Budde.

Har du havt Barsler?

Wesfel.

Tordenskiold har havt dem.

Læs disse Linier i hans sidste Brev!

Rækker ham et Brev.

Budde læser:

„Med Bloyart reiste jeg til Augustenborg, hvor Hertugen modtog mig med den sædvanlige Naade. Vi bleve her nogle Dage, og morede os med at gaae paa Jagt. Men een Nat, da jeg laae og sov, og Døren stod aaben mellem mig og Kold, havde jeg en underlig fæl Drøm. Det tyktes mig, som om jeg kæmpede med en stor giftig Elange, der tilsidst stak mig i Brystet under den høire Arm, saa jeg vaagnede med et smerteligt Skrig i Angstens Eved, og kaldte paa Kold. Jeg fortalte ved Theebordet Hertugen og de Andre min Drøm, og de raadte mig alle fra at reise videre. Men næste Dag paa Jagten styrtede Hesten med mig, og jeg havde nær bruffet min Hals. Da nu saaledes Faren var overstaaet, betænkte jeg mig ikke paa at fortsætte Reisen. Jeg er ogsaa kommen lykkelig til Hamborg, og drager herfra om nogle Dage til Hannover, hvor du skal høre videre fra mig. Lev vel! Din til Døden trofaste Broder

Peder Wesfel.“

Budde.

giver Wessel Brevet tilbage.

„Träume sind Schäume,“ siger Tydsken.

Wessel.

Gud veed,

Hvad Tydsken siger nu. Maaskee der kommer

Et Brev til mig paa Tydsk med næste Post.

Jeg gyser, Budde! for det sorte Lak.

Budde

peger paa Billedet.

Der sidder han saa kraftig og saa munter,

Dg smiler lystig med sin Laurbærkrands.

Hvo vilde frygte for en Tordenskiold?

Der staaer Pokalen — ha, hvor ofte drak vi

Af den hans Sundhed!

Wessel

ryster paa Hovedet.

Men — nu er den tom,

Dg Sundhedsbægret er af skjøre Glas.

De gaae.

Børrelset i Reiten.

Miss Harriet i Rejseklæder, med et stort Purpurshawl over
Skuldrene, og et langt hvidt Slør nedhængende fra Hatten.

Verten. En Pige.

Miss Harriet

ængstelig hurtig.

Alt borte? Gud! Jeg troede, han var her.

Berten.

For ti Minuter siden fiorte de
Til Engen hist ved Bakken; det er knap
En lille Fierdingvei herfra.

Miss Harriet.

O, Gud!

Til Pigen.

Lad Bognen fiore strax igien af Stalden —
Strax frem for Døren!

Pigen gaaer.

Hvad er Kloffen?

Berten.

Nys

Den slog halv syv.

Miss Harriet.

Til Kloffen syv bestemt

Er jo Duellen først?

Berten.

De skyndte sig.

Miss Harriet.

Er Stahl der alt?

Berten.

Jeg veed det ikke, Miss!

Her var han ei.

Miss Harriet.

Han skal ei slaaes med Stahl.

Det er en Miding, Falskner, en Bedrager.

Jeg har Beviser her.

Tager dem frem.

Dem skienkte mig

Den gode Præsident. Bevise for,
 At Stahl begik i Spillet Falskneri
 Mod Glere, for han kiendte Tordenskiold.
 Det var paa Nippet just, han skulde heftes.
 Her er et Brev fra Kammerpræsidenten,
 Hvori erklæres, at paa ingen Maade
 Han er i Slægt med Stahl, at ei det sømmer
 For Admiralen sig at kæmpe med ham.

Berten.

O, Gud! saa skynd, saa skynd jer, gode Miss!
 Maaskee til rette Tid I kommer end.
 Her slumred han i Nat.

Miss Harriet
 vrider sine Hænder.

O, Gud! hvor sover

Han næste Nat?

Berten.

Han tog jert Billed med.
 Paa Brystet bærer han det som et Skjold
 Mod Faren. Han opdaged det i Morges,
 Det havde hængt ved Sengen hele Natten,
 Og ei han vidste det.

Miss Harriet.

Å — veed han det,
 Naar det maaskee i Kisten følger ham?

De gaae.

Kamppladsen.

En Fælle med Træer til begge Sider, som i Baggrunden
taber sig i Synskredsen.

Tordenskiold. Spiegelhausen. Kold.

Spiegelhausen.

Han staaer alt hisset, Admiral! Han venter
Bag Bakken der, men kommer ogsaa gierne
Herhen, hvis heller J vil fegte her.

Tordenskiold.

Jeg kommer ei til ham; han kan vel komme
Til mig. Det er for hans Skyld, jeg er her.

Spiegelhausen.

Ja, ganske vist.

Tordenskiold.

Seer jeg det Menneske,
Saa koger Blodet mig igien. Det gjør mig
Dog halvveis ondt, at jeg har ikke taget
Pistoler med.

Spiegelhausen.

Hvor kan J være grum?

Tordenskiold.

Jeg tog dog derfor ikke Livet af ham,
Jeg skød ham kun saa godt i Tummelfingren,
At aldrig meer han skulde blande Rort.

Spiegelhausen.

En lille Rift, saa er det Hele glemt.

Tordenskiold

seer sig om.

Jeg savner Havet her. Jeg lider ei
En saadan øde Mark, der taber sig

I Luften uden Band. Alt er saa stille.
 Storm, Torden af Kanoner, Bølgefraade,
 Det er mit Element. — Dog denne Kamp
 Er ussel, latterlig.

Spiegelhausen.
 Og blot paa Skrømt.
 Tordenskiold.

Jeg ei forstaaer at kæmpe blot paa Skrømt.
 Kold.

Hvo siger ogsaa, det er Skrømt? Tillad,
 Herr Admiral! en gammel Ben et Ord.

Rækker ham sin Kaarde.

Tag denne Kaarde! den er lang og stærk;
 Jer egen er kun til Galanterie,
 Og skøndt en Spiller svag er mod en Helt,
 Han saares dog ei med en Pennesjær.

Spiegelhausen
 tager Kolds Kaarde.

Nei, den er Admiralen alt for tung. —
 See, der er Stahl!

Stahl kommer noget borte med sin Secondant, de tage Hattene
 af for Tordenskiold.

Spiegelhausen.
 Han hilser eder.
 Tordenskiold.

Godt!

For Præsidentens, Secondantens Skyld,
 Jeg faaer vel lette til min Hat igien.

Han gjør det.

Spiegelhausen
 gaaer hen, og taler sagte med Stahl.

Kold

imidlertid hemmeligt til Tordenskiold.

Før Guds Skyld, Admiral! hør Benneraad —
En trofast Tiener — og en ærlig Landsmand.
Seer I da ikke, Stahl har taget med
En af de lange, stærke svenske Kaarder?
Tag min fra Spiegelhausen!

Spiegelhausen

kommer tilbage.

Admiral!

Nu Obersten paa Pladsen venter jer.
Han beder kun, at I befale vil
Jer Tiener midlertid at gaae tilside.

Kold.

O, Peder Wessel! tag min Kaarde.

Tordenskiold.

Li!

Gaa, som han siger! Gjør mig ingen Spot!

Tordenskiold og Stahl segte. Stahl falder ud i en Terts, som
Tordenskiold asparerer; men i det han, alt for hurtigt, vil
give Stahl et Stød igien, holder denne sin Arm stiv, og
giennemborer Tordenskiold med et Stød under den høire
Arm. Han trækker Kaarden tilbage.

Tordenskiold

bliver endnu staaende, og raaber:

Kold!

Spiegelhausen,

som med en Tiener imidlertid har holdt paa Kold, raaber til Stahl:

Skynd jer, skynd jer, swing jer flug til Hest!

Før slippe vi ei denne Bildmand løs.

Stahl flyr, Spiegelhausen følger efter, da han først har kastet
Kolds Kaarde paa Jorden til ham.

Kold

iler til sin Herre, som nu er sunken i Rnæ, og tager ham i sine Arme.
 Min ædle Herre! tappre Tordenskiold!
 Er Saaret dødeligt?

Tordenskiold.

Gud! vær min Siæl
 Naadig for Jesu blodige Bunders Skyld.

Han døer.

Kold.

O, Tordenskiold! udaander du dit Liv?
 Ja, han er saaret i det høire Bryst,
 Og Blodet flyder af ham som en Kilde. —
 I Ridinger! var det en Tvekamp? Mord,
 Mord var det.

Raaber efter dem med hoi Røst:

Løver, standser, har I Mod!

Du, Spiegelhausen! og du, lumpne Stahl!
 Her staaer en ærlig Tiener, fordrer eder
 Til Tvekamp begge. Kommer, er I Mænd! —
 De høre mig endnu. — Kom kun, I Skurker!
 Gufoner! møder Kold for dette Sværd. —
 De vige, som en Slange, der har stukket
 En Helt i Brystet. — Ja, Laocoon!
 Det er ei første, blier ei sidste Gang,
 At Ormen har omspændt dit Heltelegem. —
 I tre og tredve Slag han kæmpet har
 Mod tappre Svenske paa det salte Hav;
 Den raske Bølge vugged ham, Kartoven
 Til Tre hundred ham, imens han sendte
 Til Dybet Fienderne. Nu blegner han
 Paa Marken, langt fra Hav og Fædreland;

Nu vore Blomster om ham, som til Spot.
 Ei Marsviin og Delphiner dandse meer
 Om hans Fregat — nu staaer det tamme Lam
 Og Gaar, og nippe Græs, hvor Helten bløder!
 Han kaster sig fortvivlet over ham.

Miss Harriet

kommer.

Har de alt dræbt ham? Brave Kold! har du
 Din Herre fulgt i Døden?

Kold

reiser sig fortvivlet halvoverende.

Nei — jeg ligger

Som trofast Hund og hylér over ham.

Miss Harriet.

Jeg vil ei flynke, jeg er Heltens Brud,
 Og denne Dag — den er min Bryllupsdag,
 Med Blod indvies den, med ædelt Blod. —
 Er Saaret dødeligt?

Kold.

Jeg saae det selv,
 Hvorledes Morderflingen giennembores
 Hans Bryst, saa Spidsen stak igiennem Skuldren.

Han staaer op.

Miss Harriet

knæler ved Liget.

Det høire Bryst. Det venstre dæktes af
 Hans Konges Billed — og bag dette finder
 Jeg ogsaa Harriets. — Morder! hvorfor vendte
 Du ei din Braad imod hans stolte Hjerte?

Hans Konge det beskytted og hans Mø,
Du havde brudt din Odd mod disse Plader.

Med Taarer.

Men jeg vil ikke klage, Tordenskiold!
Jeg er din Brud, og du foragted Klynk.

Kold.

Uf! var han falden blot paa Grens Mark,
Paa Østersøen, paa det stolte Nordhav,
Hvor Dannebrogge vaied over ham!

Miss Harriet

springer op med en vild Glæde.

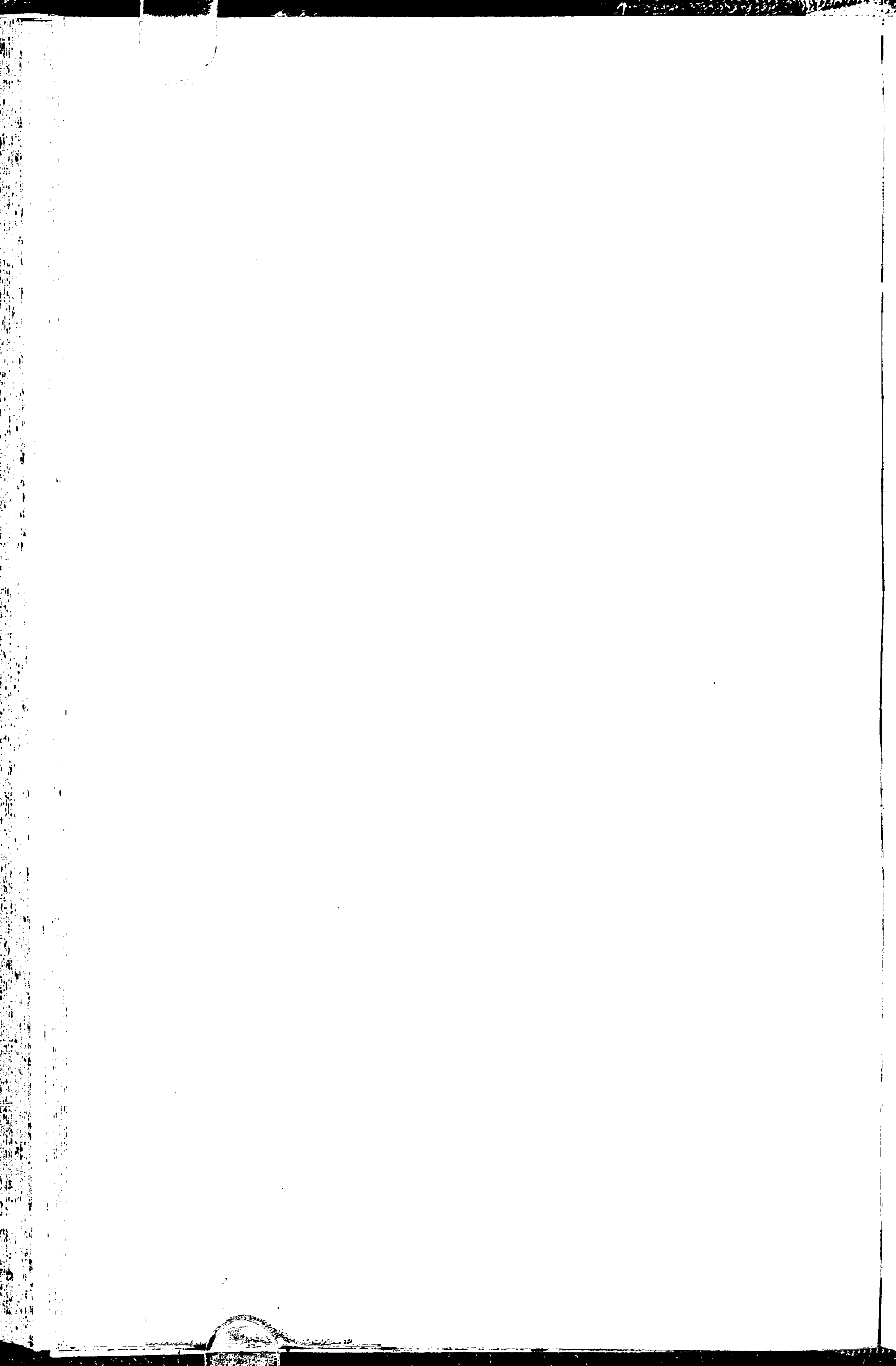
Ha! — her skal ogsaa Dannebrogge vaie.
Gud, Gud, hav Tak, som gav mig denne Tanke!
Ja, Tordenskiold! jeg pryde skal dit Liig.
Liigflædet breder Harriet over dig,
Det bedste, kosteligste, skøndt ei sort.
Nei, Dannebrogge! din blodrøde Dug
Og dit sneehvide Kors skal dække Helten.

Hun kaster sit Shawl over ham, sender river sit Elor, og lægger
det i et Kors over Shawlet.

Og naar hans Aand paa Skyen svæver fiæk
I Stormen atter over Kattegat
Med Ragnar Lodbrok, Olaf Tryggvason,
Med fierde Christian, med Gort Adeler —
Naar Bølgen suser, og Kanonen dunder —
Da, Dannebrog! da smeld som Flag i Masten,
Og vink den yngre Slægt, at ligne ham.

Dronning Margareta.

Tragoedie.

Personerne.

Dronning Margareta.

Kirsten, } hendes Jomfruer.
Ingeborg, }

Anders Mogensen, Abbed i Sorø.

Ivar Lykke, Marsk.

Albrecht af Mecklenborg, assat Sveakonge.

Ragnhild Jonsdatter, en norsk Bondekone.

Oluf, hendes Son.

Rudolf, forhen Biskop i Skara.

Grev Otto af Rupin.

Grev Geert af Holsteen.

Viggo Moltke, }
Breide Limbek, } danske Riddere.
Hans Abildgaard, }
Steen Bengtsen, }

En Drost.

Hans, } Drabanter
Erik, }

Henning Podebusk.

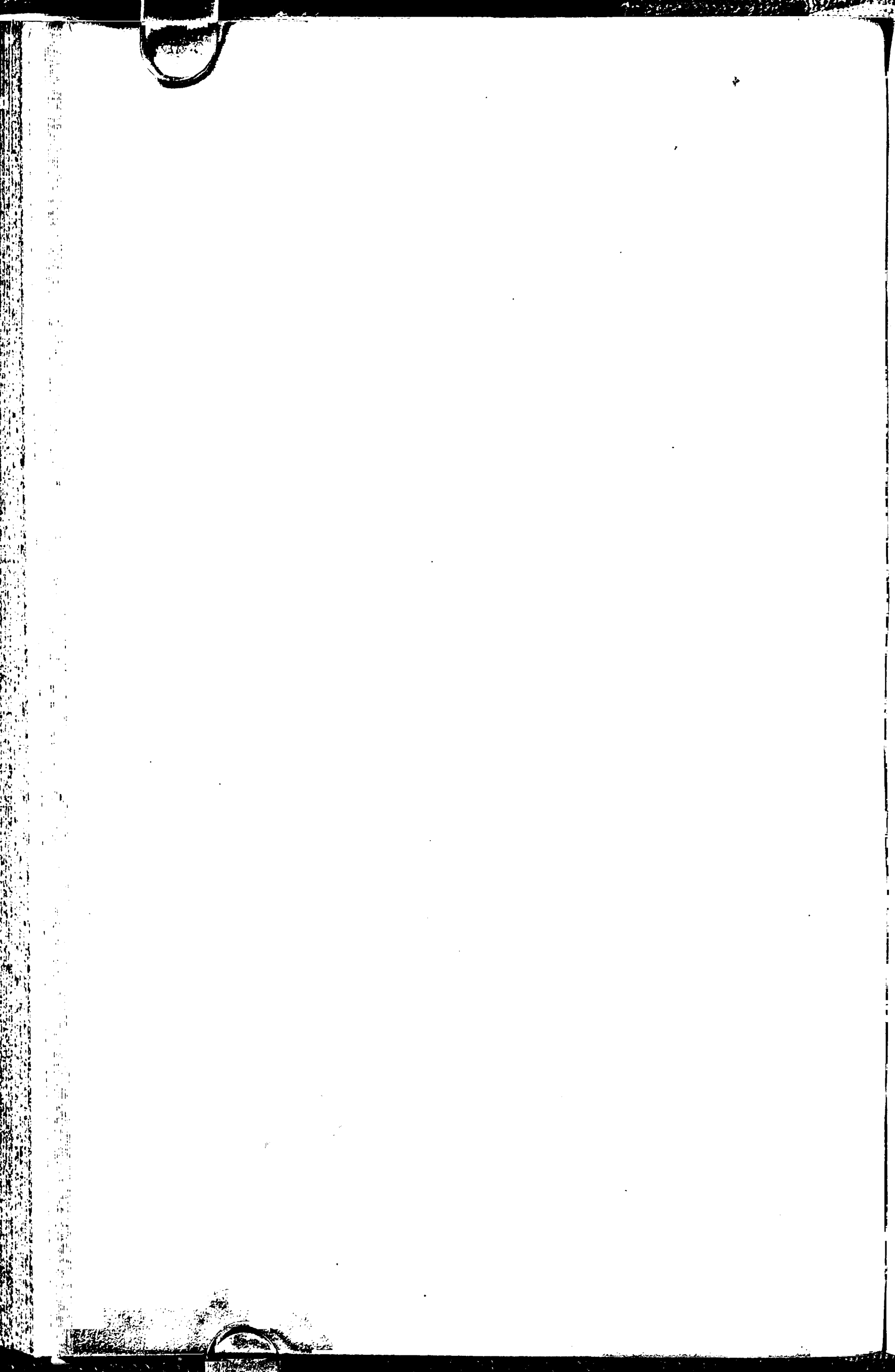
Sikke Norby.

Algot Magnussen.

Dronningens Hofnar.

Ulmue, Hoffolk, Drabanter.

Handlingen foregaaer i Sorø, Aar 1388.

Første Handling.

En liden Hal i Dronningens Gaard.

Jomfru Kirsten. Jomfru Ingeborg.

Kirsten.

Est du nu ikke glad, min Ingeborg!
At du est bleven Frøken hos Margreta,
Vor store Dronning?

Ingeborg.

Kære Jomfru Kirsten!

J æsker min Fortrolighed, og J
Fortiener den; saa vil jeg skifte frit,
At jeg var gladere tilforn i Norge.

Kirsten.

Men det begriber jeg aldeles ikke.
Din kære Fader fulgte dig herved
Til Danmark; her er alle dine Frænder.

Ingeborg.

Men ikke mine Fielde, mine Bandfald,
Min Graneskov.

Kirsten.

Er Bøgeskoven ei,

Som frandser Søens Bredde ved det skønne,
Det muntre Sorø, meget smukkere?

Ingeborg.

Vel smuk! Her er særdeles vakkert her,
Det kan ei negtes; men det er saa smaat,
Saa fladt, eensformigt, uden Driftighed.
Min Granestov var meer høitidelig.

Kirsten smilende.

Og Bjørn og Ulv var dig vel mere kjær,
End Røer og Lam?

Ingeborg.

Ja, det er da naturligt!

Kirsten.

Naturligt? Dyr, som bringe Skræk og Fare
Til ingen Nytte?

Ingeborg.

Skrækken kildrer; Faren
Fremfalder Modet, som betvinger den.

Kirsten.

Ja, ja! saaledes høres altid Normænd
Og norske Gienter; men de foretrække
Tilfidsst dog Siælland for den golde Klippe.

Ingeborg.

Det vil jeg aldrig. — Og nu eders Bønder,
De stakkels Trælle; vil I ligne dem
Med Norges Adelsbønder: Adelsmænd
I Badmelskoster og med lange Skiæg?
Og vore Fiskere —

Kirsten.

Nei, Barn! nu bliver
Du for nærgaaende. Jeg skulde troe,
At Danerkysten havde Fiskerleier,
Der kunde kappes med den norske Strands.

Ingeborg.

Ja, her er raske Fiskere, det negter
Jeg ikke; men de er saa stygge.

Kirsten leer.

Stygge?

Ei alle; her er mange smukke Folk.

Ingeborg.

Du skulde seet en ung og deilig Fisker,
Jeg kiendte, før jeg drog til Danerhof!
Kun sielden saa jeg ham. Men han fortalte,
Han stammed ned fra Landets gamle Jarler;
Dog var han Fisker, slet og ret. Han gav mig
En Angelsnor at mede med; den har jeg
Endnu.

Kirsten.

Han har dog dermed ikke medet
Dit Hierte?

Ingeborg.

Åh, det var en vakker Gut!

Kirsten.

Nu maa du ogsaa vide lidt Besked
Om Landets Tilstand her, mit smukke Barn!
Saa hør: du kommer i en saare vigtig
Og farlig Stund. Vi er i Krig med Sverrig.

Ingeborg adspredt.

Med Sverrig? er vi det?

Kirsten.

Ja! med Kong Albrecht,
Der har fornærmet Dronningen paa fleer
Uffkyelige Maader. Han har sendt
En Elibesteen herved, hvorpaa han vilde

Hun skulde slipe sine Naale; han
 Har kaldt vor Frue, vor Formynderske
 Kong Brogløs, og — den Uforstammede! —
 Fordi hun ynder Anders Mogensens,
 Abbeden her i Sorø, som du kiender,
 Og gierne taler med den vise Mand —
 Den Riding skielder hende Munkedeie.

Ingeborg

bestandig adspredt, i sine egne Tanker.

Det maa hun hevne.

Kirsten.

Ja, det skal hun hevne.

Men Lykken — Lykken er bedrægelig.

Ingeborg sukker.

Ja, ja, det veed jeg.

Kirsten.

Og den skiller os

Lidt pludselig ved vore største Goder.

Ingeborg.

Det har jeg i min Ungdom selv erfaret.

Kirsten.

I Västergötland møder disse Dage
 Den svenske Marss, Herr Erik Kiøldsen Basa,
 Samt Ivar Lykke, Margaretas Marss,
 Den tydske Albrecht. Tydsk jeg kalder ham,
 Svensk kan han ikke kaldes, thi han hader
 De Svenske; sine Tydskere forærer
 Han Rigets Marv og Velstand, og udsuger
 Med Skatter Landet, for at lønne dem.
 Og naar saa Landets Born beklage sig,
 Saa svarer han dem haanlig foldt paa Tydsk:

„Jf kan es bettern nicht, min leve Knecht!“
 — Men horer du, hvad jeg fortæller, Barn?
 Mig tyffes, du est adspredt.

Ingeborg.

Nei, slet ikke.

Du sagde: Lyffen er bedragelig.

Kirsten.

Jeg haaber, denne Gang den svingter ei.
 En Fisker bragte gode Tidender,
 En anden bragte slette; men hvor kan
 Man troe en Fisker?

Ingeborg

pludselig opmærksom.

Hvorfor ikke det?

Kirsten.

Han er ei bedre vel, end Skipperen,
 Og vidt berømt er jo en Skipperløgn.

Ingeborg ivrig.

Det er Bagvaskelse! En Fisker kan,
 Saagodt som nogen Anden, tale Sandhed.

Kirsten.

Man venter Flaaden hjem endnu i Dag.
 Snart vide vi, hvad end os Mørket skiuler:
 Om Margareta Dronning vorde skal
 For alle Nordens Riger, eller tabe
 Med Everrige maaskee tillige Norge.

Ingeborg

igien i Tanker.

Det er naturligt, at hun elsker Norge.

Kirsten.

Men, Barn! du staaer jo som en Drømmeriske.

Ingeborg.

Nei, jeg forsikkrer dig, jeg hørte Alt.

Kirsten.

Hvad hørte du?

Ingeborg.

At her en Fisker var,
Som talte ærligt; at man venter Baaden
Tilbage med ham.

Kirsten forundret.

Hvem?

Ingeborg.

Med Fiskeren.

Kirsten.

Og det var Alt?

Ingeborg.

Har Andet du fortalt?

Kirsten.

Slet Intet hørte du om Krigen?

Ingeborg.

Krigen?

Ja, det er sandt, du vilde jo fortælle
Mig ogsaa lidt om den.

Kirsten.

For hvem har jeg

Nu staaet her og talt?

Ingeborg.

Jeg er ei vant til

At høre efter, naar om Krig der tales.

Det er ei unge Pigers Sag; Statsfager

Forstaae vi os ei paa. Men du er ældre,
Langt fløgere.

Kirsten.

Gid I blev klogere,
Før det for silde var!

Hun gaaer hen til et Skab, og tager en Solvskaal ud deraf.

Tag denne Skaal!

Som yngste Jomfru ved vor Frues Hof
Er det din Pligt at bringe den til Davre.
Vor Dronning drifter sødt og varmet Ol
Af den med sine Møer, naar hun dem hilser
I Morgenstunden. Ikke just for Tørst —
Den er kun liden; det er saa en Skif,
Som tyder Huuslighed, Samdrægtighed.
See! den er buet til hver Jomfrues Mund,
Og Baabenet er gravet under Randen
I Solvet der. Du finder ogsaa dit.

Ingeborg sukker.

Ik, gid for Ingen af os Livets Drif
Maa være brygget med for bitter Malurt!

De gaae.

Klosterhal.

Rudolf af Skara kommer med Viggo Moltke.

Rudolf.

Jeg hader hende. Hun har rovet mig
Min Bispestol. Jeg er min Konge tro,
Albrecht af Mecklenborg, nu Sveakonge.

Moltke.

Hvad vil du, fledske Munk, som Albrecht satte
Til Skaras Bisp, men som Margreta kaldte

Til Danmark? See, jeg elsker Margareta
 Høit, som min Fader elskte Baldemar.

Rudolf.

Det Gud tilgive dig! Men, fiære Herre!
 Jeg vil bevise dig, at Margareta
 Fortiener ei din Kiærlighed, din Tillid;
 Og derfor har jeg bedet dig at følge
 Mig hid i Klosterhallen.

Moltke.

Og hvad skal jeg?

Rudolf.

Tilgiv en List, som har en ærlig Hensigt!
 Her boer Abbeden Anders Mogensen.
 Her seer du hans Studerekammer, Herre!
 Men der — der er et lidet Bærelse,
 Hvor ubemærkt man kan opdage Ræven.

Moltke.

Om Ræven taler du, i Diebliffet
 Da selv du over Rævestreger, Munk!
 Hvad skal jeg her hos Anders Mogensen?

Rudolf.

Han kommer strax herhid med Danmarks Frue,
 Med Margareta, vor Formynderske.
 Hun taer Lektion af ham — selv i Latin,
 Saavidt som Rygtet gaaer. Nu vilde jeg
 Saa gierne, du et Bidue skulde være
 Fra dette lille mørke Sidekammer
 Til hendes Fremskridt og Lærvillighed.
 Og gierne selv jeg vilde være Bidue.

Moltke.

Fordømt, Herr Bisp! J vil forføre mig
Til Lurendreieri?

Rudolf.

Sæt nu: hun leved
J skammelig Forstaaelse med Munkene,
Troer J da end, den Hæder hun fortjener,
At være Dronning for tre stolte Riger?

Moltke.

Nei, ved mit gode Sværd!

Rudolf.

Saa er Forsøget
Erfaringen vel værd. Hun kommer strax
Med sin Abbed. Skal hun os finde her
Til ingen Nytte, Ridder? Vil J tilstaae,
At J blev loffet af mig? Vil J vække
Mistanke mod jer? Skal jeg gaae til Grunde,
Saa seer J selv, jeg maa forsvare mig.
Mit Nei er da saa godt, som eders Ja.
Følg mig i Kamret! Hvis hun er uskyldig,
Blier dette Skridt en Hemmelighed evig
Imellem os. Skynd jer — for Himlens Skyld —
Der kommer Nogen.

Moltke.

Ha, fordømt! Hvad hjælper
Det Elephanten, den er stærk og ærlig,
Naar Lysten dækker Gruben til med Riis,
Og ned den styrter af Fremfusenhed?

Han gaaer ind i Sidekammeret med Bispen.

Abbeden kommer.

Du stille Klosterhal, saa sommersval,

Saa vinterluun i fiære Herthadal!
 Modtag et fromt Godmorgen af din Søn.
 I Kirken lod til Gud alt Munkens Bøn,
 Da Solen steg bag Sø med Rosenkind.
 Nu smiler Formiddagen venligt ind
 Ud broget Rude til min Bogreol,
 Der giemmer mangt et Glimt af Aandens Sol.
 Du gamle Kloster! bryd chaotisk Dunst;
 Ei Troen blot, men Videnskab og Kunst
 Udbrede sig fra din høirøde Muur,
 Og blande sig med Danemarks Natur.
 Jeg vandrer paa den Sti, du gif, Ansgar,
 Der hist nu straalet som en Helgen klar;
 Hvor Rimbert gif, der talte Sandheds Ord,
 Saa at for Korset styrtes Asa-Thor.
 Men Bispen, paa de gamle Guders Grav,
 Ei nøiedes meer med sin Bispestav;
 Han rusted sig til Kampens vilde Færd,
 Og Hyrdestaven vexled med et Sværd.
 Ja, Held den Aand, som stor i Kamp og Ro,
 I Fred, i Krig, kan styre begge to;
 Men det er sieldent — baade Fred og Strid!
 Og eengang fødes kun en Axl Hvid.
 Nei, Absalon! du kommer ei igien.
 Et Glimt af dig var Anders Sunesen;
 Men, Jacob Erlandsøn i Lund! du blev
 En Munkedrot, som Christus dig fraskrev,
 Og ofte Tvedragt siden kun gif ud
 Fra dem, der ivrigst skulde tiene Gud.
 Heel vel, at sidst, da Oluf nævntes Drot,
 Den Lov blev indført — mig den huer godt —

At ingen Geistlig meer sig blande maa
 I verdslige Forretning. Jeg gjør saa;
 Jeg lever kun for Tro, for Kiærlighed
 Til Gud og Næsten. Det min Dronning veed;
 Derfor hun hædrer med sin Tillid mig,
 Og til sin Tidsfordriv hun morer sig
 Med Videnskab hos mig, med Digte, Sprog.
 Thi, sandelig, hun er en Qvinde klog,
 Og Baldemar fik Ret: hun har Forstand,
 Som fordres tidt og savnes hos en Mand.
 Men Uret har han, „at Natur greb feil“;
 Thi, sandelig, hun er et Qvindespeil,
 Og hun forener Mandens Kraft, jeg veed,
 Med qvindlig Dyd og med Elskværdighed.
 Og derfor Gud forlade Hver, som slet
 Besudler hende med den mindste Plet
 Af egen Ondskab, selv i syndigt Liv;
 Som Venskab ikke mellem Mand og Qvinde
 Kan tænke muligt, uden anden Fryd,
 End den, der fiøbes med den tabte Dyd.

Han gaaer hen i Baggrunden, og møder Dronning Margareta,
 som kommer med en Bog under Armen.

Margareta.

God Morgen, fromme Broder Anders!

Abbeden.

Hil dig,

Min naadige Dronning!

Margareta.

Du forundrer dig

Dog ikke ved at see din Lærling her
 Til sin latinske Time, som sædvanlig?

Abbeden.

Min Dronning ynder Aabenhjertighed,
 Og derfor maa jeg tilstaae: jo, i Dag
 Det undrer mig, at see min høie Lærling
 Saa rolig komme med sin Læsebog,
 Som om slet intet Vigtigt foregik;
 Da denne Dag bestemmer dog, om vor
 Margreta herske skal i trende Riger.
 Dog, det beviser — som saameget Andet —
 Din ualmindelige Siælestyrke.

Margareta.

Ja, fromme Broder! det er saa min Viis;
 Jeg handler med den Kraft, som jeg formaaer,
 Og siden lader jeg vor Herre raade
 For Alting, thi han raader Alting bedst.
 Fortiener det Beundring? Gjør ei Bonden
 Det Samme? See, han ploier, saaer, han harver,
 Saa venter han paa Regn. Selv raader han
 For Regnen ei og ei for Lyffens Sol.
 Han graver daglig ei, som Barnet, atter
 Af Jorden Spiren, for at see, hvor vidt
 Den kommen er; han lader Herren raade.

Abbeden.

Vel har du saaet. Den raske Jvar Lyffe —
 Det aner mig, han bærer ei sit Navn
 For Intet, han vil bringe Lyffen med.

Margareta.

Det onsker jeg. Men, fromme Broder Anders!
 Beed du, hvorfor jeg ikke haaber det?

Abbeden.

Nei, høie Frue!

Margareta.

Haabet funde svigte;
 Men hvad jeg haaber ei, det svigter ei.
 Jeg forestiller altid mig det Børste,
 Naar noget Stort skal skee, som ikke selv
 Jeg raader for; jeg gjør fortrolig mig
 Med hvert et muligt Vanheld, at det siden
 Skal ikke smaaligt sonderknuse mig.
 Saaledes har i Dag jeg ikke tænkt
 Paa Andet, Anders! end den Mulighed,
 Maaskee at skilles ved de trende Riger.
 Men skulde derfor usfelt jeg forsage?
 Nu er jeg Dronning — vel! men jeg er meer.
 Min Krone gav mig andre Mennesker,
 Min Menneskelighed fik jeg fra Gud.
 Og derfor vil jeg dyrke fiækt min Aand
 I selve Farens Dieblif, og vænne
 Mit Mod til ei at bugne feigt i Vanheld.
 Og derfor vil jeg læse Tacitus
 Med dig, min Broder! om Germanerne,
 Og glæde mig ved denne Romers Roes,
 Naar vore Fædres Haardførhed og Dyd
 Han sammenligner med sit eget Lands
 Fordærv, Forsald og purpurflædte Trældom.

Abbeden

giver hende et Brev.

Her er et Brev fra Roeskilds Borgere.
 Min Ven, Borgmester Peder Mikkelsen
 Har sendt mig det til dig, min høie Frue!
 Jeg tror nok, det er en Taksigelse

For den Tilladelse, de fik, at fylde
Med Stene Fiorden mod Sørøverne.

Margareta læser Brevet.

Abbeden.

Det var nødvendigt; men jeg negter ei,
Det smerter mig. Nu luffedes for evigt
Den skønne Isfiord, hvor Oldtids Helt
Indseiled dristigt med sin stolte Snekke.

Margareta,

som har læst Brevet.

Det gjør mig ogsaa ondt, men det kan dog
Gi være anderledes. Hanseaten
Gi glemme kan det Svar, min bistre Fader
Ham gav. Syv og halvfierdsindstyve Høns
Blev skieldt: syv og halvfierdsindstyve Gæs.
Den fangne Borgemeister satte han
I Bordingborg i Taarnet, kaldet Gaasen.
Der dreier sig endnu saa let om Spiret
Beirhanen som en Gaas i gyldne Pragt;
Det ærgrer dem. Dog, meer end Spot og Haan,
Var det Grobringen af Gulland, Visby,
Forstyrrelsen af deres Varelager,
Som har forbittret dem. Thi Pengesfordeel —
Det er det ømme Sted paa Kræmmeren,
Dg gierne vilde disse Pebersvende
Beherske Nordens Handel, høste Frugt
Af den alene. Men det skal ei skee.
Det gjør mig ondt, at jeg maa spærre Havnen
For disse frække Victualiebrødre,
Der ængste Staden med Sørøveri.
Dog — Tiden føder ei blot andre Slægter,

Den reiser ogsaa andre Stæder, Anders!
 Nu Arelstad er kun en ringe By,
 Men, tro mig! den vil reise sig engang.
 Dens Havn til Handel er langt meer beqvem,
 End Isefiord; jeg forudseer i Aanden:
 Den vorder Fremtids Leire, Fremtids Roesfild.

Abbeden.

Skal vi nu læse?

Margareta.

Ja! Men det er sandt,
 Hvor har du Bisen om Evend Bonved, Anders!
 Som du har lovet mig, som Absalon
 Affkrevet har med egen Haand?

Abbeden.

Min Dronning!

Jeg ei begriber, hvor jeg har forlagt den.
 Jeg giemmer tidt saa godt, at ei jeg finder,
 Hvad jeg har giemt, fordi jeg glemte, hvor
 Jeg giemte det. Dog skal endnu i Dag
 Jeg stige ned i Kielderhvælvingen
 Ved Kirken, som til Beenhuus tjente før,
 Men nu til Giemmested for gamle Skrifter.
 Der ligger Get og Andet i et Skrin,
 Som ei er uden Værd for Oldtids Grandsker.
 Og meget muligt, at den gamle Bise
 Har sfiult sig der.

Margareta.

Hvad fattes dig, min Ven?

Du er forstemt. Er det Forventningen
 Om Slagets Udfald, som betynger dig?

Abbeden.

Min Dronning! Urligheden varer længst;
Jeg vil tilstaae dig, det er ikke Elaget
Alene, skøndt det vel bidrager Sit.

Margareta.

Hvad er det da?

Abbeden.

Befaler selv du mig,
At jeg skal sige det?

Margareta.

Hvorfor befale?

Tilfidsst man bliver fied af at befale,
Og takker Gud, at der er Benskab til,
Hvor man kan bede. Ven! jeg beder, siig,
Hvad fattes dig?

Abbeden.

Af! det bedrover mig,
At jeg maaskee om soie Tid skal miste
Det Ricreste, jeg har, mig Gud har skienket,
For Klaffertale.

Margareta.

Hvad skal du da miste?

Abbeden.

Dit Benskab, veed jeg, vil jeg aldrig miste,
Men muligt Frugten dog deraf: din Umgang.

Margareta.

Den kan kun Døden røve dig.

Abbeden.

Du veed —

Bagvaskelsen —

Margareta.

Dens Røst var ikke svag,
 Thi Fama laante Røgnen sin Trompet;
 Og selv den Fyrste, som jeg nu bekæmper,
 Har møttet tidt sit Nag med Dndskabssord.
 Men, Anders! see, saa vist Margreta hader
 Alt det Uværdige, saa dybt foragter
 Hun ogsaa det Glendige, og aldrig
 Jeg lader mig af Uvindsord forkue
 Til Slip at give paa en ærlig Ben.
 Du er mig mere værd, end Daarens Agt.

Abbeden.

Men — Qvinden trænger til sit gode Rygte.

Margareta.

Ja, Qvinden. Det vil sige: Hustruen,
 Samt Bruden, Datteren og Søsteren;
 Hun er afhængig, som den svage Bedbend,
 Og trænger til at slynge sig om Egen.
 Men en regierende Fyrstinde selv
 Er Geg, min Broder! Lod hun sig forkue
 Af Klaffertale, blev hun snart en Terne.
 Nævn mig en Dronning, herskende som Drot,
 Paa hvem Bagtalelsen ei Steen har fastet!
 Den Udselshed opirrer kun til Trods.

Abbeden.

Ja, trodse kan din Ufskyld Ridingsværk.

Margareta.

At Margareta Hoved har, det kan
 Man ikke negte; gierne bildte man
 Nu Folket ind, at hun var uden Sæder
 Og Hierte. Selv jo ved min Slufs Død,

Der siges, at jeg var saa kold, som Is.
 Om jeg var sorgfuld, Anders! veed du bedst.
 Jeg sluttet ind mig med min stille Kummer;
 Thi klynke skal en Dronning ei paa Thronen.
 At ei jeg vilde see min Søn som Liig,
 Da balsameert han bragtes mig i Kisten
 Fra Skaane — see, det misforstod man atter.
 Og dog var det blot Kiærlighed til Dlus,
 Som mig forbød at aabne Kistens Laag.

Abbeden.

Og det gav atter dine bittre Fiender
 Anledning til den taabelige Løgn:
 At Dlus ei er jordet, ei er død,
 Men at han skjules i Landsflygtighed,
 Af Frygt fordi du staaer ham efter Livet.

Margareta.

Kom, Anders! lad os læse Tacitus.

Frøken Kirsten kommer hurtigt.

Min høie Frue! tilgiv, jeg forstyrrer,
 Men I har selv befalet mig at falde,
 Hvis Nogen kom, og her Herolden er —

Margareta

springer op fra Bordet.

Fra Sverrige?

Kirsten.

Med skionne Tidender.

Vor tappre Landsmand, eders gode Marsk
 Herr Ivar Lykke bringer Konning Albrecht
 I Lænker fangen med til Danemark.
 De Danske vandt en Seir, som ender Krigen,
 Og sikker eder Sverrigets Krone.

Margareta

henrykt med foldede Hænder.

Herre! jeg takker dig.
Du har beskyttet mig,
Endt er min Sorg.
Stolt i lykkelig Stund
Fryder sig Dresund
Og Bordingborg.

Sorø! din Bøgeskov
Dviddre til Herrens Lov
Høit under Eky.
Glad dig, o Isesfjord!
Hæv dig ved Seirens Ord,
Absalons By!

Skagen! dit Flyvesand
Hvirvle mod blaalig Strand,
Bland dig med Lyn!
Dvæl ei med Bølgen mat,
Brusende Kattegat!
Sprudl imod Fyen.

Sverrige! fryd dig med.
Gi ved dit Arnested
Tydskes Foragt
Spotter et ædelt Blod;
Svenskens og Danskens Mod
Brød deres Magt.

Norge! vær glad med os.
Sarp! lad din stolte Fod

Buldre med Lyst.
 Nu trykker Dølen snart
 Dansken med Broderart
 Fast til sit Bryst.

Herre! jeg priser dig.
 Du har beskyttet mig
 Danemarks Flag.
 Hvad ei en Kongeråd
 Mægted — det mægter glad
 Qvinden i Dag.

Hun gaaer hurtig bort, fulgt af Abbeden og Hoffrokenen.

Rudolf af Skara kommer ud af Sideværelset med Viggo Moltke.

Moltke.

Nu, Bisp! hvad siger du da vel til det?
 Ei sandt, nu har du fuldelig bevist,
 At Margareta var en Munkedeie?

Drager sit Sværd, og truer ham med det over Panden.

Du har forført mig til at lure, Munk!
 Og egentlig fortiente du, at jeg
 Dig skulde slaae ihjel.

Rudolf.

Tilgiv, min Herre!

Det var, ved Sanct Birgitte, ærligt meent.
 Det glæder mig, at jeg har taget feil.
 Nu seer jeg, at vor Dronning er et Monster
 For alle Qvinder, og nu har i mig
 Hun til sin Død og min en trofast Tiener.
 Forraad mig ei!

Moltke

støder Sværdet i Balgen.

Munk! jeg forraader Ingen.

Fordi du selv er sliĝ en Judas, troer du,
At jeg er een? Dog havde du fortient,
At jeg afhugged Dret dig, som Petrus
I ærlig Brede hugged det af Malchus,
Til Straf for dette usle Lureri.

Dog, Intet er saa slemt i denne Verden,
At det jo følges tidt af noget Godt.

Nu kiender jeg tilfulde Margareta,

Og havde før hun en hengiven Tiener

Og Ven i mig, saa har hun nu en dobbelt.

Gaaer.

Rudolf.

Og nu har hun i mig en dobbelt Fiende.

Gaaer.

En stor kongelig Sal med en Throne i Forgrunden til den ene Side.

Hoffolkene ere allerede tilstede, endeel Almue i Baggrunden.

En Marsch spilles. Margareta kommer med Krone, i Purpurkaabe, fulgt af sine Frøkener, og sætter sig paa Thronen.

Drosten

træder frem for Thronen.

Tillader du, vor Dronning! Ivar Lykke,

Din Marsk, at træde frem for Thronens Fod?

Margareta.

Indbringer ham, den ædle Danerhelt!

Marschen spilles igien. Ivar Lykke kommer, fulgt af flere Hov-
dinger, med Dannebrogssfanen i sin Haand. Naar han
staaer for Thronen, svinger han Fanen, og raaber:

Hil Margareta! længe leve Danmarks
Og Norriges og Sverrigs ædle Frue,
Formynderiske!

Folket.

Vor Margareta leve!

Pauker og Trompeter.

Ivar Lykke.

Og nu, vor Dronning! før jeg meer beretter,
Tillader du, at efter vante Viis
Vi hilse Dannebrog, som faldt fra Himlen
Til Baldemar i Estland? Den er her.
Nær var den gaaet tabt: en Skare Tydske
Hensværned mod det Sted, hvor Fanen vaied,
Og vilde røve den; men hundred Danske
Tilfattede deres unge Helteliv,
Og vandt os den tilbage, og med Fanen
Gik Danerhæren en fordoblet Kraft.
Vi vandt afgjørende den bedste Seir
Paa Vestergotlands Marker ved Falskøping,
Og bringe dig i Lænker Konning Albrecht,
Grev Otto af Rupin, Grev Geert af Holsteen,
Samt fleer Hærførere. Vor Kamp er endt,
Tak være Dannebrog og Heltetmodet!

Margareta.

Saa lader os nu ved Basuners Lyd.
I fromme Chor med gudelige Tanter
Det hellige Banner hilse, som sædvanlig!

Hun stiger ned af Thronen, og knæler med Folket; kun Ivar
Lykke bliver staaende, og strækker Fanen høit i Beiret.

Choret.

Gud signe Dannebrog i Heltevrimslen,
 Og høit paa Volgen hvid!
 I Farens Stund faldt den til os fra Himlen,
 Og skienfte Seir i Strid.
 Dens røde Dug betyder Kamp og Styrke;
 Guld, Blod! paa Vrens Bud.
 I hviden Kors vi dyrke
 Den sande Fredens Gud.

Bevar, o Dannebrog! vort elskte Rige,
 Stærk, ved Kartovers Lyd;
 I Fredens Dage dine lette Glige
 Kun være Sneffens Bryd.
 Bai lystig til hver Fest paa Kongeborgen,
 Du forsbetegnte Flag!
 Og bortvift altid Sorgen
 Saa kraftigt, som i Dag.

Pauker og Trompeter. En Kriger modtager Fanen, og bærer den
 bort. Folket staaer op. Margareta sætter sig igjen paa
 Thronen.

Ivar Lykke.

Vor Dronning! nu du veed det Vigtigste.
 Kong Albrecht har uværdig selv forspildt
 Sin Throne, før vi kom, og Svensken selv
 Har affat ham. Hans latterlige Hovmod,
 Hans Bildskab, Praleri, Udsuelse,
 Forkierlighed for hvad der kun var fremmed,
 Hans Had til Norden — Alt har skadet ham;
 Og Grik Rietilsen, den svenske Marsk,
 Har hiulpet som en ærlig Mand dit Banner.
 Men, høie Frue! det maa jeg dog sige:

Gen Dyd har Albrecht, han er ganske tapper.
 Hans Tydskere slog med fortvivlet Mod;
 Og hvis en sumpig Eng ei havde hjulpet,
 Var Seiren ikke vorden just saa let.
 Thi anbefaler jeg den fangne Drot
 Til din Høimodighed.

Margareta.

Vel. Lad ham komme!

Kong Albrecht indbringes i Lænker.

Jvar Lykke

sagte til ham, foran paa Skuepladsen, fierneft fra Thronen.
 For Alt, hvad helligt er, betving jer nu,
 Husk, at I er i Margaretas Bold,
 Glem ei de blodige Fornærmelser,
 I har tilføiet Dronningen! Hvis ei
 I tale kan med Sindighed, saa ti,
 Ei heller stille; det er mindre farligt.
 Nu agtes I, som den Ulykkelige,
 Eg Hevnen ei mod den Dumdriftige!

Albrecht.

Lær du mig ei, du blinde Høne, du,
 Som endelig tilsidst dog fandt et Korn!
 Hvorledes her jeg tale skal og tie.

Margareta

med rolig Værdighed.

Velkommen, Frænde! her for første Gang
 I Danmark. Sidst vi saaes, var det i Holsteen
 Ved mindeligt Forlig.

Albrecht

haanligt og forbittret.

Jeg seer, I sidder

Paa Thronen, Moster! Det var Ret af jer.
 Hvo skulde troet, at I var kommen der?
 Dog — den stod ledig — og I krøb derop.

Margareta fortornet.

I Jald I taler saa, forvovne Fange!
 Er alt Samtalen endt. Bortbringer ham
 Til Fængselet!

Albrecht som før.

Hvorfor var I ei med
 I Slaget, Moster! da I dog er Mandfolk?

Dronningen staaer op, og gaaer bort.

Dronningens Nar

trænger sig, med ringlende Bælder og Welsøren paa Huen, giennem
 Mængden, med en Elibesteen og et Par Buxer under Armen. Han
 tager Albrecht meget fortrolig i Haanden, og siger:

God Dag, min Broer! min gamle Dreng!

Albrecht vred.

Hvad vil du?

Hvem er du?

Narren.

Albrecht! kiender du mig ei?

Umuligt! Taler ikke Blodets Røst?

En Nar, som du, dog ikke nær saa stor.

Jeg strøer ei Peber i mit eget Saar,

Jeg fletter Lamp ei til min egen Aag.

Dog — du har mistet Alt, kun ei dit Mundslæ'r;

Det har du Lov at bruge, som du vil.

Det Kiærlingvaaben skienfer Dronningen

Dig gierne. Vær du Qvinde kun i Brog,

Mens hun er Konge med din Krone paa!

Albrecht.

Du understaaer dig at tilfidesætte
Den Ugte, du skylder mig, en Konge,
Forvovne Gief?

Narren.

Forvovne Gief! og glemmer
Du ikke, hvad du skylder Dronningen?
Men, om alt Andet ogsaa reent var glemt,
Get maae vi ikke glemme: man maa bringe
Smukt Gieren igien, hvad man har laant.
Jeg hilse skal saa flittig fra vor Frue:
Nu bruger hun ei meer den Elibesteen,
Som du har hende sendt til hendes Naale;
Nu kan derpaa du slibe dine Sværd.
Og disse Hosser, du Mandhaftige!
Tilkommer det alene dig at bære.
Jeg dem har laset lidt, og det betyder:
At nu er Mecklenborgeren en Præker.
Men endnu Get: Du svoret har, at ikke
Du vilde sætte din Rathue paa,
Før du ydmyget havde Margareta.
Nu troer du vel, du har ydmyget hende
Med Skieldssord? Men ved Sanct Crispin, vor Helgen,
Saa sandt jeg er en ærlig Mand, nu skal
Du ogsaa have Narrehætten paa.
Og gaf med den til Hættebrødrene!

San vil sætte ham Guen paa Hovedet.

Albrecht

stoder til ham, saa han falder.

Træl! hvis det ei beskaammed mig, saa skulde
Du aldrig aande mere Livets Lust.

Narren paa Gulvet.

See, det var Ret! See, nu er Krigen udbrudt
Imellem Albrecht og Margretes Nar.
Saa bør det være; Lige søger Lige.

Albrecht

flaaer sig fortvivlet for Panden.

O, Albrecht! gyseligt mishandles du.

Til Margareta, som kommer tilbage.

Er dette Høimod mod en Drot i Lænker?

Margareta rolig.

Selv har J givet Tønen an, Herr Fætter!
Som man i Skoven raaber, faaer man Svar.

Sun giver Narren et Bink, han gaaer.

Snad end jeg har at sige jer, Kong Albrecht!

Er, kort og godt: J skilte Magnus Smek
Bed Riget, og hans største Synd var dog,
At han med mig trolovede sin Søn.

Derfor J feided mod ham mangt et Aar
Til hele Nordens Meen; og stakkels Magnus
Syv Aar tilsidst i Jængslet maatte smægte.

Det kan J ogsaa prøve. Muligt lærer
J Christendom, Retfærdighed herefter,
Fra Verden skilt og dens Jorsængelighed.
Det er ei Drotten, ei den fangne Fiende,
Jeg her behandler haardt; nei, jeg har lært
At agte den Ulykkeliges Nød.

Men J er ei ulykkelig, nei, Albrecht!

J er Ulykken selv. Var J kun Daare,
Blot Praler, blot Hovmodig — o, hvor gierne
Tilgav jeg eder! Selv Bagtalelsen,
Skøndt lumpnere, naar den uestertænksom

Fløi af en opbragt Mund, tilgav jeg med.
 Men I er grum; om ikke just blodtørstig,
 Koldhiertet dog og følesløs mod Folket,
 Hvis Rød I spotter. Hættebrødrene,
 En Roverslof fra Tydsklands Landeveie —
 Jeg veed det — udgør eders bedste Livvagt.
 Jeg kiender ogsaa godt Fortegnelsen
 Paa hundred og halvfierdsindstyve gode
 Stockholmske Borgere, der skulde skilles
 Ved Livet med det første. Derfor løses
 I ei fra Lænferne, men gaaer i Fængsel.
 Uffindighed blot kunde falde paa
 At løse Ulven, naar den bragtes bunden.

 Sun gaaer. Albrecht bringes bort.

 Folket.

Hil Margareta! Hil vor ædle Dronning!

 Pauker og Trompeter.

Mængden fordeler sig, og gaaer; i Sværmen er Rudolf af Skara
 og Ragnhild Jonsen, der have været tilstede i Baggrunden,
 komne frem, og møde hinanden foran paa Skuepladsen.

 Rudolf.

Hvordan? bedrager ei mit Die mig?
 I her, Veninde?

 Ragnhild.

 Rudolf!

 Rudolf.

 Ragnhild, ha!

 Ragnhild.

Herr Biskop! vil I herne Konning Albrecht,
 Og snart befrie ham af hans Fangelænke?

Rudolf.

For Himlens Skyld, tal ei saa høit! Hvad vil I?
Hvad har I for?

Ragnhild

stikker ham en Seddel i Haanden.

Besøg mig, hvor jeg boer!

I finder mig selv Anden der, Herr Bisp!

I et affides lille skummelt Kammer;

Men denne Anden, som I finder der --

Swifter ham i Dret.

Margreta skiller han ved hendes Krone!

De gaae.

Anden Handling.

Et lille Bærelse med Vinduet høit oppe.

Ragnhild. Oluf sidder og læser i en Bog, som han lægger fra sig paa et Bord, i det han staaer op.

Oluf.

Nu er vi da i Danmark, Moder Ragnhild!
 Hvor du har lovet mig min Ingeborg.
 Men jeg begriber ei din Udsærd, Moder!
 Og skøndt jeg vant er, blindt at lyde dig
 Tilforn som Dreng, er jeg dog nu en Gut,
 Hvem vel du kunde sige dine Forsæt,
 Især naar de angaae mig selv.

Ragnhild.

Det skal jeg,

Min Oluf! og det er den høie Tid.

Oluf.

Skult i en gammel Kofte, med en Hue
 Redtrykt i Dinene, ja med et Skæg
 Om Hagen, maatte jeg nedfølge dig
 Fra Miosen, fra vor fiære Fædrehytte,
 Som jeg i nitten Somre blot forlod

For Jagten efter Biornene paa Fjeldet,
 For Fiskeriet paa vor skønne Sø.

Ragnhild.

Det maatte du, min Søn!

Oluf.

Om Natten kom vi
 Til Danmark, og om Natten førte vi
 Til Sorø. Dette Kammer har et Bindue,
 Som Fængsel, høit paa Væggen. Intet kan
 Man see, hvad ude foregaaer.

Ragnhild.

Og Ingen

Kan fige giennem Bindvet ind til os.
 Undskyld mig, Oluf! jeg fik Dienstvaghed
 Paa Veien, jeg kan godt ei taale Sol.

Oluf.

Du spørger, troer jeg; du har Falskøine.

Ragnhild.

Ja, ja! jeg seer, som Uglen, godt i Mørke,
 Men Lyset blænder mig.

Oluf.

Men siig mig nu,

Om Ingeborg er her, den vene Mø,
 Hvem jeg paa Møsen lærte først at kiende,
 Da vore Baade mødtes; som mig elsker!
 Hun selv har sagt mig det; men hun blev tvunget
 Af en hovmodig Fader til at reise
 Til Danmark, for at vorde Frøken hos
 Margreta.

Ragnhild.

Hun er her. Og hendes Fader,

Hvem hun besøger daglig, naar hun har
Fra Hoffet fri en ledig Formiddag,
Boer strax i Nærheden af dette Huus.

Duf.

O, Himmel! lad mig flux da komme did.

Ragnhild.

Det tænkte jeg, du unge, vilde Biørn!
At brat du vilde sprænge Muur og Bæg;
Derfor jeg maatte sætte dig i Mundkurv.
Her gielder det Forsigtighed, min Duf!
I Fald din Kiærlighed skal vinde Seir;
Men seire vil den, hvis du lyder mig.

Duf.

Ja, naar du skaffer mig min Ingeborg,
Saa lyder jeg dig gierne blindt i Alt.

Ragnhild.

Jeg skaffer meer, end det.

Duf.

Det kan du ei,

Ehi der er ikke meer.

Ragnhild.

Alt, Ungdomstant,

At sætte flygtig Elskov over Alt!

Duf.

Ja, flygtig blev min Elskov, da hun flyede
Fra Norge; men den flygted blot med hende
For at indhente hende strax igien.

Ragnhild.

Altsaa — din Ingeborg — hun er dig Alt?

Duf.

Alt!

Ragnhild.

Men du har din norske Krønike
Dog taget med paa Reisen.

Oluf.

Ja! næst hende
Den er mig fiærest. Thi jeg finder der
Beretningen om mine Heltefædre.

Ragnhild.

Hvad læste du?

Oluf.

Om Everre.

Ragnhild.

Ha — Guds Finger!

Ræk Bogen mig, min Søn! og lad mig læse
Lidt med.

Oluf

rækker hende Bogen.

Hvad, Moder?

Ragnhild.

Kun Begyndelsen.

Læser:

„Kong Sigurd Haraldson fik en Søn med en Qvinde,
som Gunhild hed; den lod han kalde Everre, og det skete
kort Tid, før han blev slagen. Efter Kongens Død blev
samme Qvinde gift med Unas Smed, Bispens Broder paa
Færø; og blev Everre Sigurdson opfødt i Norge, indtil
han var fem Aar gammel, og vidste ikke Andet, end at
Unas Smed var hans Fader. Og der Everres Moder
hørte, at Erling Skakke og Kong Magnus stode efter at
ødelægge al Kongeslægten i Landet, da drog hun til Færø
med sin Mand, og der blev Everre opfødt og til Skole

holden hos Bispen, saalænge til han viede ham til Præst. Da Gunhild hans Moder det fornam, begyndte hun at græde. Da sagde Sverre: Hvi græder du, Moder? Jeg meente, du skulde glædes ved den Ære, som mig skal skee. Hun svarede: Denne er ringe mod den, dig burde med Rette at have; thi du est Kong Sigurds Søn af Norrig, og ikke denne Mands Søn, som du mener" —

Hun falder i dybe Tanter.

Sluf.

Hvad grunder du?

Ragnhild.

Min Søn! jeg tænker paa
Hvad ogsaa du engang vist faaer at vide.
Dog veed du nok alt, for at lyde mig,
Naar kun du veed, du stammer ned fra Sverre.

Sluf.

Det veed jeg, og derfor det smerter mig,
At Hakon Jonson Drost, din egen Broder,
Lod sig af Algot Magnussen forfue —
Af Henning Bodebust — til at frasige
Sig Ret til Norges Krone.

Ragnhild.

Kiære Barn!

Han tvungen blev dertil af Margaretas
Haandlangere; og vilde Hakon Jonson
I Norge blive, maatte han frasige
Sig Ret til Riget. Men knap var det skeet,
Før han svandt hen af Sorgen, som en Skygge.

Sluf.

Vil du maaskee, jeg giøre skal min Ret
Til Norges Rige gieldende?

Ragnhild.

Ja, ja!

Det vil jeg; men med Baaben, som du eier.
En Krigshær har du ei. Med List og Rænfer
Min Broder Hakon overrumpledes —
Min Søn! med Listen maa du hevne ham.

Oluf.

Gud naade mig, jeg er kun lidet listig.

Ragnhild.

Saa har Naturen været det for dig.
Det kommer an kun paa din egen Villie,
Saa faaer du Ingeborg til Viv, og vorder
En Konge for de stolte Nordens Riger.

Oluf.

Nu drømmer du!

Ragnhild.

Det var ei første Gang,
At man har drømt sig norske Kroner til.
Hvis Oluf Tryggvason, hvis Hellig Oluf
Gi havde drømt saa godt, saa var de aldrig
I Norge vordne Konger. Men jeg støtter
Mit Haab til meer, end til en flygtig Drøm.

Oluf.

Hvorledes da?

Ragnhild.

Man lever ikke meer
I gammel Tid, da manges Kongesøn,
Da manges Utling af den ægte Rod
Sig kunde skaffe Ret ved Sværd og Jernbyrd.
Kom Harald Gille, Sigurd Slemmedegn,
Kom Erling Steinveg — Intet vilde lyffes.

Nu hersker Lysten, som en kronet Qvinde,
Men den maa fældes med sit eget Baaben.

Oluf.

Saa lær mig da, hvordan jeg bliver listig;
Og jeg vil gierne vorde det, hvis dermed
Jeg glæder dig og vinder Ingeborg.

Ragnhild.

Saa Wren, Oluf! Wren er dig Intet?

Oluf.

O, jo! Hvis jeg kan vinde den med List,
Saa vil jeg ogsaa gierne vinde den.
Men List og Wre — kan de følges ad?

Ragnhild.

Naar du est Nordens Drot, da har du Wren —
Jeg skulde troe — fremfor hver Undersaat.

Oluf.

Ja, det er sandt! Og Elskov vinder List.
Velan, min Moder! jeg vil være listig.

Ragnhild.

Vær ikke saa fremfusende letjindig!

Oluf.

Fortryder det dig, at jeg lyder dig?

Ragnhild.

Nei; men jeg vil, at du skal tænke ved det.

Oluf.

Tænk du for mig, som du est hidtil vant;
Saa har jeg det fornøieligst, beqvemmest.

Ragnhild.

Selv maa du handle med Selvtændighed,
Skal det gaae godt.

Oluf.

Saa siig mig, hvad jeg skal!

Ragnhild.

Alt Margaretas døde Søn, Kong Oluf,
Du ligner paa et Haar, det veed du dog?

Oluf.

Ja, ja! Det har hans Amme, din Veninde,
Den gode Sara mig fortalt saa tidt,
Alt sagtens jeg maa vide det. Jeg veed
Desuden Alt, hvad der er hændet ham;
Alt, hvad han talte med sin Moder om.
Hans Baner kiender jeg, og har dem selv.
Hans Liv var, som det kunde være mit;
Thi Andet hørte jeg i fiorten Aar
Gi af den gode Saras Mund; det var
Jo Emnet for jer Aftenunderholdning.

Ragnhild.

Og hvad ham hændtes i den sidste Tid,
Erfared du af Stein, hans Kammervend,
Af Saras Søn, som efter Olufs Død
Kom til sin Moder i vor Fjældehytte.

Oluf.

Ja, ja! Jeg kunde gierne været Oluf.

Ragnhild.

Belan, min Søn! og du skal vorde ham.

Oluf leer.

Jeg skal udgive mig for Konning Oluf?
Ha, det var Løier det!

Ragnhild.

Nei, det er Alvor.

Hør mig, min Søn! Tro ei, jeg vil forføre

Din Uerfarenhed. Du skiller ei
 Bed Riget Margareta med dit Udsagn;
 Nei, tværtimod, hun skilte dig ved dit,
 Og ved din List du vinder kun dit Eget.

Sluf.

Ja, ja! det er isinesfaldende.

Ragnhild.

Og hvis Margreta virkelig har elsket
 Sin Søn saa høit, som hun forsikrer Folk,
 Maa det jo være hende ret en Glæde,
 Den største Fryd, at han er ikke død.
 Som Enkens Søn af Nain, kommer du,
 Og gjør den stakkels Moder lykkelig,
 I det du reiser dig fra Dødningbaaren.

Sluf leer.

Som Enkens Søn af Nain skal jeg komme?
 Seer jeg da ud vel som en Dødning, jeg?

Ragnhild.

Jeg taler billedligt. Et fromt Bedrag
 Dig skienker Dit, og Dronningen sin Søn.
 Lad hende styre Landet da med dig,
 Saa har hun, hvad hun ønsker. Selv kan hun
 Dog ikke længe blive Nordens Frue;
 Hun vælge maa en fremmed Fostersøn.
 Nu faaer hun dig. Maa det ei glæde hende
 Langt meer, at herske med sin egen Søn,
 End dele Magten med en ukiendt Fremmed?

Sluf

kysser hende kjærligt.

Men, Moder! troer du, jeg vil skifte Moder?

Troer du, jeg vinde vil tre Kongeriger,
Og miste dig?

Ragnhild.

Du skal ei miste mig.

Jeg bliver dog din Moder. Ingen veed det;
Men det er nok, naar vi To vide det.

Sluf.

Og maa min Ingeborg ei vide det?

Ragnhild.

Paa ingen Maade! Nei, for Himlens Skyld!

Paa Psalmebogen maa du sværge mig

Bed Gud og hellige Mænd, at du vil tie.

Sluf.

Velan, velan!

Ragnhild.

Jeg venter Biskop Rudolf

Uf Skara hvert et Dieblif; han vorder
Endnu deelagtig i vor Hemlighed.

Thi skiondt en Qvinde, som med Dinene

For nogen Mand ei blinke skal, behøver

Jeg dog en Ven, Raadgiver, og en Mægtig,

Der understøtte kan med Penge mig.

Thi du maa træde frem i nogen Glands,

Som den tilbagevendte Konge.

Sluf.

Ha,

Det var ret skönt! Jeg pynter gierne mig.

Ragnhild.

Snart flædes du i Fløil og Hermelin.

Sluf.

Ha, det var herligt!

Ragnhild.

Gaf nu ind i Kamret,
Og vent derinde, til jeg falder dig!
Snart skal du see din Ingeborg, min Søn!
Thi — som jeg siger — hendes Faders Hauge
Til dette Baghuus grændser. Derfor satte
Man Bindverne saa høit, for at der Ingen
Fra Bærelserne her skal see i Hagen.

Oluf.

Nei, er det sandt?

Ragnhild.

Kun rolig og fornuftig!

Oluf.

En Muur kun skiller mig fra Ingeborg?
O, søde Lykke!

Gaaer.

Ragnhild.

Denne Muur er ei
Saa let at sprænge, som du tænker, Oluf!
Godt nok, at han er barnlig og letsindig,
Det er nødvendigt, for at lede ham;
Men kan han ogsaa staae paa egne Been?
Griff Mod! Den vinder ei, som Intet vover.

Biskop Rudolf af Skara kommer.

Rudolf.

Guds Fred, Veninde! See, her er din Ven.
Men længe kan jeg ikke dvæle her
I denne slette Braa, hos Kirkens Graver;
Det vilde gjøre Opsigt. Thi du veed dog,
Du boer hos Graveren?

Ragnhild leer.

Ja ja, det veed jeg;

Og det er ei for Intet, at jeg har
Indgravet mig hos ham.

Rudolf.

Du stammer ned

Fra Sverre; Hakon Jonson Drost, din Broder,
Blev nødt til skriftligt at frasiige sig
Sin Ret til Thronen. Du har al din Tid
Som Enke levet paa en eenlig Gaard
Bag Fjeldet, langt fra Folk, blot med en Søn.
Tilfældigviis jeg gjorde dit Bekjendtskab
For trende Somre siden hos din Broder;
Din Søn var ikke med. Da viste du
Mig Giestfrihed, som Rudolf ikke glemmer.
Bort Had til Margareta fast forbandt os;
Og lunfnere blev Hadet ikke siden,
Da Krænkelser har Hakon lagt i Graven,
Og Margareta haanlig mig har skilt
Ved Skaras Bispestol, saa her jeg vandrer
Til Spot i Sorø mellem andre Klerker.

Ragnhild.

Den Søn, du ikke saae, ham seer du nu.

Rudolf.

Og han Margreta skille skal ved Riget?

Ragnhild.

Han!

Rudolf.

Og ved hvilken Magt? Thi veed du ei,
At Ivar Lykke, Erik Riildsen Basa

Har slaaet Albrecht; at han sidder nu
 Bag Fængslets tykke Muur, en ussel Fange?

Ragnhild leer.

Dg troer du ei, jeg kiender Olien til
 Min egen Ild?

Rudolf.

Hvad skal da tvinge Magten?

Ragnhild.

En uretsfærdig Magt betvinges billigt
 Med en retsærdig List.

Rudolf.

Margreta selv

Er listig nok; du narrer ikke Ræven.

Ragnhild.

Jo, med et Speil, hvori den seer sig selv.

Rudolf.

Forklar dig tydeligt!

Ragnhild.

Bed Dlus's Død

Blev Margareta Nordens Herskerinde;
 I Fald han leved end, da var hun skilt
 Ved Riget atter.

Rudolf.

Men disværre, Ragnhild!

En hidsig Feber Unglingen har dræbt
 I Fjor i Falssterbo, og dermed svandt
 Bort sidste Haab, thi han var god og svag,
 Dg Adel, Geistligheden under ham
 Ei havde faaet Bingerne saa stærket.

Ragnhild.

Men — om han leved end?

Rudolf.

Det Almuesrygte,

Som hver Fornuftig spotter, vil kun hielp
Dig lidt.

Ragnhild.

Siig ikke det! En liden Tue

Kan undertiden vælte store Læs.

Thi — fort og godt, som selv du ønsker det —

Kong Oluf er ei død. Han faldt i Sygdom

I Falsterbo, og døde — men kun Skindød.

Hans Hirdmand, Byrge Ulfsen, som var hos ham

(Og heldigviis er virkeligen død),

Var en Forræder.

Rudolf.

Byrge Ulfsen, Ragnhild?

Det var jo Margaretas høire Haand.

Ragnhild.

Just han! Han tragted Oluf efter Livet.

Da Kongen laae paa Dødningbaaren, hørte

Han Byrge Ulfsen siige til sin Svend:

„I Fald han ei var død, han skulde døe;

„Den svage Ungersvend forhindred kun

„Margreta i at virke med den Kraft,

„Som Himlen hende gav til Nordens Frelse“.

Knap hørte Kongen det i Dødens Slummer,

Saa vakte Skrækken ham; han reiste sig

Fra Dødningbaaren, hiulpen af en Svend.

Og hyllet i en ringe Bondefoste

Bed Midnat flygted Oluf op til Norge,

Hvor Hakons Søster ham tilfældigviis

Traf i en Klippefløst, og hused ham.

Den feige Byrge slagen blev af Skræk,
 Og skjulte Flugten selv for Dronningen.
 Til Danmark sendte han den tomme Kiste;
 En ond Samvittighed har dræbt ham alt.
 End er ei Kisten aabnet.

Rudolf.

Det er sandt,
 Den er ei aabnet; men kan aabnes let.
 Der ligger Kongens Liig.

Ragnhild.

Begriber du
 Nu, hvi jeg boer hos Graveren, Herr Bispe?
 Den sløve Gubbe maa du overtale
 Ved store Løfter om Foræringer,
 At tage Liiget ud og giemme det
 Paa et affides Sted, hvor det ei findes.

Rudolf.

Hvad hjælper det?

Ragnhild.

Den rette Sluf bringer
 Jeg med.

Rudolf.

Din Søn?

Ragnhild.

Der ligner hiin saa grant,
 At selv du vilde troe, det var Kong Sluf,
 Hvis du ei vidste bedre.

Rudolf.

Ha, i Sandhed?

Ragnhild.

Du Troen strax skal faae i Hænderne.

Men tal ei længe med ham! Sluf er
 Vel rask og smuk og stærk og hiertevarm,
 Men Dømmekraften er kun svag i ham.
 Retsindig sværmer han end, som et Barn,
 Forelsket i en ung og deilig Mø;
 Og kun med denne Mading fik jeg ham
 Nedloftet fra sit Fjeld til grønne Sørø.
 Tænk ei, han higer efter Land og Riger!
 Blot for at føie mig, blot for at vinde
 Sin Giente, som var ellers tabt for ham;
 Blot for at glæde hende med at hæve
 Paa Thronen Ingeborg — samtykker han.
 Vel vogte maae vi os, at ei hans Hierte,
 Kun alt for blødt, og hvad man kalder godt,
 Forsærdes ved en Daad, som er retfærdig,
 En ædel Hevn, som Hakons Skygge kræver.
 Nei! selv af Rikærlighed til Margareta

Leer.

Han handle skal; han skienke skal en Moder
 Sit Barn igien. Det har jeg bildt ham ind.

Alvorlig.

Men, Rudolf! vi, som bedre Eligt forstaae,
 Vi kan ei ønske lang Samdrægtighed
 Imellem ham og hende. Tværtimod,
 Det vilde lede til Dypdagelser,
 I Fald han længe blev hos Dronningen.
 At Margareta elsker ei sin Søn,
 At hans Tilbagekomst forbitter hende,
 Fordi hun selv gaaer glip af Kronerne —
 Det maa Almue troe. Saa gaaer det godt.

Du vorder Skaras Bisp igien, og Ragnhild
Maaskee ret snart, hvad Margareta var.

Rudolf.

Ha, jeg forbauses ved din Driftighed.
Men hvis nu Skibet stranded?

Ragnhild.

Heller drufne

Brat i en lystig Storm, end smægte svagt,
Og døe af Krænkelser en langsom Sot.

Rudolf.

Og Duf?

Ragnhild.

Elsker jeg, som nogen Moder
Sit Barn, og derfor gjør jeg ham til Konge.

Rudolf.

Men hvis han gribes nu som en Bedrager?

Ragnhild.

Det kan han ei; han er retmæssig Arving
Til Thronen, thi han stammer ned fra Sverre.
Og har han først en Hær, saa kan han være
Sit Krigspuds og sit rette Navn bekiendt.

Rudolf.

Og denne Liighed — den er virkelig
Saa skuffende?

Ragnhild.

Det seer du nu om lidt.

Men husk, hvad jeg har sagt: indlad dig ei
Bidtløstigt med ham!

Kalder, i det hun aabner Døren til Sideværelset:

Duf! kom, min Søn!

Her er vor Ven, den holde Biskop Rudolf
 Vil dig bestyrke til dit raske Forsæt.

Oluf kommer.

Rudolf forbauset.

Ja, det er meer, end Menneſker kan troe!

Oluf

hilser ham smilende.

Herr Biſp! I finder virkelig min Liighed
 Med den begravne Drot ſaa ſkuffende?

Ragnhild.

Tal ikke ſaa, min Søn! Strax maa du vænne
 Dig til at være, hvad du synes blot.
 Du eſt Kong Oluf; intet Spørgsmaal om!
 Ei ſandt, Herr Biſkop! han er Nordens Konning?

Rudolf.

Ja ja, det er han. Han maa vænnes til
 Alt hedde Oluf.

Oluf leer.

Det er let for mig,
 Det er mit Døbenavn.

Rudolf.

Nei, virkelig?

Alt træffer ſammen.

Lægger ſin Haand paa hans Iſſe.

Yngling! jeg indvier

Dig til dit høie Kald. Hvad kun du syntes,
 Det eſt du: Ytling af den gamle Stamme,
 Saa godt ſom Oluf. Bær ham ſelv! Derved
 Du ſparer Blod — og Sorg, og Margareta
 For Kronen ſaaer igien en elſket Søn.

Oluf.

Ja, Moder! det er ganske rigtigt: Vindvet
Derinde vender ud til hendes Hauge;
Og naar jeg stiger paa en Stol paa Bordet,
Saa seer jeg, hvad i Haugen foregaaer.
Jeg tænker, at hun kommer snart.

Rudolf.

Hvo kommer?

Ragnhild

ryster paa Hovedet.

Han mener Ingeborg. Han tænker kun
Paa Ingeborg. — Saa gaa kun ind igien,
Mit kjære Barn! og fig af Vindvet ud
— Det hjælper dog ei, jeg forbyder det —
Men hold dig hemmelig. Den gode Bisp
Forkynder os, naar vi skal gaae til Hove.

Oluf gaaer.

Rudolf.

Vel! jeg forstaaer dig grant. Med denne Liighed,
Og med den Mislighed, der finder Sted,
Kan Alting lykkes. Margareta staaer
Paa Lava, som end ei er bleven fold,
Og under hende brister Skorpen let.
Hun har benaadet Otto af Rupin,
Grev Geert af Holsteen; men de hade hende.
Imod sig har hun end en mægtig Deel
Af Adelen, af Folket. Geistligheden
Er for det meste vel paa hendes Side;

Emilende.

Dog, Ragnhild! har hun ogsaa Fiender der.
To Ting udfordres kun — dem sørger jeg for:

Den døde Konges Liig maa tages bort —
 Dertil jeg overtaler Graveren;
 Kong Oluf bruger Penge, før i Glands
 At træde frem og blænde Mængdens Dine —
 Dem skal han ogsaa faae. Jeg veed, Kong Albrecht
 Har Guld, som Dronningen ei røver ham.
 I Fængslet kan han lege blot dermed,
 Som Regnepenge; men i Olufs Haand
 Det vorder Edelstene. Lad mig raade!
 Nu vil jeg tale først med Graveren.

Ragnhild.

Vel! han skal tage mig mit Haab af Kisten.

Med Ild.

Ja ja, det kommer! Ja, det lykkes brat,
 Hvad længst mig bares for saa mangen Nat,
 Naar vaagen fra min Hyttedør med Gys
 Jeg saae paa Himmelen de røde Lys,
 Som Aander, dandse frygteligt i Nord,
 Der før var Konger paa den norske Jord.
 Tidt blege, tidt i Blus paa Kæmpeviis
 De trued, snart med Sværd, og snart med Riis.
 Høit sused over Skoven deres Røst:
 Hevn Halsdan Svartes Æt, skienk Balen Trøst!
 Lad Sydens Ridder ei forfænglig, svag
 Beherske Nordens Land! Den Atterdag,
 Der kom med Baldemar, med ham forsvandt;
 Men Stormen tuder end om Klippens Kant.
 Forfængligheden, som i Syden groer,
 Skal ikke trives paa den norske Jord.
 Bort, Ridder! til Turnering paa din Hest.
 I Storm paa Sneffen Viking kæmper bedst.

Bort, spæde Landse, Skjær og lumste Dolk!
 Med Dre, Breide bedst man træffer Folk.
 Bort, Fløil og Silke! langt fra Sund og Bælt;
 Til Jern og Badmæl trænger kun en Helt.
 Og Barkebeinen kommer, flædt i Bark,
 Med Trøst, som Duen før til Noahs Ark.
 I Svagheds Syndflod skal vi ei forgaae;
 Det Ny skal flye, det Gamle skal bestaae.
 Og hvis en Qvinde først med Giften kom —
 En anden Qvinde bringer Lægedom.

De gaae.

Haugen ved Nabohuset.

Ingeborg alene.

Saa snart en Stund kun skienkes mig,
 Jeg iler herhid alene
 Fra Hoffets Pragt, fra Støi og Larm,
 Til Haugens Abildgrene.

Indsluttet af et Plankeværk,
 Er kun Trægaarden lille;
 Jeg seer ei hisset mit sortgraa Fjeld,
 Ei Miosens Bølger trille.

Dengang jeg vandred ved Miosens Bred,
 Det var Alt andet hiemme.
 Min Gran, min Fos, mit Biælkehuis
 Ret aldrig kan jeg glemme.

Dg mindre glemmer jeg den Svend,
 Hvis Billed lifligt sidder
 I dette Hiertekammers Krog,
 Skiondt han er ingen Ridder.

En Gisser er han, saa rast og let;
 Skiondt ei hans Klæder bramme,
 Han stammer ned fra gammel Æt,
 Fra norske Kongestamme.

Men stammed han end fra Bønder blot,
 Det vil jeg ærligt sige:
 Hytten opveier tidt et Slot,
 Elskov gjør Alle lige!

Tager en Angelsnor frem, og kysser den.
 Med denne liden Medesnor
 Han fanget har mig Arme.
 Maria, Jomfru, rene Mø!
 Dig over mig forbarme.

Oluf stiger ud af Vinduet paa Baghuset, som støder til Haugen,
 og flavrer ned af et Træ, som staaer ved Muren.

Ingeborg.

Men, ha! hvad seer jeg? Abnes hist
 Ei Vinduet der paa Huset?
 En Ungling stiger ned fra Kvist.
 Er denne Svend beruset?

Er det en Tyv, som stæle vil?
 Vil han mig overfalde?
 Jeg ængstes af en selsom Skræk!
 Skal jeg paa Hielpen falde?

Oluf kommer.

For Guds Skyld, nei, min Ingeborg!
Til Danmarks Kongeborge
Din Oluf drog fra Dovrefield,
Han fulgte dig fra Norge.

Ingeborg henrykt.

Du fulgte mig?

Oluf.

Det undrer dig?

Dg følger ikke gierne
Med Maanen i sin blide Glands
Den lyffelige Stjerne?

Ingeborg

omfavner ham.

Saa vil jeg ogsaa være din,
Dg altid hos dig bygge;
Dg ikke skilles fra mig du før,
End Manden fra sin Skygge.

Oluf.

Nei, ikke skilles du før fra mig —
Mit Mod skal Intet røkke —
For Klagen til min Jordefærd
Sig skiller fra sin Klokke.

Steen Bengtsen kommer.

Steen.

Hvad seer jeg? Daarer mig et Giøglebilled?
Min Datter i en fremmed Ynglings Arm?
En Almuesmand i slette Bondefoste?
Forvovne Niding! ikke kommer du
Herfra med Livet.

Oluf vender sig imod ham.

Jesu Christ! hvad seer jeg?
 Hielp os, Maria! alle Helgene!

Han slaaer Kors for sig.

Ingeborg

holder Oluf endnu i sine Arme.

Hvad seer du, Fader? Vil du myrde ham,
 Saa myrd mig med! End er han ingen Dodning.
 Hvi blegner du? Hvi slaaer du Kors paa Kors?

Steen.

Min Datter! frels dig for et Spøgelse,
 Rør ei den luftige Skygge; thi det er
 Ei noget Menneske, det er en Aand:
 Kong Oluf spøger her ved hoilys Dag;
 Det er vor døde Konge.

Oluf.

Jeg er Oluf;

Men jeg er ikke død.

Steen.

Det er hans Røst.

Oluf.

Det er ham selv, Steen Bengtsen! Frygt kun ei;
 Jeg lever end.

Steen

slaaer Hænderne sammen.

Saa havde Rygtet Ret,
 Og et forfærdeligt Bedrag opdages.

Vil knæle.

Min Konge!

Oluf

reiser ham.

Ben! stat op. Er jeg dig fiær,

Saa ti, forraad mig ei! Saaledes kan
 Jeg ikke træde frem; det var imod
 Min Kongeværdighed. Jeg kommer lige
 Fra Norge, hvor i Fjor jeg fiende lærte
 Din Datter, Steen! dig uafvidende.
 Her boer jeg, der i dette Nabohuus,
 Med en Veninde, som mig følger tro,
 Og som har været mig i Moders Sted.
 Endnu i Dag fremtræder jeg som Drot.
 Lad, Ridder! som om end du Intet vidste.
 Naar jeg er Konge, hæver jeg din Datter
 Til mig paa Thronen. Lad mig nu i Haugen
 Et Dieblif alene med den Vene!
 Jeg gaaer den Bei tilbage, som jeg kom.

Steen.

Er det en Drøm? Jeg troer endnu, det er
 En Drøm.

Oluf.

Tro, hvad du vil! Læg dig til Sengs
 Og sov; i Morgen vil du finde mig,
 Naar du er vaagnet.

Steen.

Herre! du vil ægte

Min Datter?

Oluf.

Ja, saa sandt som Himlen hvælver
 Sig over Jorden med sit luftblaa Tag.
 Men lyd nu, Steen! i Fald jeg er din Konge.

Steen.

Din Undersaat, min Drot! er tro til Døden.

Gaaer.

Oluf

til Ingeborg, som holder sig ængstelig i en Afstand.

Min Ingeborg! hvi træder du
Tilbage saa urolig?

Ingeborg.

Alf, Herre! jeg tør ikke nu
Meer være saa fortrolig.

Oluf.

Er ikke jeg din Oluf meer?
Nu skal ei Haabet glippe.

Ingeborg.

Jeg ønsked, at I var endnu
En Fisker fra vor Klippe.

Oluf.

Og har du vundet ei?

Ingeborg.

Nei, tabt!

Oluf.

Hvad tabte du da, Pige?

Ingeborg.

Troen paa eders Ærlighed.
I er ei meer min Lige.

Oluf.

Jeg Konning er, og vælge kan
Min Hustru selv, som Konning.

Ingeborg.

En Ridderesmø? det gaaer ei an,
Hun tør ei worde Dronning.

Oluf.

Jeg sværger dig —

Ingeborg.

Swærg ikke meer!

Det sikker mig ei Freden.

Den Mand, hvis Ord jeg ikke troer,

Troer ikke jeg paa Eden.

Oluf.

Og sveg jeg da mit Ord?

Ingeborg.

Ja ja,

J taled ingenlunde

Med Ærlighed. Hvor tidt har J

Mig sagt: J var en Bonde!

Hvor gierne troede jeg det ei!

Hvad kunde meer fornøie?

Jeg læste Aabenhiertighed

Uf et uskyldigt Die.

Men det bedrog, og medens J

Com fattig Ungling swærmed,

J var en mægtig Drot. Uf, J

Har grusomt mig fornærmet.

Nu forekommer mig hver Stund,

Da vi tilsammen taled,

Blot som en Drøm, et flygtigt Blund,

Før Morgenhanen galed.

Oluf.

Du elsker mig da ikke meer?

Ingeborg.

Jeg veed det ei. Min Smerte

Bortjager hver lykkelig Fryd

Fra det beflemte Hierte.

Oluf.

Du gaaer alt bort?

Ingeborg

kæmpende med sig selv.

Og det med Ret.

Oluf.

Bliv! — Dine Taarer trille —

Ingeborg

med udbrydende Taarer.

Jeg er til Dronning jer for slet,
For god til eders Trille.

Gaaer.

Oluf fortvivlet.

O, Gud! hun gaaer. Jeg Alt har tabt.
Hvad har jeg mig formåstet?
Jeg til Ulykken kun er skabt,
Og Tæringen er kastet.
Hvad hjælper det, o Moder! nu,
Du loved mig et Rige,
Naar glip jeg gaaer af Livets Held
Og mistet har min Pige?
Hvor blev hun af? Hun smutted ud
Af Haugens lille Laage.
Jeg tør ei følge med. O, Gud!
Jeg svimler, som i Laage.
Ad Landeveien vel hun gaaer
Til Dronningen tilbage.
Mon ei, naar jeg i Træet staaer,
Jeg hende kan opdage?

Han stiger op i et Træ i Forgrunden, og seer over Plankeværket,
men springer ned igien, dødbleg og skælvende.

O, Himmel! hvilket rædsomt Syn!
Alt svandt, hvad mig har glædet.
Det traf mit Dø, som et Lyn —
Jeg skud — Retterstedet!
Ja ja, det intet Blændværk var;
Nei, det kan ikke feile:
Derude — fiernt paa Marken — staaer —
En Galge med en Steile!
Han gaaer fortvivlet.

Tredie Handling.

Ragnhilds Bærelse.

Ragnhild. Olsuf prægtig klædt.

Ragnhild.

Ha, hvad den Fløielsfiortel klæder godt,
Og Sværdet med Guldhialte ved din Side!
Du ligner du først Kongen. Men du maa
For Alting ei see saa bedrøvet ud.

Olsuf.

Af, Moder! hun forlader mig. Hun vil
Gi tiere see mig. Gi hun troer, at jeg
Kan faare hende til min Ægte-Dronning.

Ragnhild.

Gi, Børnestreger! Aft ei hendes Tro!
Naar du kun først er Konge, gjør du hende,
Eaasnart det lyster dig, til Landets Dronning.
Men vogt dig, Søn! for al Fremfusenhed.
Fremfusende det var i største Grad,
At stige giennem Vinduet til Gienten
I Ubildgaarden. Men, Gud være lovet!
Det vendte sig til Held for os, og det

Bestemte dig. Det første Skridt er gjort.
 Steen Bengtsen tog dig strax for Konning Oluf;
 Og som en Gnist i tørre Lyng paa Heden,
 Udbredte Rygtet sig. Men godt og vel,
 At vor utrættelige Ben Bisp Rudolf
 Var snar, som du! Thi Graveren ham lod,
 Og Rudolf var i Jængslet hos Kong Albrecht,
 Som sender her dig denne Pung med Guld.
 Deel ud deraf til Folket, mens du gaaer
 Til Dronningen i Hallen! Det vil hjælpe.
 Naar Betleren først har en Skjerv i Haand,
 Da raaber han dig ud til Konge flux.

Oluf.

Men — det har rystet mig, og det har gjort
 Mit Blod til Is — at jeg saae — Retterstedet!

Ragnhild.

Est du en Karl, som eier Mod i Barmen?
 Est du en ægte Gut, en Dalens Døl?
 Hj, skamme dig! Tænk paa den fromme Drot,
 Der strakte sig i Kors for Alteret
 Og lod saa Morderne ham spalte Ryggen.
 Tre Kroner vinker — og du frygter Døden?
 Hvor mange norske Konger døde Straadød?
 See! Olaf Tryggvason i Havets Bolger
 Ved Evolder — smiler end. Ved Etiflestad
 Staaer Hellig Olaf blødende for Dren,
 For Thorer Hund — men om hans lyse Haar
 En Gisel staaer af Himmeriges Straaler.

Oluf.

De faldt i mandig Kamp — men jeg bedrager.

Ragnhild.

Ja, som Kong Alfred, Barn! bedrog de Danske,
Da han i Leiren kom som Harpespiller.

Du falder dig Kong Hakons Søn —

Kæmpende med sig selv.

Hvo veed —

Jeg kunde sige dig —

Ufbrydende.

Men nei! han skal

Ei vide det.

Soit.

Du stammer ned fra Sverre,
Det er dig nok. Og Sverre falder dig.
Med gamle Norden fra Forkælelsen.
Søn! red den norske Tunge, lad vort Sprog
Beholde Havets friske, bittre Kraft,
Ei vorde Brakvand, ved at blandes sødt
Med Elbens og med Rhinens ferske Floder.

Sluf.

Hvor kan jeg hyle Kærlighed og Trost
For Margareta?

Ragnhild.

Ha, det skal du ei!

Hun ei erkiender dig; men lige godt,
Naar Folket gjør det. Du forlader hende,
Naar hun har seet dig. Jeg dig stander nær,
Og hjælper dig. Du skal kun tale lidet,
Det Høistnødvendige. Det lykkes vist;
Thi vi har mange Benner alt i Landet.
Herr Ridder Breide Limbef saae dig nys,

Dg strax han hylded dig. Det Samme gjør
Grev Otto af Rupin. Saa gjør de alle.

Bringer ham et Bæger.

Løm dette Bæger, nyd den gamle Mød,
Drik Styrke, Mod og Haab, og følg din Moder!
Der kommer Skaren alt, at hente dig.

Sluf

drikker, og rækker hende Bægeret tilbage.

Jeg beder ei til nogen Helgen meer;
Men, Ingeborg! af Kiærlighed til dig
Jeg voved Alt — din Kiærlighed beskytte!

De gaae.

Lystskou ved Kongeborgen.

Geert af Holsteen. Otto af Rupin.

Otto.

Jeg siger dig det, Broder! ved Maria,
Bed alle Helgene: den døde Konge,
Margretas Søn, opstanden er igien
Frisk fra de Døde. Dg med Sluf reise
Sig alle gamle Haab af Marmorfisten,
Dg ryste Bingen, for at flyve frækt.

Geert spodsk.

Ja, som en Paafugl breder ud sin Vifte
Med Argusøine stolt i Solens Glands.

Alvorlig.

Hvad er nu det for gammel Kiærlingsnaf?

Otto.

I Fald du troer ei Otto af Rupin,
Din Baabenbroder —

Geert.

Men min Baabenbroder

J Biin har druknet sin Fortvivlelse,
Fordi han Naade fandt hos Munkedeien.
Du Taabenakke! var det bedre vel,
At smægte med Kong Albrecht i et Fængsel?

Otto.

Nu kommer snart Kong Albrecht løs igien,
Saa skal vi fiske ret i oprørt Vand.

Geert.

Godt! Altsaa: der er Gen, som giver sig
Ud for Margretas Søn?

Otto.

Det er ham selv,

Min fiære Broder! Mange store Mænd
Og danske Riddere har hylde ham
Som deres Konge. Han besøger snart
Sin Moder med et talrigt Krigerfølge;
Og Bee Margreta, hvis hun fiender ei
Sin Søn igien!

Geert.

Bee hende! Det er mit Ord.

Otto.

Kom med at see ham, at du ogsaa strax
Kan hylde ham.

Geert.

Behøves ei; jeg hylde
Ham ubeseet. Han er Margretas Fiende,
Vil støde hende ventelig fra Thronen;
Det er mig nok.

Otto.

Jeg siger dig: det er
Ham selv.

Geert.

Kan gierne være.

Otto.

Troer du, han
Er en Bedrager?

Geert.

Det er mig det Samme.
Han er Margretas Fiende, det er jeg;
Saa er vi ubeseet jo Kammerater.

Otto.

Dit Had til hende tykkes mig for strengt.
Vi var i hendes Bold — hun gav os frie.

Geert.

Ja, ja! den Kone veed nok, hvad hun gjør.
Min Farbroer Nicolai, Grev Gerhards Søn,
Forslæned hun jo moderligt med Eleshvig —
Fordi hun nemlig ikke kunde Andet.
Men troer du derfor, hun har vundet os?
Paa ingen Maade! Gerhards Slægt er stor
Desuden, og hvad kommer mig, hans Fætter,
Hans Lykke ved? Han deler ei med mig.
Jeg er en fattig Eventyrer, som
Den store Geert, vor fælles Stammefader,
Der under Taget boede paa et Kornloft,
I Gield dybt over begge Dren; al
Hans Eiendom, det var to store Hunde,
Forsultne, men fortræfflige til Jagt.
Med sine Hunde jog han danske Hare,

Dg Holsteen, Eleshvig, Jylland, næsten Danmark
 Betvang han; til den jydsk Bondefnold
 Niels Jepsen faldt med Døren ind i Huset.
 End er jeg ikke Geert; dog lyffedes
 Det mig i Sverrig alt at faae et Banner.
 Dg jeg er Albrechts redelige Ven,
 Dg jeg vil hevne ham. Ved dette Sværd!
 Dg denne Kluf er Margretas Søn;
 Om han er lille, lang, om skæb og frum,
 Dum eller flog, Helt eller Riding — han
 Er hendes Søn! Det lader jeg mit Liv paa,
 Dg sværger strax til Prætendentens Fane.
 Thi jeg er fied af Kvinderegiment,
 Dg Mange, tænker jeg, gaaer det, som mig.

Otto.

Ja, ganske vist! Men jeg forsikrer dig,
 At han er ægte.

Geert.

Det kan være muligt.

Dog saae jeg næsten helst, at det var Løgn,
 Thi saa blev Spasen meget mere morsom.

Viggo Moltke

kommer.

Jeg siger: det er Løgn, du frække Geert!
 Dg jeg vil gjøre Spasen dig saa morsom,
 Som du forlanger.

Geert.

Kiender I ham alt,

Herr Viggo Moltke?

Moltke.

Jeg har aldrig seet ham,

Men det er ligesuldt en Helveds Løgn.
 Den Kæltring vil kun skade Dronningen,
 Hvem jeg forsvarer med mit Liv, mit Blod
 Mod hver en Riding til den sidste Draabe.

Geert.

Og jeg har heller ikke seet ham, Viggo!
 Men dog jeg paaftaaer: det er ganske sandt.

Moltke.

Du lyver i din Hals!

Geert.

Tag jer i Agt,
 Mandhaftige Ridder! at I egger ei
 En kraftig Kæmpe mod jer Alderdom.

Otto.

Eg ikke to med plumpe Uqvemsord!

Moltke.

Hvo bruger Uqvemsord vel meer, end I?
 Grødhoveder I falde kun de Danske.
 Al Margaretas Godhed hjælper ei.
 Forlened hun ei eders Slægt med Holsteen,
 Da Landet hendes blev ved Arveret?
 Og dine Fangelæner har hun brudt.
 Men Intet kan formilde Bitterheden
 I eders Hierter mod den danske Dronning,
 Bort Nords Semiramis.

Otto leer.

Semiramis!

Hvem var Semiramis?

Moltke hidsig.

Det veed jeg ei.

Jeg er ei kommen her, Grønsfoldinger!

At give Jer Lektioner i Historien,
 Men for at tugte jer, I Spyttegiøge,
 Som faste mig min Alderdom i Næsen,
 Og som fornærme Dronning Margareta!
 Jeg tager eder begge to paa min
 Samvittighed.

Geert.

I have maa en god
 Samvittighed.

Moltke.

Det kan jeg ikke sige;
 Thi jeg har tvivlet et Dieblis, jeg Daare,
 Om Margaretas Uskyld, hendes Dyd.
 Det kræver billigt et Forsoningsoffer;
 Og derfor vil jeg slaaes med jer, og give
 Jer med mit gode Sværd to Sandsefager.
 Saa er den Times Daarlighed betalt.

Otto.

Med sølvgraae Haar?

Moltke.

Vi rives ei i Haaret,
 Min gode Dreng! Følg mig kun uden for
 Den kongelige Lystskov; thi der kommer
 Bor Dronning henne med sin ældste Jomfru.
 Hun skal ei mægle Fred imellem os.
 Bor Riv skal heller ikke volde hende
 Meer Kummer, end hun har. Men Bee den Niding,
 Som støder lumsk til Vognen, naar den helder,
 Og lønner hendes Godhed med Foragt!

Geert til Otto.

Det er en Allerhelveds Karl!

Moltke.

Ja, Tyden

Kan ogsaa sfiende, naar han bliver vred.

De gaae.

Dronning Margareta kommer grundende, fulgt af Jomfru
Kirsten.

Margareta.

Min Søn staaer op fra Graven! Er det ham,
Hvi flyver han ei i sin Moders Arm?
Hvi kommer han med Stridsmænd, som en Fiende?

Kirsten.

Hvor kan J troe, at det er eders Søn?

Margareta

seer stivt paa hende, og trykker hendes Haand.

Men hvis det var, Beninde! — hvis det var!

Kirsten.

Et saadant Eventyr kan gieffe jer?

Margareta.

Hæng Moderhaabet i saa tynd en Traad,
Du vil, og du skal see, hun tager Traaden
Dog for et Anfertoug, indtil den brister.

Kirsten.

Han skulde være flyet fra Dødningbaaren
Til Norge, blot af Frygt for Byrge Ulffen?

Margareta.

Som aldrig kunde lide ham, som altid
Modsigde vranten ham, og forekasted
Ham Mangel, snart af Mod og snart af Evner.

Kirsten.

Men Byrge Ulffen var en ærlig Mand.

Margareta.

Nedslaaet, dybt fortært — af skumle Nag
Maaskee — kom han til Danemark fra Skaane,
Taug, søgte Gensomhed, og visned hen.

Kirsten.

Den bolde Ridder mistede sin Helbred,
Han gif og droges med en Leversyge,
Som lagde ham i Graven.

Margareta.

Hvo har sagt dig,
At det var Leveren? Om det var Hjertet?

Kirsten.

Men —

Margareta.

Kirsten! ti, og lad mig dømme selv.
Troer du, at Moderøiet laer sig daare?
See vil jeg ham; men inden jeg ham seer,
Vil jeg en liden Stund henrykkes ved
Den Tanke, ved den Mulighed, at Dlus
Er ikke død. O, Kirsten! vidste du,
Hvad det har at betyde for en Moder,
At faae sit Barn igien. Troer du, at Danmark,
At Norge, Sverrig opveier mig min Dlus?
Den gyldne Krone favner foldt min Tinding,
Mit Hoved gotter sig ved Tanken om
Den Magt, jeg har; men naar mig Dlus favned,
Da frydedes mit Hierte. Tidt har jeg,
Naar jeg om Aftnen gif i mine Dromme,
Misundt ved Hyttens Dør den Bondeqvinde,
Som sad og spandt paa Bænken hos sin Søn. —
Han var vel ingen stærfbegavet Mand,

Lidt blod — men denne Blødhed smelted mig,
 Naar jeg igien som Qvinde var for streng.
 Og naar han med det ærligstore Die
 Saae mig i Sielen — o, da tryktes mig
 At see min Hælon, hans udtrykte Billed.
 Hans Død har skilt mig ved min bedste Glæde;
 I Fyrstedaad, i Kunst og Videnskab
 Jeg søgte trøstelig Udspredelse;
 Og elske vilde jeg mit Folk som Dronning,
 Da jeg som Viv og Moder Ingen fandt
 At elske meer.

Henrykt.

Men skienk mig ham tilbage,
 Og gierne faster jeg det tunge Guld
 Fra Tindingen; og gierne Purpurkaaben
 Maa glide ned fra disse Skuldre, hvis
 Jeg atter trykker Blus til mit Bryst.

De gaae.

Ridderne Breide Limbek og Hans Abildgaard
 komme fra en anden Side.

Limbek.

Det træffer herligt op!

Abildgaard.

Ja, det er lummert.

Men endnu ved man ei, hvor det slaaer ned.

Limbek.

Margretas Skæftavl staaer kun maadeligt.
 Hun tænkte, fordi Dronningen er stærk,
 Hun kunde gierne flink fortsætte Spillet,
 Skiondt Kongen alt var mat.

Abildgaard.

Nu kommer Kongen

Tilbage.

Limbef.

Ja, men ei til hendes Tarv.

Abildgaard.

Har du ham seet?

Limbef.

Han ligner Konning Oluf,

Som tvende Draaber Vand hinanden ligne.

Der er slet ingen Tvivl om, det er ham.

Abildgaard.

Tak skee den hellige Jomfru! Nu, Margreta!

Skal du ei meer ydmyge Adelen.

Hvorledes var det, Breide Limbef? vilde

Hun ei udtørre Bækkene?

Limbef.

Hun trued!

Hvorledes var det dog, Hans Abildgaard?

Hun vilde, troer jeg, ryste Abildgaarden.

Abildgaard.

Dg bryde Bægret. Rosenfrankers Baaben,

Det lod hun skrabe bort af Skabene,

Fordi det var for prægtigt til en Ridder.

Limbef.

Men nu skal Most af Ublet i vort Bæger

Udstrømme til en Bæk, som drukner hende.

Nu skal hun ikke gifte gammel Adel

Med ny, som Kirsten Thott til Jesper Muus,

Saa at man nødig har at sende Manden

En Kobbernagle fæstet i en Guldring
 Med Indskrift: „Arte dig nu, Kobbernagle!
 Du fattet er i Guld“. Kom, fiære Broder!
 Lad os som holde danske Herremænd
 Gaae hen og sværge til Kong Olufs Fane.

De gaae.

Dronningens Hjal.

Musik. Hofmænd og Almue. Dronningen kommer
 med sine Jomfruer.

Margareta affides.

Er det en Sammenkomst for Søn og Moder,
 Naar efter Aars Udskillelse de sees
 For første Gang? Nei — det er en Bedrager.
 Oluf var kommen, som en Drueunge,
 Der iler hjem i snelle Flugt til Røden.

Hun sætter sig paa Thronen.

Limbek og Abildgaard komme.

Limbek.

Vor Frue, vor Formynderske! vi komme
 Fra Oluf, fra din kongelige Søn,
 Som ei er død, som vender karst tilbage.
 Det var hans egen Drift at hilse dig
 Først hemmeligt i fiærlig Gensomhed,
 Som Hiertet bød; men neppe rygtedes
 Hans Atterkomst, for Folket sammenstimled,
 For Krigerne strax til hans Banner svor,
 Og samlede sig i Flokke ved hans Bolig.
 Der er han.

Musik. Slut; hans Moder Ragnhild følger ham. Drabanter.

Margareta,

naar Musiken er ophørt, i det han staaer for hende, iler ned
og vil omfavne ham, men ghyser tilbage, og siger:

Nei, nei! det er ikke ham.

Slut.

Margreeta! kiender du ei Slut meer?

Margareta.

O, Gud! det er hans Røst.

Limbek.

Det er ham selv.

Omfavn dit Barn!

Margareta

vil omfavne ham, men ghyser atter tilbage.

Jeg kan — jeg kan det ei.

Thi det er ham — og det er ikke ham.

For eder — for al Verden — er det ham,

Men ei for mig.

Betragter ham.

Dg dog — i Fald det var!

Saa megen Liighed — nei, den er umulig

Imellem To. Maaskee dog mellem Brødre.

Hvis Slut havde havt en Broder — da —

Thi begge ligne Hakon — denne meer,

End selv min egen Søn.

Folket

med hoi Røst.

Det er ham selv!

Margareta

dybt rystet og bevæget.

Tal, du besynderlige Skikkelse!
 Est du en Mand fra Graven, eller kun
 En Gøgler fra forfængelige Verden,
 Som higer efter Guld og Magt og Glands?
 Est du min fiodelige Søn, saa tal!
 Hvi stirrer du paa mig, stiv som en Støtte?
 Beviis mig, at du est mit Barn! Hvor let,
 Hvor let for dig, hvis virkelig du est!
 Hvad binder Munden paa dig? Er det Angst?
 Er det Fortrydelse?

Ragnhild

træder modig frem.

Hvor kan du tvivle,
 Min høie Frue? Maa det ei fortryde
 Kong Hakons Søn, at holdes af Margreta
 For en Bedrager, naar han barnligt iler
 I hendes Favn?

Margareta.

Ha! hvo est du, som gjør
 Dig egenmægtig til den Stummes Tolk?

Ragnhild

bittert smilende.

Hans Pleiemoder — men dog moderlig.
 Margareta.

Ha — Ragnhild?

Ragnhild.

Ja, min Dronning! ganske ret.
 Her seer du Everres Uetling, Søster til
 Den Mand, som dine Sendebud formaaede,

Frivilligt at frasige sig sin Ret
 Til Norges Throne. Han er død. Man sagde,
 Det var af Græmmelse; jeg kan bevidne,
 Det var en Feber, som rev Helten bort.
 Vi alle fandt os i din Willie strax;
 Og stor var mig den Fryd, da Hændelsen
 Kong Hakons Søn indbragte til min Hytte.
 Jeg hused ham, jeg pleied, styrked ham.
 Og skiondt man siger, at du skilte mig
 Grunt ved en elsket Broder — som er usandt —
 Jeg bringer gierne dig Kong Hakons Søn,
 Til flart Beviis paa min Forsonlighed.

Margareta.

At du ham bringer, det gjør Eagen meer
 Mistænkelig.

Ragnhild.

Er det min Tak, fordi
 Jeg pleiet har den unge syge Konning
 Og skaffet ham sin Helbred paa min Klippe?

Margareta.

Hvi taug du i et Aar?

Ragnhild.

Fordi man sagde,
 Du haded og du efterstræbte ham.

Margareta.

Tal, Duf! selv. Hvad sagde du dertil?

Duf

med et Blik paa sin Moder.

Jeg sagde steds: min Moder elsker mig.

Margareta rørt.

O, Gud! den Tone kom fra Sønnehiertet.

Abildgaard.

Tvivl ikke længer!

Margareta.

Ræk mig hid din Haand!

Han gior det, hun betragter den.

Ja — Haanden ligner ogsaa; dog ei ganske:
En Borte mangler der.

Ragnhild.

Den skaffed jeg

Ham af med, høie Dronning! ved et Huusraad.
Er Oluf virkelig din Son, saa fiendes
Han vel paa Andet, end paa Borterne.

Abildgaard.

Ja, det er vist.

Limbeß

sagte til Nogle af Folket.

Det lader ikke til,

At hun just gierne fiender ham igien.

Abildgaard.

Min Dronning! hvis du tvivler om, at han
Er Oluf, er din rette Son, vor Konge,
Saa giv ham nogle Spørgsmaal, lad ham sige,
Hvad der er foregaaet mellem dig
Og ham, som ingen Andre veed; deraf
Opdage vi den Sandhed allerbedst,
Der er dig selv, din Adels, Geistligheden
Og menig Mand af største Bigtighed.

Margareta.

Ja, du har Ret. Det strax afgiores maa,
Og Folket selv maa være Dommer. Oluf!

Dengang din Fader døde — siig, hvad gjorde
Jeg da den Aften ved dig?

Oluf.

Du mig tog
Paa Skjodet, kysset mig. Guldkrone laae
Paa Bordet — du den satte paa mit Hoved.
Jeg var saa liden, at den gled mig ned
Paa Skuldrene. Da kom just Sara did,
Min Amme, bragte mig en Hvedesimle.
Jeg skyndte mig at faae det tunge Guld
Af Halsen, kasted Kronen af paa Gulvet,
Og greb begierlig efter Aftensmaden.

Margareta.

Hans Røst, hans Udtryk, Bli — dog altid Noget,
Som fremmed blander sig i det Bekjendte! —
Ja, det er rigtigt. Men det kunde Fleer
Vel have hørt. — Hvad sagde jeg dig, Oluf!
Dengang din Fader jordet blev?

Oluf.

Du sagde:

„Vox, som en frodig Gran paa Heltens Grav,
Saa visner ei den gamle Kongestamme“.

Margareta.

Ha — Gud i Himlen!

Folket.

Der er ingen Tvivl om,
Det er ham selv.

Ragnhild.

Du troer maaskee, at han
Erfared visse Ting ved blotte Sagn.
Fortæl da noget ganske Rigebyldigt!

Sluf.

Grindrer du, da selv du flipped mig
 En deilig solklar Sommermorgenstund
 Mit Haar, og pusted mig paa Hals og Ansigt,
 At jeg blev utaalmelig, vred, og skieldte?
 Du gav mig Hug, og satte mig i Krogen.
 Jeg bad dig om Forladelse, da kysset
 Du mig, og loved mig, at Ingen skulde
 Gaae det at vide.

Margareta

ryster paa Hovedet.

Det er ganske sandt.

Jeg holdt mit Ord, og sagde det til Ingen.

Sluf.

Og nu i ældre Tid: Grindrer du
 Den Hemmelighed, du betroede mig,
 Om den Fyrstinde, som jeg skulde faae
 Til Ægte, hvis jeg vilde?

Margareta hurtig.

Ti dermed!

Ragnhild.

Men mindre Ting igien, til sandt Beviis!
 Thi Stort kan rygtes.

Sluf.

Mindes du, en Aften

Vi sad alene to paa Bordingborg?
 Du havde faaet skionne Blomsterløg
 Fra Holland, som just nys var sprunget ud.
 Du tog en Hyacinth med mørke Loffer
 Paa smalle Stilf, og stak den i min Hat,
 Og sagde: Dette Blomster ligner dig!

Margareta

betragter ham rørt med kæmpende Uvished.

Er virkelig end Blomsten ikke visnet?

Ivar Lykke

kommer.

Vor Frue, vor Formynderske! du studser,
Du tvivler, og du overtydes? Os
Det gaaet er, som dig; men, som du selv,
Er Ivar Lykke nu fast overtydet,
Og Hæren er det med, og Almuen
Kun venter paa at hylde deres Konge.
Det sikreste Beviis dog mangler end,
Hvorpaa maaskee du selv end ei har tænkt
I Overraskelsen af dette Særsyn.

Margareta.

Hvad, Ivar Lykke?

Ivar.

Du har jo begravet
Din Søn; der kan ei være To paa een Gang,
I Hallen levende, som død i Kisten.

Til Oluf.

Hvis, Herre! du est virkelig vor Drot,
Jeg tiener dig som ærlig Riddermand
Med Liv og Blod, og hver en Dannemand,
Som jeg. Men du kan ei fortryde paa,
At jeg er ligerviis Margreta tro,
Og hvis hun er din virkelige Moder,
Maa denne Troskab glæde dig som Søn.
Drabanterne blev sendt til Gravcapellet
At aabne strax den skønne Marmoriste,
Der — efter Rygtet — gemmer Kongens Liig.

Magnhild.

Det er ham fiært, at dette skeer.

Margareta.

Ha, Ivar!

Du staaer mig troligt bi.

Ivar.

Der kommer alt

Drabanterflokken.

Drabanterne komme.

Margareta

raaber dem i Mode.

Taler! Fandt I Liget?

Drabant.

Nei, Frue! Marmorfisten fandtes tom,

Det lader til, at der har aldrig ligget

Et Liig deri.

Mumlen iblandt Folket.

Abildgaard.

Ha, det er meget selsomt!

Limbef.

Ja, det er meer end selsomt.

Abildgaard.

Danmarks Frue!

Formynderste! du har ei vidst, at Kisten

Var tom?

Limbef spodst.

Nei, hendes Rieerlighed til Sønner

Tillod ei hendes omme Moderhierte

Det fæle Syn — at see den Elsktes Liig.

Mumlen iblandt Folket.

Ragnhild mere modig.

Saa var vel Rygtet ei saa ganske falskt,
 Og saa var min Forsigtighed vel ei
 Saa ganske taabelig: at først i Hallen
 For Folkets Dine jeg tilbagebragte
 Den tabte Konge — som nu selv vil herske,
 Og som sin Moder takker for den Omsorg,
 Hun bar for ham — og for hans Kongeriger.

Margareta.

Ha, denne Trods, og denne lumste Hevn,
 Hvis Glæde, Ragnhild! tindrer i dit Die,
 Og denne Eventyrers feige Frygt —
 See, hvor han vakler, skælver, tør ei see
 Mig stibt i Diet!

Ragnhild.

Fabelen fortæller,
 At den, der skued Hovdet af en Trolde,
 Den blev til Steen; men meer forstener det,
 At see en unaturlig Moders Ansigt.

Svar

med et bredt Blik paa Margareta.

Vor Konge, kom! Vi følge dig.

Alle.

Vi følge.

Hil Konning Oluf! Konning Oluf leve!

Pauker og Trompeter. Alle forlade Dronningen, uden hendes
 Jomfruer og Viggo Moltke, der holder sig tilbage.

Margareta.

Saa staaer jeg nu forladt af mine Mænd.

Kirsten

kommer med de Andre, undtagen Ingeborg.

Men ei af dine Piger, elskte Dronning!

De komme, og kysse hendes Hænder.

Margareta.

J blive hos mig, mine stakkels Duer?

Kirsten og nogle Flere.

J Liv og Død.

Margareta.

Vi bygge vil et Kloster.

Et Kloster vil dog Danmark unde mig.

Biggo Moltke

træder frem.

Min Dronning! du skal ikke gaae i Kloster.

Margareta.

Ha, Biggo Moltke! du endnu hos mig?

Du drager ikke med den store Flok?

Biggo.

Nei, jeg er ingen Trækfugl, men en Glente,

Som bygger helst i høie Borgruiner.

Margareta.

Troer du, han er min Søn?

Biggo.

Jeg troer, hvad du troer;

Du troer det ei, og Biggo heller ei.

Dig fiender jeg nu, som mig selv, min Dronning!

Men flygtigt gjorde jeg kun hans Bekendtskab.

Margareta.

Tro — tro mig, Biggo! det er en Bedrager.

Biggo.

Jeg troer dig. Det er en forbandet Trolldmand,

Der har ved Hæveri og Satanskunst
Erfaret Alt, hvad han fortalte dig.

Margareta.

Hvordan det er, veed jeg saa lidt, som du;
Men dette veed jeg: han er ei min Søn,
Om ogsaa tusind Gange han fortalte
Mig Træf af sine Barndomsdage; hvis
Han ogsaa ligned Duf meget meer.
Men — det behøves ei; thi mine Fiender
Med Glæde puste Sæbebobler selv,
For at beskynde mig med disse Kugler.
Det er dem om et Paaskud blot at gjøre;
Og slagne mine Venner er med Blindhed.

Biggo.

Følg mig til Jylland, til mit gamle Slot;
Bær Frue der, tag dine Piger med!
Der findes Kost og Plads for eder alle.
Der kan i No du vente bedre Dage,
Til Sæbeboblen brister; til man gaaer
Ei meer i Taaget efter Lygtemanden.

Margareta

støtter sig til Jomfru Kirsten.

Jeg meget har udstaaet denne Dag,
Og det er intet Under, gode Ridder!
I Fald min Kraft forlader mig tilsidst.
Man vilde skille mig ved Land og Riger —
Det lykkes ikke strax.

Biggo.

Man vilde skille

Dig ved et ærligt Rygte; men din Dyd
Fremstraalede kun mere klart i Mørke.

Margareta.

Det værste Stød, det træffer nu tilsidst.
Berøv mig Kronen — det er vel et Tab
For et høimodigt Hierte; men det kunde
Jeg snart forvinde. Forekast mig Letfærd
I Sæderne — ja, det er vel en Plet;
Dog den letsindige Letfærdige
Kan være god, og eie sieldne Dyder.

Fortvivlet.

Men gjør mig til en unaturlig Moder,
Dg Alt forsvinder, som et Gisgleværk,
Naar Feen vorder til en hæslig Hex,
Kronen en flettet Krands af visstent Straa,
Dg Kraften selv en Flaggermussevinge
Paa Dæmleskiffelsen. Det er Margreta,
Det gielder hun nu for i Folkets Dine!
Hun gaaer fortvivlet bort med sit Folge.

Fjerde Handling.

En underjordisk Hurløing
med nogle gamle store Kister, adskillige Pergamentpapper
ligge paa Gulvet.

Abbeden

aabner Døren, og kommer ind med en Lygte, som han
sætter fra sig paa Gulvet, og udbryder i dybe Tanker:

Hun os forlader! Det mig forekommer,
Som om os Solen midt i feirest Sommer
Forlod, reent uden Haab, reent uden Trost,
Og sendte Vinter, før vi havde Høst.
O, nu først ønske jeg, at Aandens Bælde
Med Regemåstyrke Magten kunde fælde,
Misbrugte Magt! Hvad hjælper Tankens Bærf,
Naar Armen ei er med, som Tanken, stærk?
Hvad er Nutidens Helte? Raade Dreng!
Og det endnu vil vare saare længe,
Før de blier meer. Minerva! nei, du maa,
Hvor du skal virke, stærk bevæbnet staae. —
Men det er Drømme. Mon det vel sig sømmer,
At i en vigtig Stund jeg gaaer og drømmer?

Hvad kan jeg Andet? Hvad formaaer mit Ord?
 Hvor væmmelig er mig den frække Jord,
 Der stormer stedse til sin egen Skade!
 Jeg stiger fra forfængelige Glade
 Ned i dens dunkle Skjød: en Kielder trang.
 En trangere skal huse mig engang! —
 Her giemmes længstforsvundne Krigsbedrifter,
 Som vissent Lov, i støvbedækte Skrifter;
 Dog findes hist og her i gustne Arands
 Et Blad endnu, som ei har tabt sin Glands.
 Du hulde Digtefunst! din Kraft kan maale
 Bedrifterne med Evighedens Straale;
 Du falder tidt i bælmørk Hvælving ind,
 Og livner op det Døde med dit Skin.
 Hun ønsker sig den gamle Ræmpevisse,
 Og nødig vilde jeg den selv forlise,
 Thi den er fuld af barnlig Oldtids Aand,
 Og Absalon den skrev med egen Haand.
 Svend Bonved var paa glubste Ræmpemaader
 Jo selv en Viis, som kunde løse Gaader,
 Og som forlangte Gaader løst med Kløgt. —
 Men jeg maaskee kun har forgieves søgt.

Hun reiser bort til Jyllands golde Heder,
 Hvor Rolighed dog mildt om Sletten freder.
 Før hendes Fødsel kom den fule Giest
 Og hærged Landet rundt — den sorte Pest.
 Den lagde Jyllands brede Sletter øde;
 Der finder neppe nu en Fugl sin Fode.
 Hvo veed, om ei hun bringer did den Vaar,
 Som bort fra Siælland med Margreta gaaer?

Hvor gierne drog jeg med! Det Intet koster,
 At rive mig fra denne By. Et Kloster
 Paa Heden gierne bygged jeg; ja, frit
 Jeg klædte mig som fattig Eremit,
 I Hytten paa mit Lyng Gud Herren loved.
 Og Crucifix og Bibel, Dødninghoved
 Var nok for mig; et Tempel blev min Braa —
 Hvis jeg kun stundom der min Dronning saae.

Viggo Moltke

kommer.

Min fromme Broder! man har mig fortalt,
 At I var her. Jeg ledt har overalt.
 En Klerk betroede mig det, at I søger
 Blandt Pergamenter og blandt gamle Bøger
 En Bise, som I Dronningen har lovt.
 Men Ondskab gjør det hende nu for grovt.
 Frivillig selv hun Thronen strax forsager,
 Og deler Magten ei med en Bedrager,
 Til Jylland reiser hun, op til mit Slot,
 Og der — der skal hun faae det ganske godt.
 Og Fleer, end hun, skal Viggo Moltke gieste;
 Thi hendes Venner følge. Blandt de bedste
 Hun regner jer. Saa kom! Vil I gaae med?
 Det er min Bøn paa dette øde Sted.
 Vi har ei Tid; hun ager os forud
 Til Bordingborg — og der, ved Sancte Knud!
 Der spøger Baldemar. Han kommer atter;
 Hans Aand skal gaae igien!

Abbeden.

Ja, i hans Datter!

Biggo.

Vil I gaae med?

Abbeden.

Jeg gierne did vil flytte,
I fald I bygger mig en lille Hytte
Paa Heden.

Biggo.

Hav for Sligt ei mindste Sorg!
I boer hos Biggo paa hans egen Borg.
Jeg skylder eder, Anders! en Erstatning;
Men her i denne Tingenes Forsatning
Vi har ei Tid til strax at drøfte Sligt.
Skynd jer, og søg kun Dronningen sit Digt,
Saa gaae vi. Men I skal dog vide dette:
En Ussling Dndt for eder vilde sætte,
At I var Ridning, mig bevise strax;
Men Ræven faldt kun i sin egen Sæ.

Tager hans Haand, og seer ham venligt i Diet.
Og du stod reen. Nu skal jeg dig husvæle.
Jeg dybt er i din Gield;

Trykker hans Haand.

jeg skal betale!

Abbeden rørt.

O, ædle Ridder!

Biggo.

Men, i Herrens Navn!
Hvad Udelst er i det? — Og giøre Gavn
Du skal hos mig, og orkesløs ei blive;
Thi du skal lære mig at læse, skrive.
Vel, Anders! er jeg mig en Ridder stolt;
Men at jeg ikke blev til Bogen holdt,

Har mig dog tidt fortrudt. Dog, i min Have
 Der har vi Tid hver Dag. Og lære stave —
 Troer du, det gaaer endnu, er ei for tungt?
 Maaskee er Hovedet end, som Hjertet, ungt.

Abbeden.

Ret snart I læse skal.

Biggo.

Siig mig, hvor mange
 Bogstaver er der?

Abbeden smilende.

Sex og tyve.

Biggo.

Bange

Jeg er, at jeg dem ei i Hovedet faaer.
 Og troer du vel, sliig barket Næve, haard,
 Der forte Sværdet i en Række Krige,
 Kan rigtigt skrive Linierne lige?

Abbeden.

Om Linien staaer skævt, hvad siger det,
 Naar Tanken kun, naar Meningen er ret?
 I skrive skal, hvis det kan eder more,
 Saa godt om føie Tid, som Carl den Store.

Biggo.

Nu, hvis det kan gaae an, saa er jeg glad.
 Skynd dig at finde nu det gamle Blad!

Abbeden

seer sig om.

Her Nogen været har og rørt i Gruset.
 Det ligger jo, som Fiær i Hønsesuset,
 Naar Maaren nylig hærget. Kastet ud

Jeg finder Pafferne. Ja, gode Gud!
 Hvor skal jeg nu den lille Vise finde?
 Jeg troer, den laae i Kisten giemt derinde.
 Men alle Bundter er paa Gulvet slængt.
 I denne Kielder havde jeg dog tænkt
 At have Fred. Den ellers Ingen søger;
 Det var et Beenhuus fordum, hvor det spøger,
 Fortæller man. Men i Guds Navn jeg gaaer,
 Og Dævlens skal ei frumme mig et Haar.
 Og høit engang hvert andet Aar jeg leder
 I disse Kasser efter Sielopenheder,
 Som Ingen bryder sig det mindste om.
 Hvo har forstyrret mig min Helligdom?

Biggo.

Den laae i Kisten, siger I? See efter!
 Maaskee den findes end.

Abbeden

tager Lygten, aabner Laaget, og seer ned i een af Kisterne, men
 lader i det samme Laaget falde igien, og iler skielvende og bleg hen
 i Forgrunden.

Gud! Mine Kræfter

Forlade mig. Jeg svimler —

Biggo.

Broder! siig,

Hvad har du seet i Kisten der?

Abbeden.

Et Liig!

Biggo.

Et Liig?

Abbeden.

Den døde Konge! — Hielp, Marie!
Hielp, Sanct Christopher!

Fatter sig.

Lad ei Ratten tie
Med sine skumle Synder! Feige Gys!
Forsvind. I Mørket opgaaer mig et Lys.

Biggo

tager Lygten, gaaer hen, og seer i Kisten.

Ja, det er ham! Ja, det er ham, min Broder!

Sætter Lygten ned, og kommer glad tilbage til Abbeden.
Nu Danmark meer ei miste skal sin Moder.
Kom, kys mig, Munk! vær freidig, og vær kiæk.

Abbeden.

Til høie Fryd forvandler sig min Skræk.

Biggo

gaaer atter hen, og seer ved Lygten.

Ja, det er ham. Nu, det maa jeg dig sige,
At skønnest Ansigt paa en deilig Pige
Fortrylled Biggo her ei nær saa sødt,
Som dette gustne Billed, blegt og dødt.

Kommer lystig frem igien.

Nu skal Margreta paa sin Throne blive,
Og Biggo hverken læse eller skrive;
Med Sværdet han forsegter hendes Ret.

Abbeden.

At blotte nu Bedrageren, er let.

Biggo.

Der slængte de ham ned, den stakkels Døde,
Fra Marmorfisten.

Abbeden.

Nu skal meer ei bløde
Det største Hierte, som for Danmark slaaer.

Biggo.

Jeg bringer Riddingen sit Banesaar.

De gaae.

Den kongelige Hal.

Rudolf af Skara. Oluf.

Rudolf.

Ei, Eders Naade! nu kun dristigt Mod.
Margreta flygter alt til Bordingborg,
Derfra til Jylland med en gammel Ridder,
Dg gjør os Seiren let, ja næsten sikker.
Her hyldest I frivilligt af Enhver.
Mit Raad er dog, at ei I lader eder
Før meget see, men helst om Aftenen,
Bed Lys og Kerter.

Oluf.

Saadan bliver jeg
En ængstlig Fange paa min egen Throne.
O, det var et fortræffligt Hængedynd,
I bygged denne stolte Throne paa!
Min No forsvandt, som munter gif i Badmel,
Dg Purpur hænger du omkring min Angst.

Rudolf.

Hør mig, min Konge! overlad I Sorgen
Til eders fiæffe Moder og til mig.
Jeg var alt Bisp, jeg styre kan en Stat;

J takker min hengivne Hielp for Alt,
Og jeg vil vorde jer en Absalon.

Oluf.

Tag jer i Agt, at ei, som Absalon,
J hænger eder ved jert eget Haar.

Rudolf.

Det, som forstemmer Kongen, jeg begriber;
Men see — med Lethed jeg kan trøste ham.
Hvis steds J skulde gaae i denne Spænding,
Ei noget Dieblis i Sikkerhed
For hiin Opdagelse, som kunde styrte
Fra Høihed eder i Fordærvelsen,
Ja — da var Misfornoielsen naturlig.
Men det har ingen Fare.

Oluf.

Ingen Fare?

Rudolf.

Nei! Med en lille Flaade, som alt ligger
Seilfærdig, som blev rustet ud mod Everrig,
Og som fornemmelig bestaaer af Normænd,
J seile maa til Norge strax i Morgen.
Her hedder det: Nødvendigheden kaldte
Jer did, at hylde, som J hylde her.

Oluf.

Ja, Ridderskabet her og menig Mand
Har hyllet mig, men intet Danehof.

Rudolf.

Det er det samme! J maa reise flux
Til Norge. Der det vorder mere let,
At være Oluf; thi han var der kun
J flygtige Besøg. Og Bønderne,

Som aldrig lide, Kongerne skal døe,
Troer, at han lever karst endnu. Let samler
J der en Hær, som trodser Margareta.

Oluf.

Dg altid skal jeg vide hemmeligt
Mig dog en ussel Løgner. Thi, Herr Bisp!
Hvis J vil vide det, Abbeden Anders
Har været her, og sagt mig Gæt og Andet,
Som Ingen før, desværre, mig har sagt.
Han aabnet har mig Dinene for silde.
Jeg ubevæget lod, han gif bedrøvet;
Men hvad mit Hierte følte, veed jeg bedst.

Rudolf.

Den Anders, det er en enfoldig Mand,
En stakkels Klerk, ei uden Lærdom just,
Men han forstaaer sig lidt kun paa en Stat,
Veed ei, at hvad Forbrydelse man kalder
J mindre Forhold, vorder Heltedaad
Tidt i det Store, naar det drives stærkt.
Alt, hvad J gjør, er, som Fru Ragnhild siger:
Et Krigspuds, for at vinde Land og Folk.
Dg har J først en Hær paa Benene,
Fremtræder J en Dag med Mod for Hæren,
Dg siger Alting reent ud. Dg jeg vedder,
At Norges Bønder heller vælge jer,
Kong Everres Etling, end en fremmed Fyrste,
Som Margareta vælger til sin Stedson.

Oluf

afbrydende.

Ja, det er ganske godt. Jeg takker eder,
J hjælper mig.

Rudolf.

Det er mit Ønske, Herre!

Dg for at kunne det med større Kraft,
Var det af Veien ei, for min Skyld ikke,
Men for jer egen, at I faared mig
Til Rigets Drost.

Oluf.

Velan, I er min Drost.

Rudolf

kysser hans Haand.

Med Liv og Blod jeg eder er forpligtet
Nu til min sidste Stund. I Aften slippe
Vi Konning Albrecht løs af Fængselet.
Et Fartøi bringer ham til Mecklenborg;
Dg vist I har i ham en ærlig Ven,
Som hjælper os til Danemark og Norge,
I Fald vi atter hielpe ham til Sverrig.
Thi — alle de tre Kroner faae vi neppe.

Oluf.

Er Ingeborg reist bort med Dronningen?

Rudolf.

Nei, hun er med sin Fader her paa Borgen.
Han glæder sig til eders Ægteskab.

Oluf.

Jeg ønskede først at tale med hans Datter.

Rudolf.

Godt, Herre! Strax jeg sender hende hid.
Kun lystig, modig! saa gaaer Alting godt.

Gaaer.

Oluf.

Den gode Bisp, han kunde være Kobler,

J Fald det skulde gielde, troer jeg næsten.
 Han ligner Judas, som paa Altertavlen
 Med Bengepungen sidder sidste Aften
 Iblandt Disciplene. — Og han skal være
 Min venstre Haand! Min Moder er den høire.
 O, Moder! hvortil har din Hovmod dog
 Forført mig? Men jeg gaaer ei længer frem.
 Naar jeg har vundet Ingeborg, saa har
 Jeg, hvad jeg søgte, saa maa Margareta
 For mig ret gierne vorde Dronning atter.
 En liden Flaade ligger jo bemandet
 Af norske Gutter. Godt! fortræffligt! ha,
 Et herligt Indfald!

Ingeborg kommer.

Sluf.

Af, min Ingeborg!

Ingeborg.

Min fiære Fader hidsender mig
 Til Drotten i Kongesale;
 Han beder, at J tilgive vil
 Min for forvovne Tale.
 Og selv jeg beder, at J mig vil
 Høimodigen tilgive.
 Jeg glemmer ikke min Fiskergut,
 Den Stund, jeg er i Live;
 Og ei formaaede jeg strax, min Drot!
 Naar jeg skal tale Sanden,
 At glemme Fjeldene for et Slot,
 Og Beileren for en Anden.

Sluf.

Min Ingeborg! du farer vild,

Ja, du aldeles feiler,
 I Fald du Andet i Duf seer,
 End din trofaste Veiler.
 I Fald jeg Konning i Danmark blev,
 Da Kronen kun jeg skatter,
 Fordi jeg glad den dele kan
 Med Ridder Bengtsens Datter.

Ingeborg.

Af, hvorfor blev I en Fisker ei
 Ved Miosen og paa Fjeldet?

Duf.

Fordi jeg sukked paa eensom Bei,
 Af Elskov overvældet.
 Hvad nytted mig vel min Fiskefangst,
 At Fugle jeg kunde fange?
 Den bedste Fugl, mit Hierte vandt,
 Den fløi til Danavange.

Ingeborg.

Af, Herre! hvor var det muligt dog,
 Jer saadan at forstille?
 Hvor ofte sadde vi Arm i Arm,
 Hvor Miosens Bølger trille;
 Naar Maanen sank i Søen rød,
 Mens Granerne monne helde;
 Naar slukt var Solens sidste Glød
 Bag fierne sorte Fjelde!
 Naturen svandt — I var kun der,
 Saa ærlig og fortrolig.
 Men, af! det var et Giøgleskiær,
 Som spogte ved min Bolig.
 En Hemmelighed I skiulte mig

Trods al oprigtig Stræben,
 Og Sandheden blev dækt med Svig,
 Bedrag kun var paa Læben.

Dlusf.

Jeg holder det ei længer ud,
 Alt vil jeg dig opdage.
 Troer du, min Ingeborg! min Brud!
 Dig Dlusf kan bedrage?
 Nei, ærlig var din Fiskergut.
 Først, da du bort var fløiet,
 Da var det, for at vinde dig,
 For Verden han har løiet.
 Men aldrig hos min Ingeborg
 Jeg Sandhed meer forsager,
 Om end jeg for den hele Jord
 Skal staae som en Bedrager.

Ingeborg.

Hvad siger du?

Dlusf.

Hør nu i Løn,
 Hvad jeg betroer dig, Pige!
 Jeg er ei Margareta's Søn,
 Ei Danmark er mit Rige.
 Men Arving er jeg, og med Ret,
 Til Norge, Norges Herre.
 Jeg er af gammel Konning=Æt,
 Og stammer ned fra Sverre.
 Men da jeg ligner Dlusf grandt,
 Ja, meer end Broder Broder,
 Paa denne List min Moder fandt.
 Hvad gjør ei Søn for Moder?

Jeg, som et Barn, kun hende lod,
 Og hendes Ord jeg sanded;
 Den vogne Dreng hun Alting bød -
 Hvad er jeg end vel Andet?
 Margreta tog vor gamle Ret,
 Vi tog igien fra hende
 Misbrugte Magt; retfærdig List —
 Det maa Enhver bekiende.
 Men, Ingeborg! — oprigtig talt —
 O, gid jeg kunde flyve
 Til Verdens Ende bort med dig;
 Thi — jeg kan ikke lyve.
 Den fæle Løgn nødvendig blev,
 Paa den jeg ikke tænkte;
 Og snap jeg loi, før strax min Blomst
 Dybt med sit Hoved hængte.
 Min Munterhed mig plat forlod.
 Først det en Spøg mig tyktes;
 Men Alvor kom — og see, min Kraft
 Reent op med Roden ryktes.
 Da saae jeg skumle Rettersted;
 Og — det maa jeg dig sige:
 Paa Ranild Jonson tænkte jeg,
 Og at jeg var hans Lige.
 „De fulgte Ranild af Roskild ud,
 Han vred sine Hænder saa saare.
 Alle de Fruer i Staden var,
 De fældte for hannem Taare.“

Ingeborg.

O, Gud! min Duf dyrebar,
 Og dobbelt nu i Fare,

Hør min Skyld du dig styrtet har
I denne Dødens Snare?

Oluf.

Jeg Retterstedet bag Haven saae,
Bed, Ingeborg! din Have,
Dg tænkte: Naar du did skal gaae,
Mon hun den sidste Gave
Tør skienke dig? Naar hun dig seer
I Døden — uforsærdet —
Mon hun en Rose tør fæste til dig
Paa Veien over Gierdet?

Ingeborg.

O, knus mig ei!

Oluf

omfavner hende.

Nei, Ingeborg!

Jeg skal dig ikke knuse.
Forsage vil jeg fæst din Sorg,
Dg nu skal Modet bruse.
Hør mig: i Morgen seile vi
Til Norge med en Flaade.
Men vi forlade vante Sti,
Dg stole paa Guds Naade.
Jeg til Skibsfolket mig betroer,
Som Atling af Kong Everre.
Vi søge vil en fremmed Jord,
Dg der jeg vorder Herre.
Det fjerne Vinland, som engang
To norske Kæmper funde,
Hvorom man intet mere veed,
Thi Sagnene forvunde —

Det jeg opdage vil paany;
 For Dren Skoven falder,
 Der bygger jeg en prægtig By,
 Og Ingeborg den falder.

Ingeborg.

O, Gud! min Ven!

Duf.

Saa giv mig nu

Et Kys til Fæstensgave!
 Jeg haaber ikke, jeg trænger til
 Hiin Rose fra din Have.

Ingeborg

kysser ham.

Du elsker mig, og du er tro;
 Din Kiærlighed mig glæder.

Duf.

Ei længe Margareta skal
 Mig falde meer Forræder!

De gaae.

Graucapellet.

Dufs Marmorkiste staaer paa en bred Forhoining med
 Trin til Siderne. Laaget er opstillet til Bæggen. Ivar
 Enkke, Viggo Moltke, Drabant med Hellebarder,
 Svende med Fakler.

Viggo

seer ned i Kisten.

See saa! nu ligger han igien saa rolig

Dg sover i sin skønne Marmorseng,
Som om slet Judenting var hændet ham.

Jvar.

Jeg kan ei sige dig, min gamle Moltke!
Hvor jeg har ærgret mig. Det er en Skam;
Dg aldrig havde Jvar Lykke tænkt,
Han skulde skamme sig.

Biggo.

Hvorfor ei det?

Det maae vi alle. Vi er Syndere
For Gud tilhobe.

Jvar.

For vor Herre — ja,
Det laer jeg gielde; men for Mennesken!
At jeg, som diærv i Spidsen af en Flok
Forvovne Helte drev en Hær paa Flugt,
At jeg skal lade trække mig ved Næsen
Af en elendig Qvinde, hendes Dreng!
At jeg, som vovet har mit Liv og Blod
For Margareta med den største Fryd,
Skal være den, som først forlader hende,
Dg tvinger hende til at rømme Landet —
O, Biggo Moltke! som de gamle Kæmper,
Jeg kunde styrte mig i eget Sværd.

Biggo.

Saa var du jo en Hedning, ingen Christen.
Nei, Jvar Lykke! lad det være. Gior
Det godt igien, saa har det ingen Rød.
Dg lad det ei forundre dig, at du,
Som jager let fleer tusind Mand paa Flugt,
Dog kunde fanges i et Qvindegarn.

Jeg kunde give dig Exempler af
 Historien, i Fald jeg huskte dem —
 Det vil da sige: hvis jeg havde læst dem;
 Men det behøves ei. Tro du mit Ord:
 I snedig List ophamler ingen Mand
 Med en forslagen, med en dristig Qvinde.

Ivar.

Men hun skal fanges i sit eget Net.
 Jeg har indbudet hende med sin Søn
 Af see den skønne hvide Marmorkiste,
 Som Margareta listigt hugge lod
 Til den fraværende, den karske Drot.
 Fru Ragnhild taled om et Troldehoved
 Til Dronningen; men Slufs Liig i Kisten,
 Jeg tænker, snart forstener hende meer,
 End Synet af en Gøgler Margareta.

Bigo.

Og var hun villig til at komme strax?
 Tidt vil ei floge Gist paa Krogen bide.

Ivar.

Kraft gav mig Breden til Forstillelse.
 Jeg fandt, her var Forstillelse nødvendig.
 Jeg ei paa Skruer satte mine Ord,
 Men spurgte ligesrem, „om hun og Kongen
 Ei vilde see den skønne Marmorseng,
 Hvori han, uden selv at vide det,
 Saa lang Tid havde ligget“. Underlæben
 Paa hende dirred ved mit Ord; jeg saae det.
 Hun beed i Læben; men i Diet vendte
 Den Ild tilbage flux, som kort forsvandt.
 Hun følte vel, at Frygt var farlig her;

Desuden er det en dumstridig Qvinde.
 Hun smilte naadigt, hilste mig med Haanden,
 Og sagde: „Gierne! Gaaer kun ned, og lader
 Dem lufte Hvalvingen lidt først! Lad Fakler
 Redbringe did! Jeg kommer med min Søn“.

Viggo.

Men mon han kommer?

Svar.

Ha, den Tossesfugl
 Man griber, hvor han sætter sig, med Haanden.
 Viggo lytter.

Der er hun alt.

Svar

til Drabanterne.

Nu skjuler jer i Krogen,
 Og kommer frem, saasnart jeg gier et Vink!
 Drabanterne skjule sig.

Ragnhild kommer med sin Søn og følge.

Ragnhild.

Her er det altsaa?

Svar.

Ja, min ædle Frue!

Oluf.

Der Marmorkisten staaer?

Svar.

Hvis tomme Bug

I lang Tid skulde daare Danerfolket.

Oluf

seer sig om.

Hu! her er sørgeligt.

Ivar.

Ja, høie Konge!

Det sidste Sovestue er ei muntert,
 Og Døden gjør ei Forskiel meer paa Kongen
 Og Betleren. En Emule kostbar Pragt
 Kan Levende vel ødsle paa den Døde;
 Men Pragten selv blier næsten til en Spot.
 Snart æde Møl det sorte Fløil til Pialter,
 Og Marmorsnorklen blier bedækt af Støv.
 Forsængelig er Livets korte Høihed.
 „Doer Jæ, døe Frænder,” siger gammelt Ordsprog,
 „Get veed jeg kun, som aldrig doer, og det
 Er Dommen over hver en Død.” Hil den,
 Der har en god Samvittighed! Den har J,
 Og saa kan Graven ei forfærde jer.

Ragnhild.

Nei, ingenlunde.

Ivar.

Vil I ikke see

Ned i det tomme Rum, hvor Kongen savnes?

Ragnhild og Oluf stige op, hver til sin Side; den Første fulgt
 af Ivar, den Anden af Viggo Moltke, der holde Fakler
 i Hænderne.

Oluf,

i det han seer ned, og Drabanterne træde frem efter Ivars Bink.
 Jesu Maria!

Han falder besvimet til Jorden.

Ragnhild

efter en heftig indvortes Kamp, med stærk Stolthed.

Styrter du, min Søn?

Jeg staaer.

Biggo.

Loths Hustru! som en Støtte Salt,
I det du vender dig mod Sodoma.

Svar.

Der ligger virkelig den døde Konge,
Der ligger Margaretas Søn.

Ragnhild

med Følelse.

Min leved,

Derfor jeg vilde hæve ham til Konge.

Svar.

En feig Bedrager!

Ragnhild.

Sverres Ætling!

Svar.

Sverre

Var selv maaskee Bedrager. Al hans Adkomst
Til Riget, var, som denne Eventyrers,
En Moders Ord.

Ragnhild.

Forstaaer du folde Mand

Dig paa en Moder?

Svar.

Vil du prale med

De Følelser, som Margareta har,
Og som ved Løgn du vilde røve hende?

Ragnhild

gaaer hen til den anden Side, hvor Duf ligger.

Min Duf! est du død? Ja, dø, min Søn!

Saa sparer du derved de danske Bødler
Uleiligheden, at henrette dig.

Knæler, og kysser ham.

Farvel, min Duf!

Hun staaer op, og siger stille henrykt:

Jeg en Drøm har havt

I Morges, som jeg ikke sagde dig:

Du sad paa Bænk med mig, paa Kirkegaarden

I Midaros, ved Trondhiems høie Kirke.

Det var en tidlig Morgen, Stierne

Var endnu ikke ganske slukt paa Himlen,

Og Solen pibled rød i Østen frem;

Da lufte's Døren op — den store Gløddør,

Og Hellig Duf, med sin Helgengisel

Om Hovdet og den gamle norske Krone,

Kom ud, og vinkte dig. Du gik med ham.

Jeg ventede dig — men du kom ei tilbage!

Hun stiger ned, og gaaer hen i Forgrunden, fulgt af Svær
Lykke, Biggo Moltke og Drabanterne; derpaa siger hun
til de Omkringstaaende rolig og med Kraft:

Jeg haaber, han er død. Mig kan I let

Gaae Livet af. Saa skynder eder da!

Men skielder ei som Qvinder! Ragnhild Jonsen

Har lært at gaae i Døden som en Mand.

Hun gaaer, de følge hende.

Femte Handling.

Landeveien i Baggrunden, som gaaer forbi Steen Bengtzens Hauge, der ligger til Høire, og er skilt fra en lille grøn Plads udenfor ved et levende Gierde. Ligeover for Gierdet et Træ med en Bænk.

Hans og Erik, Drabanter med Hellebarder.

Hans.

Ja, vi os skynde skal, har Drosten sagt,
Med hans Henrettelse. Den være maa
Forbi, før Dronningen tilbagevender,
Og hun er alt paa Veien hjem til Sorø.

Erik.

Herr Ivar Lykke frygter vel, hun skal
Benaade ham.

Hans.

Og det var ogsaa farligt.

Erik.

Men har vi Ret, at dræbe vel vor Næste?

Hans.

Ja, den som drager Sværdet, siger Skriften,
Omkomme skal ved Sværdet.

Erik.

Staffels Duf!

Han har jo intet Sværd uddraget end;
Han loi os kun lidt for.

Hans.

Du mener altsaa:

Mordbrænderen, der hængte Luntten tændt,
Bor slippe, dersom Ilden kun blier slukt?

Erik.

Forbrydelsen her gielder meest Margreta.

Hans.

Den gielder hele Danmark, Norge, Sverrig;
Dog, det er sandt: den gielder hende meest.
Og derfor skaaner Drosten hende for
At fælde Dødsdom over egen Fiende.
Ung Duf er en Majestætsforbryder,
Det kan ei negtes, og han maatte døe,
Om end han havde tusind Liv; men derfor
Kan man som Christen gierne vise ham
Barmhiertighed i Livets sidste Stund.
Urgierrigheden er en farlig Frister,
Den og Letfæindigheden rev ham hen,
Og der er ellers intet Ondt i ham.
Han ønsker her ved Ridder Bengtsens Hauge
At staae alene nogle faa Minuter,
At fatte sig, at frydes i Guds Vaar
Endnu et Dieblif blandt Træer og Buske,
Før Marken vinker med den hvide Bunke,
Det Sand, som drikke skal hans unge Blod.
Desuden vilde han vel ogsaa gierne

Befriøs fra de to strenge, glubste Munk,
 Der tordne ham dybt ned i Helvede;
 Hver mere grum, end selv Skarpretteren,
 Der gaaer bagefter i sin røde Kaabe,
 Og skjuler for ham gyselige Sværd.

Grif.

Saa hent ham da!

Han gaaer.

Dg under dette Træ
 Skal uden Munk, Bøddel og Drabanter
 Han have Lov til, stækket for sin Død,
 Farvel at sige Livet og Naturen.

Man bringer Oluf i Lænker og i sin graa Kiortel.

Oluf.

Jeg takker eder, gode Danesvende!
 For den Husvælelse, der skienkes mig.

Hans.

Vær kun et Dieblif dig selv, ung Oluf!
 For du er Intet meer paa denne Jord.
 Gud være dig i Himlen naadig!

Oluf.

Amen!

De gaae.

Oluf alene.

Det vil han, i min Frelser's Navn,
 Naar Straf mig har med ham forsonet.
 Da bringer mig i Naadens Favn
 Den, som for mig blev tornekrønet.
 Jeg ønsker meer ei noget Døgn;
 Jeg har besmittet Fædres Aske,

Bancært mig med en udsjel Løgn —
 Mit Blod kun Pletten kan afvaske.
 Letjindig tog jeg, som i Spøg,
 Forbrydelsen. Nu Dommen lyder.
 Vel, at det blev ved et Forsøg,
 At kun jeg blev en halv Forbryder!
 Min stakkels Moder! Gud, tilgiv!
 Jeg slutter hende varmt i Bønnen.
 Hun synded, vovede sit Liv,
 Og blot af Kiærlighed til Sønnen.
 Mon hun skal slukke Hevnens Tørst
 Og i mit røde Fodspor træde?
 O, Gud skee Lov, at jeg gif først,
 Saa skal jeg Ragnhild ei begræde.
 Hun græder ei; men vel jeg veed,
 Hun elsker mig, og skal hun bløde,
 Vil hidsæt hendes Kiærlighed
 I Paradisets Dør mig møde.

Seer sig om.

Naturen munter til mig leer —
 Dog skal det unge Hierte briste.
 Hvor her er smukt! Jeg Siælland seer
 For første Gang, men og for sidste.
 Du stiger af dit grønne Græs,
 Du vevre Lærke! Hvis din Vinge
 Har Styrke, flyv til Lindesnæs,
 For Fieldet mit Farvel at bringe!
 Begræd min Død, du klare Bæk!
 Vel, at jeg skal ei Fossen skue,
 Dens Styrten vilde volde Skræk,
 Der vilde mig i Døden true.

Dg nu, min Engel, Ingeborg!
 Her knæler Duf ved din Have.
 Du sidder hist nedsænkt i Sorg,
 Og kan ei skienke mig din Gave.
 Din Rose faster du mig ei
 Til sødt Farvel her over Gierdet;
 Dog, Duf gaaer ad Dødens Vej
 Til sin Forløser uforfærdet.

Rosen bliver fastet over Havehækken.

O, Gud! der er den.

Tager den op.

Elste Mø!

Din Rørlighed er uforfrænkst.

Rysser den.

Ja, nu vil Duf gierne døe,
 Ham Ingeborg har Rosen skienket.

Hans

kommer, og kalder i Baggrunden:

Kom, Duf! nu.

Duf

raaber hen imod Gierdet:

Vi skilles ad,

Men Modet skal min Skræk betvinge,
 Thi denne Roses røde Blad
 Mig løfter, som en Englevinge.

Gaaer.

Dronningens Hal.

Margareta. Ivar Lykke.

Ivar.

Min Dronning! see, jeg bringer dig mit Hoved.
Og uden Blinken, som de gamle Helte,
Skal Ivar rolig see det Sværd i Møde,
Som slaaer ham det fra Skuldrene. Men, af!
Hvad hjælper Døden? Hvis jeg lever hist
(Hvorom jeg, som en Christen ikke tvivler),
Da vil jeg pines i en evig Skærsild,
Fordi jeg funde plumpt miskiende dig,
Og vende dig, min ædle Dronning! Ryggen.
Gud er mit Vidne, du var Ivar fiær.
Jeg lærte Ridderstab ved tidske Hoffer,
Var ei den Sidste ved Turneringer;
Men ingen Dame der begeistred mig.
Du var min Dame. Da jeg drog fra Danmark,
Bandt du et Baand mig om min høire Arm,
Og det gav Sicellands Ridder Kraft i Strid.
Jeg loe ad disse Minnesangres Sværmen,
Af deres Elskov, hentet tidt af Lusten.
Mit Bryst var foldt for Elskov, men min Aand
Erkiendte din; og hvergang Minnesangren
Besang sin Skat, jeg tænkte: Gid kun Ivar —
Gid Ivar Lykke funde siunge Drapa,
Det skulde lyde høit om Margareta.
I Slaget, veed dit Folk, jeg stred for dig
Som ærlig Kæmpe. Men jeg sveg min Dronning,
Jeg har forbrudt mit Liv, og ønsker det
Slet ikke frelst; jeg beder ei om Naade.

Den Riding, som bedrog mig, er alt vandret
 Den mørke Bei forud paa Ivars Bud.
 Jeg har gjort Indgreb i din Kongemagt
 Og egenmægtig dømt en Mand til Døde.
 Jeg følger villig efter; men jeg haaber,
 Vi skal ei længe følges ad paa Beien.
 Herr Christus veed at gjøre Forskiel paa
 En ærlig Mand og paa en feig Bedrager.

Kærlig.

Jeg prøved tidt at døe for dig, min Dronning!
 Det lyktes Ivar ei ved Fiendehaand,
 Saa lad ham falde for sin egen Dom!

Margareta

reiser ham op.

Stat op, min ædle Drost! Hvad var mit Huus,
 Hvis selv jeg oversauged Stolperne,
 Som bærer det? Det var din Troskab, Ivar!
 Som kun forledest til Utroskab dig.
 Du var din Konge tro; han leved atter
 I din Formodning, og du svor igien
 Som ærlig Helt til Danerkongens Fane.
 Fortiener det vel Straf?

Ivar

kysker hendes Haand.

Jeg var en Daare,
 En blind, fortsynet Ugle. Tag til Takke
 Med min Skarpsindighed, saa god den er!
 Send mig i Slaget — og jeg slaaer som Mand;
 Og den Forstand, som man i Kampen bruger
 Til klogt at spille paa det store Skaktafl,
 Den har jeg ogsaa, troer jeg. Men i Fred

Kan Lysten gieffe mig. Jeg kan ei slaaes
 I Morke. Det er ikke første Gang,
 At Ivar fanget blev af lumske Rænker.

Margareta

smilende.

Hver Skabning, ædle Ridder! har sin Brøst.

Ivar.

Hvad meest mig ærgrer, er, at Biggo Moltke,
 Der dog vist ei har meer Forstand, end jeg,
 Ei lod sig daare, blev dig tro som Guld.
 Det kommer af, at Gubben har et Hierte,
 Som jeg misunder ham.

Margareta.

Du selv har Hierte.

Ivar.

For koldt, for stolt, for hestigt. Biggo Moltkes
 Er bedre. Men Abbeden Anders siger:
 At Menneſket selv raader for sit Hierte,
 At han kan giøre det saa godt, han vil.
 Belan! det vil vi prøve paa herefter.

Margareta.

Og Mildhed, Ivar! er det første Skridt
 Til Hiertensgodhed. Gid du havde fattet
 Det Forsæt for, saa havde du ei ladet
 Den stakkels Ungling dræbe; Margareta
 Benaadet havde ham.

Ivar.

Det frygted jeg,

Og derfor vowed jeg paa egen Haand
 At straffe ham. Nei, tro mig, gode Frue!
 Barmhiertighed kan ogsaa gaae for vidt.

I denne vilde Storm af List og Fiendskab,
 Af Underfundighed og af Bedrag,
 Kan ei Retfærdighed undvære Skræk.
 Den Last, som spotter Gud og Christendom,
 Dog blegner tidt af Angst for Bøddelsværdet.
 Vi kan ei reent undvære det.

Margareta.

Belan!

Det er nu skeet, og den Ulykkelige
 Faldt i den Grav, han havde kastet mig.
 Men Moderen — hun fulgte dog ei Sønnen?

Svar.

Hun lever end. Den stolte, frække Kvinde
 Forlanger for sin Død at tale med dig.
 En Hemmelighed har hun, siger hun,
 At aabenbare dig, saa vil hun døe,
 Og gierne døe; hun følge vil sin Søn,
 Og hun forbander rasende din Naade.

Margareta.

Det er tilgiveligt. Lovinden raser,
 Naar man har røvet den sin Unge; Ragnhild
 Har meget, tyffes mig, af en Lovinde.
 Lad hende komme! Men mit hele Hof,
 Som venter udenfor i Borgens Forsal,
 Tilstede være skal. Jeg Intet har
 I Genrum at afgjøre med Fru Ragnhild.

Gele Høffet træder ind. Ragnhild bringes af Drabanterne.
 Margareta sætter sig paa Thronen.

Ragnhild

er dødbleg, men træder stolt hen for Thronen.

Jeg kommer som et Gienfærd, at forfærde dig.

Margareta.

En selvbevidst Uskyldighed forfærdes ei.

Ragnhild.

Alt Morgenrøden saae min Dlus's unge Blod,
Og Lærken sang paa Marken for Skarpretteren,
Da han et deiligt Hoved hug fra Skuldrene.

Margareta.

Ung Dlus's Daad, retfærdig Straf har fældet ham,
Før Raadens Due kom med Frelsens Dlieblad.

Ragnhild.

Taf Hevnens Drn, som lynsnar med sit skarpe Ræb
Fløi dig forbi, du Raadens alt for sene Fugl!
Nu kan du smukt bagefter hykle Skaansomhed,
Naar dine Bødler virket har i Løn for dig.

Margareta.

At Margareta skaane kan den Levende,
Det seer du, Ragnhild Jonsen! da du lever end.

Ragnhild.

En Gnist du skaaner, som i Asken ulmer kun.

Margareta.

Jeg agter Moderhiertet, naar det sønderknuust
Sig giver Lust; selv om det dybt fornærmer mig.

Ragnhild.

Du agter Moderhiertet?

Margareta.

Ragnhild! meer, end du
Har agtet mit, da du mig vilde negte det.

Ragnhild.

Her er ei Tid til lange Taler. Dlus's Aand
Mig utaalsmodig vinker hist; jeg følger ham,
Men kommer før min Død kun at forsvare mig

Mod Riddersangreb paa min Gre. Livet kan
 J røve mig, men Gren ei.

Margareta.

Det troer jeg selv;

Ehi du har ingen, Ragnhild!

Ragnhild.

Du forhaaner mig

J Dødens Stund?

Margareta.

O, nei! Jeg skienfer Livet dig;

Men vide skal du, at Margreta kiender dig.

Ragnhild.

Ei Livet kan du skienke mig, jeg vil det ei;

Og ikke dine Bødler skal umage sig.

Arbeidet har jeg sparet dem. Den Gift, jeg tog,

Vil isne snart et Hierte — ha — hvis hele Feil,

Var den: at det sig følte muligt alt for stort.

Margareta.

Ulyffelige Qvinde! jeg beflager dig.

Til de Omkringstaaende.

Kan hun ei frelses?

Ragnhild

barst og med Afsky.

Ingen Frelse!

Margareta

stiger ned til hende.

Nu, saa tag

Til et Farvel mit Forsvar med! Det siige dig,

At der er Noget, Ragnhild! i din Siælekraft

Og vilde Stolthed, som jeg agter, skøndt du ei
 Har handlet mod mig som en Christen. Hvad har vel
 Margreta syndet mod din Broder? Mine Mænd
 Ham foresloge: skriftligt at frasige sig
 Al Ret til Thronen, eller Norges Land at flye.
 Skal Norden aldrig nyde Fred? Og kan den det,
 Naar daglig andre Arvinger fremstille sig?
 Og myldrer ei i Norge trindt en Kongeslægt,
 Som daglig vilde give Stof til Borgerkrig,
 Hvis ei, een Gang for alle, Strømmen standset blev?
 Skal atter Harald Gille som en Kongesøn
 Ved Jernbyrd os bevise vel sit ægte Blod,
 Og blinde Magnus gyseligt lemlæste ham?
 Skal atter Sigurd, naar han først en Konge blev,
 Af andre Kongesønner knuses, hænges, flaaes,
 Og fastes til en Epise saa for Ravnene?
 Nei, det er Tid, at Orden og at Pligtens Bud
 Sig viser — ei ved Jernbyrd, ved Tvekampen ei,
 Men ved Fornuft og Christendom, ved vise Lov.
 Kald os vilkaarligt Herskende! Retfærdighed
 Maa, tænker jeg, dog tage sig sin Ret engang,
 Og kraftig gribe Sceptret, som saa længe var
 En Svøbe blot, en Morddolk for Forbrydelsen.

Ragnhild.

Det Sprog forstaaer jeg ikke, som du taler der.
 Du bruger Ord, som Nordens Tunge kiender ei.
 Men siden Everres Vtling, siden Ragnhilds Søn
 Du agter ei, og heller ei hans Kongeslægt,
 Saa hør, hvad jeg i Dødens Stund forkynder dig,
 Hvad aldrig Duf vidste selv. Jeg kaldte ham
 Kong Hakons Søn — det er han.

Margareta.

Ha!

Ragnhild.

Din Egtmands!

Ei var han Duf, som i Kisten ligger hist,
Men han var Dufs Broder.

Margareta.

Nu er Gaaden løst,

Den ubegribelige Liighed.

Ragnhild.

Skamme maa

I Dødens Stund jeg dybt mig for min første Skam.

Jeg elsked Hakon, skiondt jeg var en Andens Viv,

Og Hakon elskte lang Tid Ragnhild, glemte dig.

Ha, Margareta! lad den Tanke pine dig.

Hvad komme Christendommens Sæder Ragnhild ved?

Du kalder dig en Christen — om jeg var det ei?

Troer du, at Hedenskabet reent er ryddet ud

Uf hvert et nordiskt Hierte?

Margareta.

Ragnhild! frels din Siæl.

Lad Diævlen ei med Odins Larve friste dig.

Ragnhild stolt.

Til Odin har jeg heller ei stor Kiærlighed;

Til Jetterne, som Odin tvang, men ei betvang,

De mægtige Naturens Kræfter. Kun paa dem

Jeg troer med Haab og Tillid, og jeg gaaer til dem.

I Fosens Skum min Aand skal dandse mangan Nat,

Regnbuen speile tidt sig i min hvide Dunst.

I Rattens Storm jeg hyle skal. Og hører du
 En Nordenvind ved Midnat i din Bøgeskov,
 Som lynsuar kom fra Kattegat og Dovrefjeld —
 Ha, det er Ragnhild Jonsen med sin blege Søn,
 Som frygteligt til Regnskab atter falder dig!

Hun falder i Drabanternes Arme, døer, og bæres ud.

Margareta,

efter en Tid lang rørt og med dyb Alvor at have grundet
 hen for sig.

Hvor mange Storme truer end at mørkne mig
 Min Livets Dag?

Abbeden træder frem.

Min ædle Dronning! Stormen ei
 Vil skade dig; den renser Luften. Stormen var
 Dig steds en Ven, en Kæmpe tro, som slog for dig.
 Det Stormen var, som Albrecht tvang af Mecklenborg
 (Den Gamle), da med Alvindskiold han giested dig,
 Og hjem med knuste Flaade drog skibbrudne Mand.
 Elisabeth af Stormen blev til Danerkyst
 Henkastet, da hun fra din Brudgom Hafon dig
 Grunt skulde skille. Stormen her har skilt dig ved
 Din værste Fiende. Stormen i en Pøbelsværm
 Har hevet dig paa Skaras Bisp, den tydske Munk,
 Som faldt paa Torvet, truffen af en Svenskes Haand.
 Paa Stormen følger venlig Regn. Tillad endnu
 Til Afsked blot en from, uskyldig Norges Mø
 At lette Hjertet for dig i en Taareflod.
 Hun elsked Oluf, som en Gut fra Gudbrandsdal;
 Og Kierlighed til hende, meer end Kongelyst,
 Drev ham til Danmark, hvor hans Lætsind fældte ham.

Margareta.

Ha, Blufs Brud?

Abbeden.

Din egen Jomfru!

Ingeborg triner ind i en ubleget Lærredskiortel, med nedhængende Loffer, en Rose i Haand, og neier dybt for Dronningen.

Abbeden.

Ingeborg!

Ingeborg.

Min naadige Dronning! I høviske Møer!
 I ædle Riddere giave!
 Tillader Ingeborg sidste Gang
 Sin Stemme her at have.

Hun kommer at sige sit Farvel,
 Til Norrig drager hun atter.
 Hun er ei Dronningens Jomfru meer,
 Ei meer sin Faders Datter.

Hun er ei længer ung Blufs Brud.
 I maae ham ei foragte;
 Det Elskov var til Ingeborg,
 Som ham i Døden bragte.

Min Eiendom er en Rosenqvist.
 En Stilk dog blev den røvet;
 Peger paa Blomsten.
 Der Blomsten sad, som Bluf fik,
 Den faldt til ham i Støvet.

I ædle Riddere, stolte Mænd,
 Som nu af Vren gløde,
 Med kolde Hjerter! der var en Tid,
 Da Hjerterne var bløde.

I ædle Riddere, stolte Mænd,
 Som leer ad Elskovs Bælde!
 Der var en Tid i Ungdoms Paar,
 Da den jer kunde fælde.

Og den har fældet Dlus her.
 Det var ei Danmarks Rige,
 Som lokte ham; men Ingeborg
 Det var, den norske Pige.

Det var ei Had til Dronningen,
 Ei Lyst til Guld og Vre.
 O, lader ei den sorte Stang
 Hans blege Hoved bære!

Træder op for Thronen, og knæler paa Trinet.

Vor Frue, vor Formynderske,
 Som tidt mig Godhed viste!
 Om sidste Naade jeg beder dig:
 Skienf Dlus Viig en Kiste!

Margareta
 roet.

Den skal han faae.

Ingeborg.
 Ved Midienat

Lad christeligt ham begrave!
 Han døde som en Christen from.

Margareta

klapper hende paa Kinden.

Vel — Graven skal han have.

Ingeborg.

Og lad den lille Kirkeflokke

Til Jordefærden flinge!

Før faaer i Graven han ei Ro,

Før faaer hans Aand ei Binge.

Margareta.

En Siælemesse der siunges skal

Hver Maidag for den Døde.

Ingeborg.

O, Gud skee Lov! Nu smiler mig

En himmelsk Morgenrøde.

Dronningen kysser hende, hun kysser Dronningens Haand.

Nu drager jeg i min Gensomhed,

Paa Klippen vil jeg bygge,

Og vandrer hiit ved Miosens Bred

Hver Aften, som en Skygge.

Stiger ned, og neier dybt for Alle.

Farvel, I Fruer! I ædle Mænd!

Nu iler jeg saa saare.

Foragter ikke min Sluf meer!

Og Tak for eders Taare!

Hun gaaer.

Biggo Moltke

træder frem.

Nu har det regnet — og, min ædle Dronning!

Paa Regnen følger Solskin. Vel det træffer:

De tre Uffendinge fra Nordens Riger,
 Den danske Podebusk, samt Fikke Norby
 Fra Norge, Algot Magnussen fra Sverrig,
 I Landets Farver: rød og hvid og blaa,
 Et Brev dig bringe med de trende Kroner
 Fra Rigets Raader og fra Nordens Folk.

Henning Podebusk, Fikke Norby og Algot Magnussen komme
 under klingende Spil, hrer med en Krone paa en Floiels-
 pude, og knæle for Thronen. Podebusk rækker hende
 et Brev.

Margareta

læser:

„Eder, mægtige og høibaarne Fyrstinde, Dronning
 Margareta, ved Guds Naade Danmarks, Sverrigs og
 Norriges Dronning, hilse vi ydmygeligen. Vi hylde eder
 med al Trost og Kiærlighed —

Hun holder inde, skjuler sit Ansigt i sin Haand, og søger at
 dæmpe sine Tørelser.

Biggo.

Lad hende fatte sig!

De tre Riddere staae op.

Hun er en Qvinde,
 Stærk, kraftig; men den qvindlige Natur
 Er øm og følsom, kræver dog sin Ret.

Til en Smaadrenge.

Du Smaadrenge! bring mig hid det danske Vaaben.

Smaadrenge bringer ham et Skjold med de tre danske Løver
 i forgyldt Grund.

Biggo

til de Omkringstaaende.

Seer I de trende Løver her i Skjoldet?

De stred, og hentede hende de tre Kroner.
 Tre Angreb skete paa vor Margareta:
 Man vilde røve hende hendes Rige —
 Det hindred Tapperhed, den første Løve.

Peger paa Ivar Lykke.

Man vilde røve hende hendes Ære —
 Men hendes egen Dyd var selv en Løve,
 Som stopped Munden paa Bagtalelsen.
 Tilslidst man vilde rive hende Hjertet
 Af Livet ud, og gjøre hende til
 En unaturlig Moder.

Peger paa Abbeden.

Da kom Trofskab,

Den tredie Løve; med sin stærke Lab
 Den fradsed Jorden op, fandt Sonnens Liig —
 Og stivt som Liig nu slumre hendes Fiender.

Margareta

reiser sig begejstret.

Tak, mine Mænd, som stod Margreta bi!
 Nu er jeg atter Dronning. Længe nok
 Har Norden spildt sin skønne Kraft i Strid;
 Tid, at den nyder Fred, at Videnskabens,
 At Kunstens Blomst, at Handelsneffens Flag,
 At Blougens Ærefrands sig slynger gylden
 Om Heltedaadens drabelige Hjelm. —
 Vel muligt, at min Daad kun blier en Skumblomst
 Paa Bølgen, som forsvinder med min Død;
 Jeg haaber dog, at den skal vorde meer.
 Og kommer ei med mig den sande Vaar
 Endnu i Nordensrigerne, saa skal
 Dog denne Marts i Tidshistorien

Med nogle blide duftende Violetter,
Skiondt afbrudt af en stormfuld, kold April —
Forløber vorde for en Fremtids-Mai.

Biggo.

Gud signe Nordens Engel, Margareta!

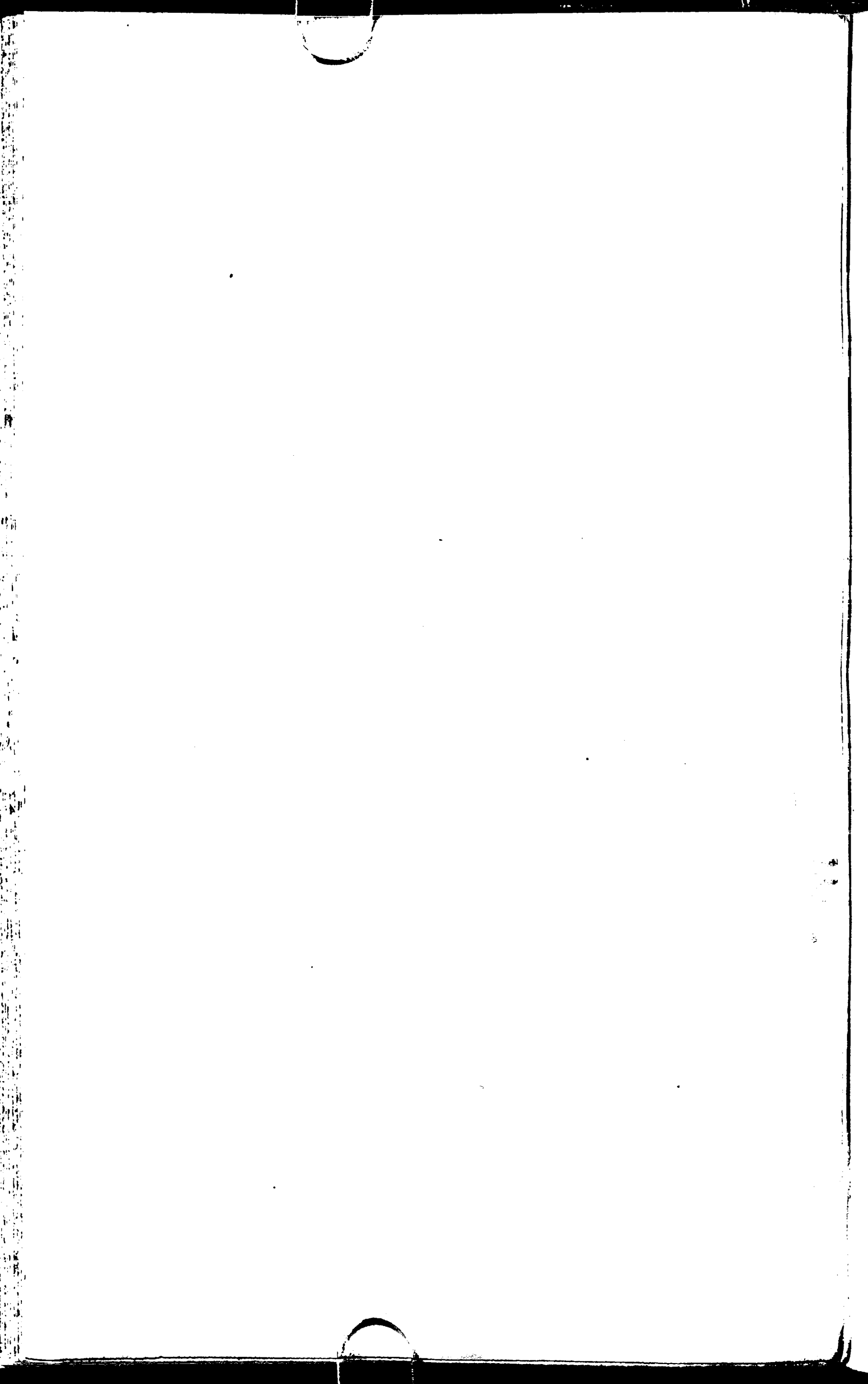
De tre Afsendte strække Kronerne, og Biggo Moltke det danske
Vaaben hen imod hende.

Folket.

Vor store Dronning Margareta leve!

Pauker og Trompeter.

ANMÆRKNINGER.

Side 1: **Tordenskiold** er forfattet i Aaret 1832 (see Kjøbenhavns-Posten for 16de October 1832), og udkom første Gang trykt (A) i April 1833, særskilt under Navn af „tragisk Drama“, og tillige som VI. Deels første Hefte af Oehlenschlägers Tragødier. Anden Gang (B) udgav Digteren dette Stykke i Tragødier, VI, 1842, og tredie Gang (C) i Tragødier, VIII, 1849. Allerede i Aaret 1820 havde Oehl. behandlet det her Side 59, Linie 21-26 omtalte Træk af Tordenskjolds Liv i sit Synge-spil Tordenskiold, udkommet 1821. Ifølge Etatsraad Hauchs Meddelelse til nærværende Udgiver skulde det sildigere Arbeide efter den første Plan have været en Trilogie: 1. Tordenskjold som Dreng, hvori han skulde fremstilles som Skrædderdreng osv., og tilsidst gaae ombord som Matros, hvorefter Fama traadte frem og forkyndte hans tilkommende Storhed. Dette Afsnit skulde kun have været i een Act. Derpaa skulde man 2. have seet ham i Midten, og 3. mod Enden af hans Bane.

Oehls Prometheus, II, 1833, Side 278-281:

Tordenskiold. Forfatteren har havt stor Marsag til at glæde sig over det Bifald, som Publicum har

skienket dette tragiske Drama, og han skylder vist Skuespillerens fortræffelige Spil meget deraf. Tordenskiold var desuden altid Folkets Yndling, og det gjaaldt kun at lade ham fremtræde i sin egen elskværdige Personlighed, for at Stykket kunde vinde Popularitet. Forfatteren har holdt sig saa nær til Historien, som muligt, kun har han ladet Tordenskiold i Hannover virkelig finde den Brud, som Lord Carteret lovede ham, hvis han vilde reise til England. Men skøndt saa af mine Stykker have vundet et Bifald, som dette, tvivler jeg ikke om, de Kunstdommere, som kun ynde mine Ungdomsarbejder, ogsaa ville finde nok her at dadle. Man har sagt, „at Catastrophen i Tordenskiold var mere ærgerlig, end tragisk“. Ærgerligt er det visseelig altid, at see Ridingsværk seire over ærlig Kraft, og naar det ikke er Andet end denne Seier, saa tilstaaer jeg, at den tragiske Hensigt, at røre og begeistre Sindet med store Ideer, ikke opnaaes. Men jeg vover at mene, at det opnaaes her. Tordenskiold løber ikke i Fælden som en Fugl, han falder ikke som et blindt Slagtoffer; han veed, hvad han gjør, og — som en tragisk Helt — har han selv givet Anledning til sin Ulykke, uden at fortjene den. Det er Letsindighed og Stolthed, der faaer ham til at modtage Tilbudet med Duellen paa Raarder, og endnu mere paa saadanne Raarder. Dette Træk er ganske historisk, men ogsaa characteristisk, og indeholder en lærerig Advarsel. Hans Forvovenhed har ofte hjulpet ham — tilsidst fælder den ham. Men hans Fald sønderkruiser ikke Tilskuernes Hierter uden Trøst, som et Indfald af en tyrannisk Skiebne, der pludselig tilintetgjør Menneskets Lykke. Han har levet

et skønt Liv; han har i Krigen's Tid gavnet sit Fædreland og vundet fienden's Vre; nu er der Fred — og han har spillet sin store Rolle. Som Hætemand, Rigmænd og fornem Mand kunde han leve lykkelig i mange Aar, det er sandt, som utallige andre Stormænd, men ikke mere som Tordenstiold. Her har han opnaaet sit Culminationspunkt, som udmærket Kriger vundet Fædrelandets og Europas Hoiagtelse; Kiærlighed lønner ham, Videnskabernes Dyrkere selv række ham en Krands — nu sluffes den skønne Raket, da den er steget saa høit, den kan komme, uden at dale.

„Ham Dødens Engel vinkte
Paa Livets bedste Dag.
Lyksalig den, som blegner
I Elskovs Favnetag!“

Hans Harriet udbreder selv Dannebrog's flaget over ham; han døer i Favnen af sin Ungdoms trofaste Ven, som udtordner sin knusende Foragt og Forbandelse mod de flygtende Midinger; han døer pludselig, uden Dval, truffet midt i sit tappre Hierte, som han fort i Forveien i sin Morgenbøn har ønsket det:

Dg slaaer engang min sidste Stund,
Skal dog til sidste Time fund
Min Siæl Guds Godhed love.
Jeg stiger af mit mørke Skiul,
Som af sin Rede flække Fugl,
Høit over alle Skove.

Linie 12-15: „Ham Dødens Engel vinkte osv.] See Oehl's Romance Jurabierget, første Gang trykt i Digte af Adam Ohlen-slæger, 1803.

Modigt,
 Frodigt,
 Uden Smerte
 Lad mit Hierte,
 Jesu Christe!

Kraftigt end i Døden, briste.

Saaledes brister det. Jeg troer ikke, at nogen fromt
 følsende Tilskuer behøver sonderknuust eller ærgret at
 forlade dette Sørgespil. Ulykken savner hverken Be-
 geistring, Haab eller Trøst.

Oehls Erindringer, IV, 1851, Side 101:

Bed min Hiemkomst [fra en Reise i Tydskland]
 blev jeg Rector, og var i Maren 1831, 32 og 33
 meget flittig. Jeg skrev og holdt to latinske Taler,
 udgav Maanedsskriftet Prometheus, hvortil jeg kun
 havde liden Hielp, og hvori meget var originalt; des-
 uden skrev jeg Tragodierne Tordenskiold og Dron-
 ning Margareta, som begge vandt meget Bifald,
 hvortil Hr. og Mad. Nielsens, Ryges og Mad. Holsts
 fortræffelige Epil særdeles bidrog.

Bemærkning til Tordenskiold:

Side 111, Linie 12-15:

den gamle Sang, hvor Tronni Hagne,
 Den Niding, lærte lumst den Plet at fiende,
 Hvor Epydet kunde giennemføre Siegfried
 Imellem Efulderbladene.]

See Das Nibelungenlied, Side 145 ff. i Sim-
 rocks Oversættelse, sjette Oplag, Stuttg. og Tüb. 1848.

Nærværende Udgaves Afvigelser fra Orig.:

- Side 5, Linie 15: Seent paa den flette Bei, endskiøndt den [smøres] = B; A: Saa godt, saa slet som Beien er, og smøres
- 7, — 26: offentligt] = B; A: offentlig
- 8, — 19: Dog] = B; A: Men
- 11, — 7: Leer affides.] = B; A: (leer).
- 16, — 13: Stahl [smiler.] = B; A: Stahl.
- 20, — 14: som eied] = C; A: som havde eied
- —, — 16: dem] = C; A: den
- 21, — 9: vilde] = C; A: vil
- 25, — 9: ædleste] = B; A: ædelste
- —, — 11: dog] = C; A: paa
- 26, — 16: Danemarck] = B; A: Dannemarck (saaledes overalt i Stykket)
- 29, — 11: fældne] = B; A: bølge
- 34, — 18: her] = C; A: fun
- 35, — 26; Side 60, Linie 7; Side 61, Linie 23, og Side 115, Linie 22: Marstrand] = C; A: Mastrand
- 37, — 27: Morgnen] = B; A: Morgen
- 38, — 7: Steengiesten dog vel ei i Don Juan] = C; A: Det er dog ei Steengiesten Don Juan
- 40, — 27: maa] = B; A: fan
- 41, — 4: Lænker] = B; A: Vag
- 45, — 27: saa er jeg fri] = B; A: som jeg er fri
- 50, — 6: ædle] = B; A: gode
- 55, — 24: Søffendbørn] = C; A: Sødskindbørn
- 56, — 22: langt] = B; A: end
- 63, — 5: mig et] = B; A: mig — et
- 83, — 13: virker] = B; A: virke
- 84, — 21: Champagne] = B; A: Champagner

- Side 86, Linie 9: udspænder = C; A: udspreder
 — —, — 25: [aa] = B; A: og
 — 90, — 30: i [Spog] = B; A: i [Skromt]
 — 93, — 5: [Tordensfiold] = B; A: Tordenschiold
 — 97, — 19: først endnu en] = C; A: først endnu endnu en
 — 99, — 3: [Engelsfdands] = C; A: Engelsdands
 — 101, — 17: en Tredie] = B; A: den Tredie
 — 107, — 20: agter værdig til hans] = B; A: agter fieldent, som hans
 — 114, — 15: udtryffer] = B; A: antyder
 — 126, — 4: [Sadel] = B; A: Saddel
 — —, — 23-24: ham, | Naturligviis du] = B; A: ham | Naturligviis, — Du
 — 127, — 2: fiære] = C; A: bolde
 — 128, — 16: [Har] = B; A: Han
 — 130, — 23: langt hvidt [Sør] = C; A: langt Sør
 — —, — 27: han] = B; A: det
 — 134, — 8: forståer at kæmpe blot paa [Skromt] = C; A: forståer mig paa en Kamp paa Skromt
 — 135, — 22: Tordensfiold med] = B; A: Tordensfiold i en Quart, med
 — —, — 23: tilbage.] = B; A: tilbage i en Terts.)

Side 139: **Dronning Margareta** er forfattet i Aaret 1833, og udkom første Gang trykt (A) i December samme Aar, særskilt, og tillige som 1ste Hefte af Tragødier, VIII. Anden Gang (B) udgav Digteren dette Stykke i Tragødier, VI, 1842, og tredie Gang (C) i Tragødier, VII, 1849. Foruden disse Kilder har nærværende Udgiver benyttet et paa mange

Steder næsten ulæseligt Manuscript, uidentivl Digterens første Udkast til Stykket, tilhørende det store kongelige Bibliothek.

Oehls Erindringer, IV, 1851, Side 101 (see ovenfor, Side 276).

Samme Bind, Side 296:

Dronning Margareta har man meget godt givet igjen [1849]. Mad. Nielsen og Nielsen (Biggo Moltke) vare fortræffelige, Mad. Winslow heldig, og Mad. Holst spillede sin Ingeborg nydeligt og rørende, naagtet hun gierne funde faaet en Datter i den Mellemtid fra Stykket sidst blev spillet til nu (14 Aar), som for Alderens Skyld bedre havde passet til Rollen.

Bemærkninger til Dronning Margareta:
Side 202, Linie 19-21:

Tænk paa den fromme Drot,
Der strakte sig i Kors for Alteret
Og lod saa Morderne ham spalte Ryggen.]
Her maa vel menes Knud den Hellige.

— 241, — 25-28:

„De fulgte Ranild af Roskild ud, osv.]
See Kæmpevisen hos P. Syv, II, 36.

— 247, — 11-13:

„Døer Fæ, døe Frænder,” siger gammelt Ordsprog.
osv.]

See Trag. Dram. V, Side 348, Bemærkn. til Side 46, Linie 5-6.

Nærværende Udgaves Afvigelser fra Orig.:

- Side 141, Linie 18-19: Drabanter.] = B; A: Drabantere
 — —, — 20-22: Genning Pødebusk. | fikke Norby. | Algot
 Magnusen.] = B; A:
 Genning Pødebusk }
 fikke Norby }
 Algot Magnusen } Bipersoner.
 — 143, — 18: Vandfald] = M, som først har havt
 Jøse (ikke: Fosse); A, B og C: Jøse
 — 144, — 30: Danerfysten] = B; A: Dannerfysten
 (saaledes hvergang Sammensætninger med Daner= fore-
 komme i Stykket, undtagen Side 256, Linie 21, og
 Side 263, Linie 19, hvor A allerede har Danerfon-
 gens og Danerfyst)
 — 145, — 16: dog dermed ikke medet] = B; A: dog
 ikke dermed medet
 — 146, — 28: udsuger] = C; A: udsuer
 — —, — 29: Skatter] = C; A: Skatte
 — 147, — 1: leve] = M; A, B og C: leue
 — —, — 10: hvor] = B; A: hvad
 — 152, — 11: Danemarck] = B; A: Dannemarck (saa-
 ledes hvergang dette Ord forekommer i Stykket,
 undtagen Side 237, Linie 16, hvor A allerede har
 Danemarck)
 — —, — 29: ivrigst] = M; A, B og C: ivrigt
 — 156, — 18: saa let] = B; A: forgyldt
 — —, — 19: gyldne] = B; A: rige
 — 162, — 6-7: mig | Danemarck] = B (M: mig |
 Dannebrog); A: mig! | Dannemarck
 — —, — 19: egentlig] = C; A: egenlig
 — 164, — 3: Janen] = M; A, B og C: den

- Side 165, Linie 17: *frastigt]* = M; A, B og C: *frastig*
 — 167, — 28: *Kiærlingvaaben]* = B; A: *Kiærring-*
vaaben
 — 169, — 28: *Var J fun Daare]* = B; A: *Var*
blot J Daare
 — 170, — 8: *gode]* = B; A: *bolde*
 — 171, — 7: *Unden der, Herr Bisp]* = B; A:
anden, Herre Bisp
 — 173, — 20: *blænder]* = B (og M); A: *blinder*
 — 176, — 13: *engang vist faaer at]* = B; A: *engang*
faaer nok at
 — 183, — 20: *faa]* = B; A: *og*
 — 185, — 24: *gav til]* = B (og M); A: *gav, til*
 — 187, — 4: *end, som et Barn]* = M; A, B og C:
endnu som Barn
 — 188, — 8: *lystigt]* = M; A, B og C: *lislig*
 — 189, — 26: *syntes]* = B; A: *synes*
 — 190, — 22: *bleven]* = B (og M); A: *vorden*
 — —, — 31: *dem sørger jeg for:]* = B; A: *dem*
staffer jeg!
 — 197, — 9: *Er ikke jeg din]* = B; A: *Dg er jeg*
ei din
 — 198, — 23-24: *et flygtigt Blund, | Før]* = C; A:
en flygtig Blund, | Da
 — 199, — 5: *Dg det med Ret]* = B (og M); A:
Med fulde Ret
 — 200, — 5: *Blændværk]* = B; A: *Blindværk*
 — —, — 6-7: *Nei, det kan ikke feile: | Derude —*
fiernt paa Marken — staaer —] = M; A, B og C:
Fiernt — paa den grønne Beile —
Derude — fort — paa Bassen — staaer —

- Side 204, Linie 19: reise] = B; A: reiser
- 206, — 20: hun nemlig ikke funde Andet] = C (og M's oprindelige Læsemaade); A: hun ikke funde, nemlig, andet
- —, — 28: Dren; al] = B; A: Dren; og al
- 210, — 10: Stridsmænd] = B; A: Kæmper
- 212, — 3: ærligstørel] = B; A: ærligstørel
- 213, — 24: for prægtigt til en Ridder] = C; A: for smukt for blotte Ridder
- 215, — 5: Nei, nei! det] = B; A: Nei, Uim-
bef! det
- 223, — 1: Ragnhild mere modig.] = B; A: Ragnhild (modig).
- 227, — 13: Legemstørke] = B (og M); A: Legemstørken
- —, — 17: endnu vil vare saare længe] = B; A: endnu maaskee vil vare længe
- 228, — 5: dens] = B; A: det
- —, — 9: gøstne] = C (og M); A: gøstne
- —, — 15: ønstel] = B; A: ønstel
- —, — 20: Jo] = B; A: Dog
- —, — 26: hænged] = B; A: herjed
- 236, — 18: mindre] = B; A: ringe
- 237, — 14, og Side 263, Linie 16: Mecklenborg] = B; A: Mechelnborg
- —, — 20: reist bort] = B; A: bortreist
- 238, — 10: ret] = B; A: strax
- —, — 11: jo] = B; A: alt
- 241, — 1-2: Barn, hun hende lod, | Og hendes Ord jeg sandet] = C; A: Barn bestandig lod | Min Moder iblandt flere

- Side 241, Linie 3: jeg end vel Andet] = C; A: jeg meget mere
- —, — 14: jeg ikke tænkte] = M; A, B og C: jeg strax ei tænkte
- —, — 15: strax] = M; A, B og C: snart
- —, — 16: Dybt med] = C; A: Dybt ned (M: Ned med)
- 245, — 5-6: J snedig List ophamler ingen Mand | Med en forslagen, med en dristig] = C; A: J List og Rænker tager ingen Mand | Det op med en forslagen, dristig
- —, — 10: hvide] = B; A: fine
- —, — 19: Fjst paa Krogen bide] = B; A: Fiste bide Krogen
- 246, — 16: saasnart jeg gier et Vinf] = B; A: saasnart der gives Vinf
- 247, — 8: æde] = B; A: æder
- —, — 10: Forsængelig er Livets korte Høihed] A, B og C: Forsængeligt er osv. (M: Forsængeligt er dette Liv)
- —, — 11: døe] A, B og C: døer
- —, — 26: Jesu] = C; A: Jesus
- 248, — 12: feig] = B; A: falsk
- 249, — 11: ganske] = B; A: rigtigt
- —, — 23; Side 259, Linie 17, og Side 263, Linie 4: Ragnhild Jonсен] = C; A: Ragnhild Jonson
- 250, — 5: Bænk.] = B; A: Bænk til Bænke.
- —, — 6: Erik, Drabanter] = B (og M); A: Erik, (tvende Drabanter
- 252, — 5: Dg skiuler for ham gyselige Sværd] = B; A: Dg skaaner for et ufiærfømt Syn

- Side 252, Linie 10: Bøddel] = B; A: Bødel
— 254, — 6: her] = B; A: hen
— 255, — 21: Luften.] = B; A: Luft.
— 257, — 3: fanget] = M; A, B og C: fangen
— —, — 18: sit Hjerte] = B (og M); A: sit eget
Hjerte
— 258, — 5: Bøddelsværdet] = M; A: Bødeløgen;
B og C: Bøddeløgen
— —, — 6: det] = M; A, B og C: den
— 259, — 11: Hevnens] = B; A: Retfærd's
— 261, — 17: Bud] = B; A: Ret
— 269, — 10: Trompeter.] = C; A: Trompeter. Teppet
falder.)
-

III. Dramatiske Digte: Syngepil, Lystpil og Stuespil, samt Forspil, Prologer og Epiloger. 6 Bind. Bogladepriis 5 Rdl; nedsat Priis 4 Kr.

IV. Episke Digte: Eventyr, Fortællinger, Noveller og Roman. 4 Bind. Bogladepriis 4 Rdl; nedsat Priis 3 Kr.

V. Dramatiske Digte: Tragiske Dramaer. 10 Bind. Bogladepriis 8 Rdl 64 β; nedsat Priis 10 Kr.

VI. Dramatiske Digte: Romantiske Dramaer (St. Hansaften-Spil, Aladdin, Fiskeren). 2 Bind. Bogladepriis 1 Rdl 64 β; nedsat Priis 2 Kr.

VII. Erindringer. Bogladepriis 2 Rdl 24 β; nedsat Priis 3 Kr.

Alle 7 Afdelinger (33 Bind), der tidligere kostede 29 Rdl 24 β, ere saaledes nedsatte til omtrent det halve, nemlig **30 Kr.**, hvilken er den ualmindelig billige Priis af **4 Ore** pr. Ark.

For yderligere at lette Anskaffelsen af dette Værk vil der samtidig blive aabnet en ny Subskription, hvorved der bydes Publikum en nem Leilighed til efterhaanden at anskaffe denne fortrinlige og prisbillige Udgave. Hver 3die Uge udkommer en Levering (indeholdende et Bind) til Priis **1 Kr.**; de sidste 3 Leveringer leveres Subskribenterne

gratis.

Subskription modtages i de fleste Boglader i Danmark Norge og Sverrig, samt hos Selskabets Hovedkommissionær Rudolph Klein, Lille Rjœbmagergade Nr. 56 (efter Juli 1875: Bilestrœde Nr. 40).

Kjøbenhavn, i Januar 1875.

Selskabet til Udgivelse af Mehlen-schlägers Skrifter.

1875.

Printed by J. H. Schuler.

